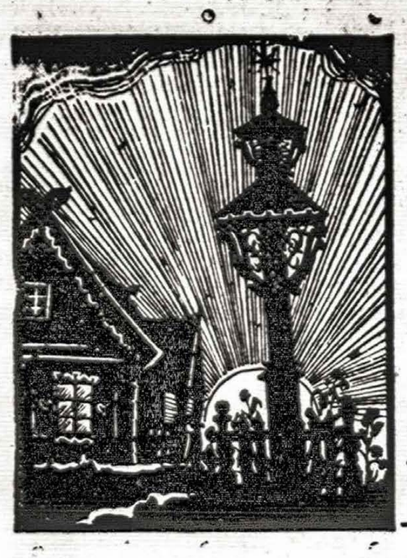

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 33 (657) TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — rugpjūčio (August) mėn. 16 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Kompromituojami saitai

Natūralu, kad išeivija ilgisi gimtojo krašto. Juk ten liko jos gyvenimo dalis ir pagrindinis kamienas. Kiekvienas išeivis jaučia tam tikrą šauksmą atgal. Ypač ryškiai ir stipriai pergyvena jį tie išeiviai, kurie buvo karo, okupacijų bei revoliucijų jėga atplėšti nuo gimtojo kamieno ir nublokšti į svetimus kraštus. Jiems gimtasis kraštas yra kaip sveikata . . . Užtat visos kultūringos vyriausybės stengiasi sudaryti galimai lengvesnes sąlygas ryšiams su gimtaisiais kraštais. Jos suprastina kelionių formalumus, teikia finansinių lengvatų, organizuoja priėmimus bei ekskursijas ir t.t. Pvz. švenčių ar atostogų proga laisvųjų kraštų tautinės grupės iš Kanados ir JAV išsinuomoja specialius lėktuvus ir per trumpą laiką aplanko savo tėviškes. (Sovietų atstovybės ar jos patikėtinių organizuojamos ekskursijos Vilniun tėra prieinamos sovietų simpatikams, jei neskaityti vienos kitos išimties). Be to, jiems atviras kelias pasikeisti kultūriniais lobiais — knygomis, paveikslais, laikraščiais . . . Kiekvieno krašto vyriausybė laiko savo pareiga rūpintis išeiviais per savo oficialius konsulatus ir specialias draugijas. Taip darė ir nepriklausomos Lietuvos vyriausybės. Jos turėjo atstovybes - konsulatus; be to, veikė užsienio lietuviams remti draugija. Tai buvo laikai, kad Lietuvos ir užsienio tautiečiai laisvai galėjo palaikyti ryšius, vieni pas kitus lankytis bei jaustis vienos didelės šeimos nariais. Netaip yra dabar. **Saitai su okupuotos Lietuvos tautiečiais yra tokie menki, tokie suvaržyti, kad juos tegalima laikyti kalėjiminiais saitais.** Jeigu jau okupuotoj Lietuvoj gyvenančiam tautiečiui negalima parašyti atviro, laisvo laiško, kaip galima tokį ryšį kitaip pavadinti? O ką bekalbėti apie lietuviškos knygos pasiuntimą ar net paprasčiausios maldaknygės? Siuntiniai leisti, bet apkrauti tokiais augštais mokesčiais sovietinei mašinerijai, kad jie darosi sunkiai prieinami daugeliui tautiečių, be to, tarnauja ir sovietinei veiklai finansuoti. Taigi, padėtis labai nenormali.

• • •

Tokios padėties akivaizdoj nevienam parūpo jieškoti normalesnių saitų su gimtojo krašto tautiečiais. Ir tai su pagrindu. Vien keiksmais pralaužti geležinę uždangą neįmanoma. Norint ko nors pozityvaus pasiekti, reikia ir pozityvių priemonių. Juk jeigu nori susisiekti su kaliniu, turi kreiptis į kalėjimo viršininką. Nuo žodinio bombardavimo kalėjimo durys neatsivers ir juo labiau kalėjimas nesugrius. Šiuo metu Lietuva — ištisas kalėjimas. Jo viršininkas — bolševikinis rusas, kuriam talkina ir tam tikra dalis lietuviškų kvislingų — kalėjimo sargų, kurie be tiesioginio savo viršininko nedaug tegali. Norint padėti kaliniams, suprantama, reikia kalbėti su kalėjimo viršininku ir praeiti kvislingines sargybas. Mūsų sąlygomis, nė viena tarptautinė organizacija, nė viena vyriausybė negali tuo reikalu kalbėtis, nes kalėjimo viršininkas į tokias kalbas nesileidžia. Juo labiau negali kalbėtis oficialios mūsų įstaigos arba organizacijos, nes tokią kalbą tas viršininkas — sovietinė vyriausybė galėtų palaikyti dabartinės kalėjimo bausmės, t.y. okupacijos, pripažinimu ir panaudoti savajai propagandai užsienyje. Belieka privati iniciatyva — partizaninės pastangos bei sava rizika. Visa eilė tautiečių, ypač JAV ir Kanadoje, ėmė bandyti visokiausius kelius. Jie panaudojo visas galimas progas, neaplenkdami nė patiės N. Chruščiovo. Ir reikia pasakyti, vienam kitam pavyko prasiveržti iki pat kalėjimo vidaus — atsikviesti savo artimuosius, nuvykti Lietuvon, parvežti tikrų informacijų ir pan. Tiesa, tai tik reti atvejai, didelės išimtys. Tūkstančiams bandžiusių nepavyko prieiti prie Lietuvos kalėjimo viršininko bei pagelbėti savo artimiesiems.

• • •

Buvo bandymų ir platesnio masto, t.y. tokių, kurie mėgino vienaip ar kitaip sutelkta visuomenine iniciatyva susirišti su okupuotos Lietuvos tautiečiais. Jie nesiribojo vien šeiminiais saitais ir planavo pereiti visuomeninėn bei kultūrinėn plotmėn. Reikia pripažinti, kad pati idėja gera ir netgi būtina. Normaliomis sąlygomis tai būtų savaime suprantamas dalykas. Dabartinėmis betgi sąlygomis šis reikalas tapo opus ir net ginčijamas. Ir tai ne dėlto, kad kas nors iš esmės neigtų kultūrinių saitų su Lietuva reikalą, bet dėlto, kad jis tapo sukompromituotas. Kompromitacija atėjo pirmiausia iš Lietuvos kalėjimo — okupacijos viršininko pusės: jis leidosi kalbinamas, bet kalbėjo tartum būtų tikrasis Lietuvos atstovas; jis pritarė kultūriniams ryšiams, bet tik su juo pačiu, o ne lietuviais — kaliniais. Be to, kultūrinė plotmė, jo supratimu, tėra raudonoji propaganda, skirta eksportui. Atnra vertus, kultūrinių saitų reikalas buvo sukompromituotas ir tų išeivijos tautiečių, kurie toje byloje nepasižymėjo apdairumu. Ryšį su kalėjimo viršininku ir jo kvislinginiais sargais jie palinko laikyti ryšiu su pačiais kaliniais. Jie susidomėjo kalėjimo vadų propaganda, kuri išeivijos nedomina. Ji buvo neveiksminga ištisą dvidešimtmetį ir tebėra neveiksminga. **Mūsų išeivijai rūpi ne propaganda, ne kalėjimo viršininkas, o patys kaliniai — lietuvių tauta, jos likimas. Visi mes ja sielojamės. Ir jei kalbame apie kultūrinius, šeiminius ar asmeninius saitus, turime galvoje savąją tautą, kurios negalime pasiekti, nes mus skiria netiek Atlantas, kiek okupacinė kalėjimo siena.**

Pr. G.

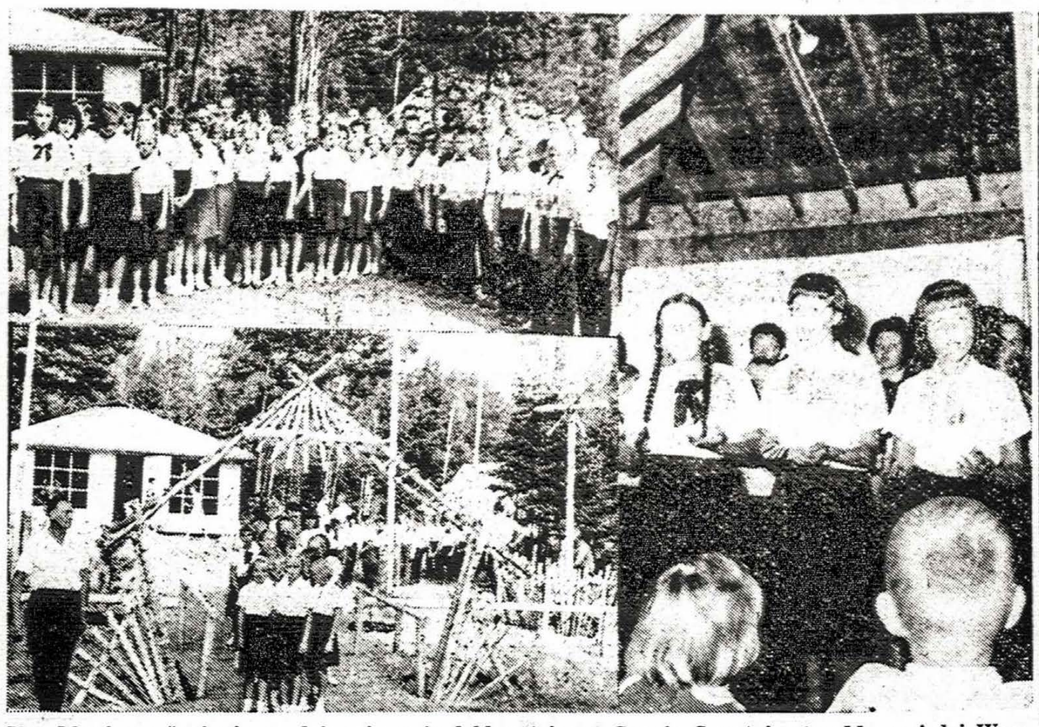

Stovyklaujame, žygiuojame, dainuojame ir deklamuojame! Gerojo Ganytojo stovyklos vaizdai Wasagoje: viršuje stovyklautojai prie savo pastato; žemai — prie stovyklos vartų ir kryžiaus, šalia vartų stovi stovyklos vadovas kapelionas kun. B. Pacevičius; deklamuoja Maironio poeziją: B. Alksnytė, V. Balčiūnaitė, R. Birgelytė. Nuotraukos Eug. Abromaičio

Nelaisvoj Europoj Berlynas nesaugus

Vergų sienos R. Berlyne metinės

Kremlius, negalėdamas paslėpti komunistinės sistemos atšiaurios tikrovės, nesėkmės ir bankroto ir neįstengdamas sulaikyti pavergtųjų žmonių masinio bėgimo į laisvę, savo vergų imperiją apstatė įelektrintomis vielų tvoromis, augštais sargybų bokštais ir tūkstančiais KGB karių su šunimis sienų saugoti. R. Berlynui atskirti nuo laisvosios miesto dalies, pernai, rugpjūčio 13 d., pastatė šiurpią sieną, kuri iškalbingai byloja, kad už jos nėra nei laisvės, nei gerovės, bet vien sovietinis tautų kalėjimas, kuriame kenčia ir mūsų žmonės.

Niekam ne paslaptis, kad toji vergų siena, elektros tvoros, sargybiniai su šunimis ir ištuštintos pasienio zonos, į kurias niekam nevalia įžengti, nėra Maginot sistema apsiginti nuo agresijos, bet teroro mašina sovietų pavergtiem žmonėm atgrasinti nuo veržimosi pabėgti iš komunistinio "rojaus". Visos šios priemonės kalba pačios už save ir paneigia betkuriuos Chruščiovo pasigyrimus apie komunistinės sistemos pranašumą, tariamuosius atsiekimus, pažangą ir gerovę.

Laisvoji Berlyno dalis vaizdžiai parodo, kad gerovė galima tik laisvėje. Aaišku tad, kodėl Maskva siekia tąją miesto dalį pavergti, panaudodama sukčiausias priemones. Laisvasis Berlynas kliuvo sovietams jų koloninei imperijai R. Europoje konsoliduoti. Kremliaus valdovai puikiai žino, kad Lietuva ir kitos sovietų pavergtos R. Europos tautos siekia ir sieks tolygių laisvių ir gyvenimo sąlygų, kuriomis naudojasi ir džiaugiasi V. Berlyno gyventojai. Kad R. Europa to pasiektų ir būtų paruošta ekspansijai į Vakarus, Maskva sukėlė Berlyno krizę ir daro viską, kad Bendrajai Europos Rinkai sutrukdytų sujungti Europą, o Atlanto S-gos valstybėms — sustiprinti savo pozicijas ir karinių jėgų persvarą. Nuo Vakarų laimėjimo šiose rungtynėse daug priklausys pasaulio taika, o taip pat R. Europos ir Lietuvos laisvės ateitis. Berlynas šiandien yra laisvės simbolis ir Vakarų rezistencijos prieš komunizmą barometras.

Šiai kovai laimėti Vakarai turėtų laikytis kietai ir reikalauti laisvo apsisprendimo teisės ne vien pavergtajai Berlyno daliai ir R. Vokietijai, bet visai sovietų pavergtai R. Europai. Toji teisė priklauso visoms tautoms, juo labiau toms, kurios buvo laisvos ir kenčia sovietinę priespaudą. Kol tos tautos nebus laisvos, tol ir Berlyno problema nebus išspręsta, tol Berlyno gyventojai nesijaus saugūs.

Nedviprasmiai pasisakydami už Berlyno ir Vokietijos laisvę ir pasmerkdami sovietų kėslus panaudoti šią Berlyno dalį komunistinei ekspansijai į Vakarus, reiškiame viltį, kad vokiečių tauta, kaip ir visos kitos Vakarų tautos, tolygiai rems Lietuvos laisvės bylą ir neatidėliodamos reikalaus jai laisvės ir nepriklausomybės.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto prezidiumas

Baigiama ruoštis IX Kanados L. Dienai

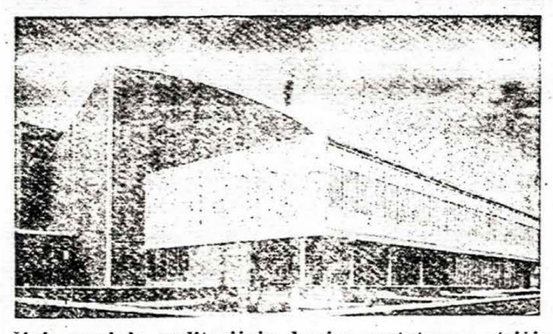

Šioje naujoje auditorijoje, kurios pastatymas atsiėjo $3.5 mil., įvyks IX Lietuvių Dienos parengimai.

Rengėjų komitetas Windsore jau baigia paruošiamuosius darbus, nuo kurių didele dalimi priklausys Lietuvių Dienos sėkmė. Pamaldos jau sutvarkytos, salės išnuomotos, nakvynės surastos, meninė programos dalis galutinai nustatyta, patalpos dailės parodai suorganizuotos. Taip pat intensyviai ruošiasi visos programos atlikėjai — menininkai, dainininkai, solistai, "Dainavos" choras, šokėjai. Liet. Dienos tradicinis metraštis jau baigiamas spausdinti; programa taip pat. Žodžiu, rengėjai yra užjudinę daugelį asmenų ir organizacijų. Dabar reikia, kad visos Kanados ir JAV kolonijos ruoštųsi gausiai dalyvauti. Windsoras yra labai patogi vieta susitelkti abiejų kraštų lietuviams. Tebūnie tad darbo šventės savaitgalis — rugsėjo 1 - 3 d. — abiejų kaimyninių kraštų lietuvių susiartinimo diena.

Lietuva ginasi ir dabarties pozicijose

Įvykiai ir mintys iš LF Bičiulių studijų savaitės Kanados Wasagoje

Populiari yra nuomonė, kad atostogų metu visas kultūrinis mūsų judėjimas, išskyrus programas prie laužų, turi sustoti. Atostogos esą skirtos netik fiziniam, bet ir dvasiniam poilsiui, kurį sudaras betikslis gulėjimas smėlyje. Todėl ruošiantieji didesnį kultūrinį pobūvį susitinka su dvigubu sunkumu: surasti prelegentus bei kitokius programos vykdytojus ir sukviesti publiką. Tokios rizikos ir šiemet nepabijojo Lietuvių Fronto Bičiuliai, kurie rugpjūčio 5-11 d. kanadiškoje Wasagoje suruošė studijų savaitę.

Vadovas dr. V. Majauskas iš Detroito G. Ganytojo stovyklos salėje gražiu pasveikinimu pradėjo programą, pristatydamas gausiai susirinkusiems bičiuliams ir svečiams dalyvavusius būsimus kalbėtojus: savaitės "spiritus movens" iš Europos atvykusį dr. J. Grinių, dr. J. Brazaitį iš Niujorko, PLB pirm. dr. J. Sungailą, kun. dr. A. Baltinį iš Čikagos, "TŽ" red. A. Rinkūną ir kt.

TRIAUGSTIS MAIRONIS

Paskaitoms rengėjai pasirinko bendrąją temą — "Maironis ir mes savuose laikuose". Pagal savo struktūrą, šioji tema suskirstyta į tris atskiras sritis: Maironis ir jo laikai; lietuvių tautos rezistencija prieš raudonąjį okupantą tėvynėje; lietuvių intelektualų pastangos išeivijoje.

Į Maironį ir jo laikus klausytojus nukėlė tos srities specialistas dr. J. Brazaitis. Maironis savo įtaka pergyvenęs tris laikotarpius. I — maironinis laikotarpis, suteikęs jam garsą ir nemirštamą garbę, buvo caro priespaudos metas, kai Maironis buvo laisvės dainius ir būsimos nepriklausomybės pranašas. Šios rūšies M. lyrika buvo tautai tiek sava, kad, Naujalio, Sasnausko ir kitų kompozitorių dėka, ji pateko į liaudį ir buvo visuotinai dainuojama. II laikotarpis buvo nepriklausomos valstybės metas, su kuriuo M. pilnai nesutapo, ir atsigręžė į istorinę praeitį. III laikotarpis

(nukelta į 6 psl.)

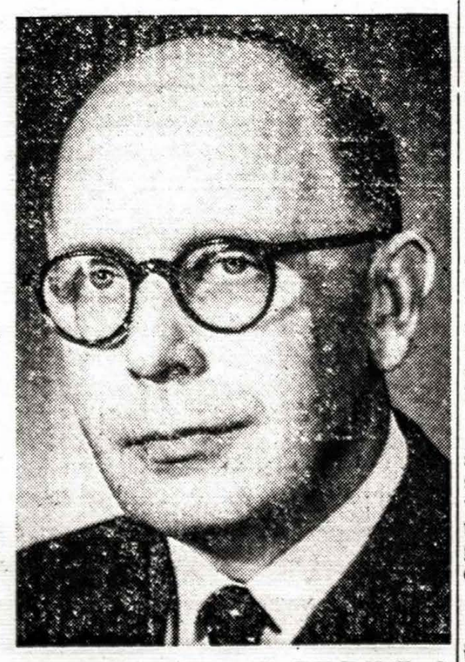

Prof. dr. Jonas Grinius, atvykęs iš V. Vokietijos Š. Amerikon, susipažinti su lietuvių kultūriniu gyvenimu ir dalyvauti kultūros kongrese Čikagoje. Jis aplankė Niujorką, Torontą ir Wasagą, kur vadovavo LFB studijų savaitės kultūrinei daliai. Jis yra numatęs aplankyti su paskaitomis visą eilę lietuvių kolonijų.

Kas naujo Kanadoje?

PAPILDYTA VYRIAUSYBĖ

trim naujais ministeriais ir šeši ministeriai paskirti naujom pareigom. Stambiausias pakeitimas — finansų min. D. Fleming paskirtas teisingumo, o buvęs teisingumo min. D. Fulton — viešųjų darbų min. vieton pralaimėjusio rinkimus D. Walker. Buv. imigracijos min. E. Fairclough paskirta paštų min., o imigr. min. — Bell iš Carleton. Sen. McCutcheon iš Toronto, žymus pramoninninkas, paskirtas ministeriu be portfelio; manoma, jis turės daug įtakos krašto ūkio tvarkyme. P. Martineau iš Quebeco prov. paskirtas anglių pramonės min. Iš pakeitimu sprendžiama, kad buv. vyriausybės finansų politika nebuvo apdairi.

•

VIENINTELĖ KANADIŠKA ALYVOS IR ŽIBALO B-VĖ

"White Rose" nutarė nepriimti Shell Oil pasiūlymo parduoti visus šėrus ir tuo prisijungti prie Shell. Buvo siūloma $114 mil.

KANADOS PROVINCIJŲ PREMJERŲ konferencija įvyko Viktorijoje, B.C. Tarp daugelio dalykų nutarta nutraukti pašalpas darbingiems bedarbiams, kurie nesistengia susirasti darbo. Mokamų pašalpų sumomis esą galima įvykdyti įvairius projektus, prie kurių jie gaus darbo. Taip pat nutarta bendradarbiauti išreikalaujant pirkimo mokesčius — sales tax iš tų, kurie užsisako prekes vienoje provincijoje, o gyvena kitoje.

•

JEHOVOS LIUDININKŲ KONGRESE Hamiltone dalyvavo 15.000. Kongreso metu visiems buvo pareikšta, kad pasaulio galas esąs jau netoli.

•

DIDYSIS KANADOS PLENTAS — Trans-Canada Highway buvo užbaigtas prieš porą savaičių; oficialus atidarymas įvyks rugsėjo 4 d. Plentas yra 4.859 mylių ilgumo ir kainavo $750 mil. Jis prasideda St. John's, Newfoundlande ir baigiasi Victoria, B. C.

OTAVOS MIESTO SAVIVALDYBĖ buvo smarkiai kritikuojama už $14 mil. poskolą JAV-bėse. Miesto burmistrė Ch. Whitton paaiškino, kad skolinama JAV-bėse žemesniu procentu, be to, dabar gaunamas priedas už amerikinę valiutą; esą tuo būdu gana daug sutaupoma. Winnipegas taip pat gavo $5 mil. paskolą JAValstybėse.

•

KANADA PASIRAŠĖ SUTARTĮ su Britanija, pagal kurią britai nupirks uranijaus už $127 mil. Svaras uranijaus parduodamas už $5.03.

•

ABI LĖKTUVŲ BENDROVĖS, veikiančios Kanadoje, turi kasmet nuostolių. Valdžios išlaikoma Trans-Canada Airlines — TCA praėjusiais metais turėjo 6,5 mil. dol. nuostolių ir privati Canadian Pacific Airlines — CPA — 7 mil. dol. Siūloma abiem bendrovėm susijungti į vieną, nes tada žymiai sumažėtų operavimo išlaidos. TCA nuostolį padengia mokesčių mokėtojai.

Savaitės įvykiai

SOVIETAI PALEIDO Į ERDVES DU NAUJUS ASTRONAUTUS — majorą A. Nikolajevą ir plk. lt. P. R. Popovičių. Pirmasis buvo raketa iššautas su orlaiviu Vostok III, rugpjūčio 11 d., antrasis — Vostok IV rugpjūčio 12 d. Jiedu buvo paleisti beveik ton pačion orbiton ir vienas kitą galėjo netik radijo bangomis girdėti, bet ir matyti. Jų skriejimas ligšiol buvo pats ilgiausias. Savo orlaiviuose galėjo maitintis ir miegoti. Visą laiką palaikė radijo ryšius su žeme. Sovietų prašomi, amerikiečiai sutiko nedaryti atominių sprogdinimų erdvėse, kol skrieja astronautai.

Amerikos prezidentas paskyrė naują Amerikos ambasadorių į Prancūziją — Bohlen vietoj atsistatydinusio gen. Gavin. Bohlen yra karjeros diplomatas ir rusiškų reikalų žinovas.

Australijos min. pirm., vertindamas Britanijos galimą įstojimą į Europos Bendrosios Rinkos organizaciją, mano, kad jei tai įvyks, tai su Britų Commonwealthu bus baigta.

JAV duoda Brazilijai paskolą — $15.000.000 elektros stotims įrengti ūkiškai atsilikusioje Brazilijos daly.

V. Vokietija siekia padidinti savo armiją ligi 750.000 vyrų. Jos išlaikymas atsieitų ligi 40.000.000.000 markių į metus.

Gen. M. D. Taylor praeitą mėnesį prezidento paskirtas Amerikos jungtinio štabo viršininku; praeitą savaitę senato vienbalsiai patvirtintas. Jis yra nusistatymo, kad atominės pajėgos turi būti panaudotos paremiant kitas karines operacijas.

JAV tariasi su Britanija ir Belgija paspausti Čombę, Katangos prezidentą, kuris vis dar nesutaria su Kongo centrine vyriausybe. Amerika nori imtis griežtesnių priemonių, bet nesutinka nei Britanija nei Belgija, kurios turi su Katanga ūkinių reikalų.

Gen. D. D. Eisenhoweris, buv. JAV prezidentas, lankydamas Europą aplankė ir jo nukariautą Vokietiją. Buvo priimtas vokiečių minios labai entuziastingai. Susitikęs su Adenaueriu, jį pavadino "dideliu senu džentelmenu".

Komunistų globojamas jaunimo festivalis Helsinkyje neapsiėjo be demonstracijų prieš komunistus iš suomių pusės. Vyriausybė, norėdama išlikti neutrali, demonstruojančius suomius vaikė policijos ir ašarinių dujų pagalba. Festivalyje esą dalyvavo 10.000 jaunimo iš 144 valstybių.

Alžerijoje sutarta taika tarp kovojančių pusių. Laikinai sudarytas 7 asmenų politinis biuras, vad. Ben Bella. Ben Khedda pasiliko kaip premjeras be valdomosios galios. Dabar rengiamasi rinkimams į krašto parlamentą.

Nauja valstybė Jamaika su 1.500.000 gyventojų pradėjo gyvuoti rugpjūčio 6 d. Anot premjero Bustamonte, "esame permaži, kad galėtume būti neutralūs" ir savo politiką suka JAV link, jieškodamas jos globos.

Neofašistai Britanijoj jau yra sukėlę daug kalbų, neramumų savo mitingais ir demonstracijomis. Jie atvirai išeina prieš žydus ir spalvotų tautų žmones. Prieky stovi senas fašistų vadas Sir Oswald Mosley. Daroma didelio spaudimo į vyriausybę uždrausti jų mitingus. Žydai ir komunistai aktyviai metasi į gatvių kovas su fašistais.

Suėjo metai nuo R. Berlyne sovietų pastatytos mūrinės sienos. Sov. Sąjungos vyriausybė ta proga pasiuntė notą Vakarų valstybėms, kad jos sulaikytų V. Berlyno gyventojus nuo provokacinių veiksmų, nukreiptų prieš komunistus. Amerika, atsakydama į notą, pabrėžė, kad visas įtempimas Berlyno mieste vyksta tik dėl komunistu taktikos. R. Berlyno policija išstatė papildomas sargybas ir užkėlė kulkosvaidžius ant Brandenburgo vartų. Kaip ir birželio 17 d., pasienyje patruliavo sovietu kariai. Visdėlto įvyko apsišaudymas iš abiejų pusių ašariniėm bombom.

Britanijos derybos su Europos Bendraja Rinka atidėtos ligi spalio pabaigos. Rugsėjo mėn. renkasi Britų Bendruomenės premjerai aptarti reikalų susiiusių su Britanijos noru įstoti į Europos B. R. Britanijoj vyksta smarkūs ir aštrūs nuomonių skirtumai. Kaip vienas jų parlamentaras sako: "Iš viso negali būti klausimo dėl Britanijos įstojimo. Mes turime prisijungti". Atrodo, kad dabartinės Britanijos tai ir yra vienas svarbiausių klausimų — prisidėjimas prie Europos. Ties juo telkiasi visa dabartinio premjero Macmillano politika.

Kubon jau esą atgabenta iš bolševikinės Rusijos 4.000-5.000 rusiškos kariuomenės vyrų. Matyt, nepasitikima vietinių žmonių kariuomene, kurie sukilimo atveju gali būti neištikimi Castro valdžiai.

Prancūzijos vyriausybė įsakė suimti buvusį min. pirmininką ir užs. reik. min. G. Bidault, kuris prieš kelis mėnesius prisijungė prie De Gaulle priešų — Alžerijos sukilėlių slaptosios armijos. Ir dabar jis, gyvendamas užsienyje, vadovauja rezistencijos tarybai.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00. Imokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Religiniame gyvenime

• **Europos sujungimas** rado nuoširdų Bažnyčios pritarimą. Vatikano valstybės sekretorius kardinolas A. Cicognani savo laiške pramato didelę politinę, ekonominę ir socialinę naudą; kviečia katalikus aktyviai prisidėti. Gražioji laiško mintis yra sielų bei širdžių susivienijimas tame pačame tikėjime ir toje pačioje meilėje. Įgyvendinus tokią bendruomenę, ji tada neliks vien Europos reikalas, bet apims visą pasaulį.

• **Modernųjį apaštalą** kun. Karolį Sonnenschein norima iškelti į šventuosius. Milijonai vokiečių meldžiasi ta intencija. Jis visą gyvenimą paaukojo labdarybės darbui. Įsteigė centrus, iš kurių teikiama pagalba darbininkams. Savo įsteigtame laikraštyje rašė: "Būtų man gėda skelbti Dievo įsakymus, jei neteikčiau reikalingos medžiaginės pagalbos". Jis gelbėjo senelius, vaikus, moksleivius, patekusius vargan. Jo sveikata išsisėmė krikščioniškos meilės darbe.

• **Vienuolė - sociologijos profesorė** JAV, Oregon valstijoj, sesuo Miriam Teresė padėjo paruošti įstatymą teisingesniam darbininkų atlyginimui sutvarkyti. Tai pirmas tos rūšies įstatymas vietinės valdžios priimtas ir patvirtintas. Sesuo Teresė profesoriauja Marylhurst un-te.

• **Popiežiaus vaikų stovykloje**, kuri yra didžiausia pasaulyje, šiais metais stovyklauja milijonas vaikų. Dvylikos tūkstančių štabas, susidedas iš vadovų, gydytojų, kunigų ir seselių vienuolių be jokio atlyginimo padeda tvarkyti stovyklą.

• **T. B. Druetto**, prancūzas, pastatė bažnyčią ir ligoninę Quemoy saloje, kurią Kinijos komunistai dažnai apšaudo. Jis ten yra vienintelis misijonierius. Kartą nukrito ir nusilaužė koją dirbdamas prie statybos. Quemoy sala 1958 m. buvo nuolatiniame apšaudyme, tačiau tėv. Bernardas neišsigando. Sekmadieniais laiko Mišias keturiose skirtingose vietovėse.

• **Duktė savo tėvo šventimuose.** Kanadoje, St. Anne Des Monts, Que., vienuolikos metų mergaitė stebėjo kaip tėvas buvo įšventintas kunigu. Thibault buvo vedęs 1951 m. Jo žmona tais pačiais metais, pagimdžiusi dukrelę, mirė. Tada jis įstojo į kunigų seminariją.

• **De Gaulle ir Adenauer**, giliai tikintys valstybininkai, kartu klūpojo istorinėje Rheims katedroje, dalyvaudami Mišiose. Kancleris Adenaueris aplankė didžiuosius Prancūzijos miestus. Prancūzų tautos parodytas nuoširdumas Vokietijos galvai prisidėjo prie nesantaikos sumažinimo tarp abiejų tautų. De Gaulle tai pavadino nepaprastu pasisekimu. Arkivyskupas Marty pasakė pamokslą, laimindamas dviejų kaimyninių tautų taikų sugyvenimą.

• **Vysk. Fulton Sheen** pasiuntė jaudinančius suraminimo žodžius dviem Lenkijos kunigam, sėdintiem kalėjime — M. Masalski ir S. Janek. Jie buvo pesmerkti 3 metus kalėti už jo knygos "Gyvenimas vertas gyventi" išvertimą į lenkų kalbą. Vysk. Sheen rašo: "Tai nėra mano knyga, ten tik laisvojo pasaulio idėjos, kurios jus uždarė kalėjiman. Berlyno siena ne už jos esančius žmones saugo, o laisvąjį pasaulį nuo komunizmo. Jūs padarėte naują 20-to amžiaus nusikaltimą, būtent, tikėti Dievą".

• **Marconi tikėjimas** buvo prisimintas minint 25-tas nuo jo mirties metines liepos 20 d. Popiežius Pijus XI išradėją Marconi pavadino "begalinio Dievo gerumo įrankiu". Tas mokslo žmogus buvo gilaus tikėjimo vyras. Vienam žurnalistui 1935 m. tikėjimo klausimu pareiškė: "Mokslas yra bejėgis daugelyje dalykų duoti paaiškinimą. Aš didžiuojuos būdamas kataliku bei tikinčiu. Aš tikiu maldos galybę. Tikiu kaip mokslo žmogus". Atidarydamas radijo stotį Vatikane, pareiškė: "Su Dievo pagalba galėjau paruošti šį įrankį, kuris padės viso pasaulio katalikams išgirsti Šv. Tėvo žodį."

• **Dvi katalikiškiausios** Afrikos valstybės gavo nepriklausomybę. Tai — Burundi ir Ruanda. Stebėtojai bijosi neramumų tose respublikose, panašių kaip Konge. Amerikos vyskupai gelbsti nuo bado, o europiečiai juos apleido, išvažiuodami į kitus kraštus.

GEDIMINAS GALVA

Visas jėgas okupuotai Lietuvai laisvinti

Aš nežinau kito vyro, kuris būtų nuoširdžiau prabilęs į lietuvius už Adomą Mickevičių, išblokštą iš savųjų tarpo: "Lietuviai piligrimai — lietuvių tautos siela. Niekas nevadina keliautojais tų, kurie keliauja be aiškaus tikslo. Jie ir ne tremtiniai, nes nebuvo ištremti savo vyriausybės. Lietuviai (patekę svetur) yra piligrimai, kurie davė įžadą keliauti į savo šventąją, laisvą šalį. Ir jie keliaus iki ją suras. Lietuvių tauta nėra dieviška esybė, kaip Kristus. Todėl jos siela — piligrimai gali ilgiau užtrukti kelionėje iki pasieks kitą bedugnės krantą ir susijungs su prisikeliančia lietuvių tauta".

Jis primena lietuvių pareigą: "Jūs dėvite tautinius prisikėlimo drabužius. Jauni ir vyresnieji esate laisvės kariai, kovotojai už savo tėvynę. Tokią aprangą teturi tie, kurie pasirengę mirti už tėvynę. Lietuvoje daugelis miršta kovoje. Visi turi būti pasiruošę mirti už tėvynę".

Tokiais žodžiais jis bylojo prieš 130 metu išleistoje knygoje apie lenkus piligrimus.

Nepakankamas šventosios priesaikos tesėjimas

Karo audros dienomis, kai būtis šliedinosi prie nebūties, vieni davė įžadą pasilikti savo žemėje bei už ją kovoti, kiti, pasiėmę saują savosios žemės, išvyko nežinion lydimi tikėjimo, meilės ir vilties. Tikėjimas buvo tvirtas, kad lietuvių tauta netrukus atgaus laisvę. Tėvynės meilė buvo palydėta savosios žemės ženklo ir įsipareigojimo kovoti už lietuvių tautos prisikėlimą. Viltis buvo susieta su kova ir tęsėjimu.

Šventoji priesaika gyvenimo sūkuriuose pamažu blėso ir liko net pažeista. Vieni bandė išsiteisinti, kad ne ką veiksmingo pajėgią padaryti, kiti savo gerovę ėmė sutapdinti su kova, o tretieji net panūdo jieškoti tvirtybės ne savyje, bet pašaliuose: "Reikia tartis su pasaulio politikais, kad nusimanius kokios Lietuvos mes turime siekti..., visiems be išimties turi rūpėti klausimas, ar mūsų veikla yra kuo prasminga dabar mūsų gyvenamam kraštui..., mūsų veiklos tikslas turi būti politinio gyvenimo atgaivinimas... Amerikos gyvenimas yra mūsų, o ne ne kieno kito gyvenimas... (Draugas, 1960. I. 15). Ankstesni pasiteisinimai atšliedino mus nuo kovos, o pastarieji samprotavimai prieštarauja moralinei pareigai neužmiršti pavergtųjų brolių šauksmo ir nesitenkinti palapinių statyba svetur, nes čia taip gera...

Kupstelis vežimą braškina

Senas negandas apie mūsų politinių veiksnių neveiksmingumą tapo atvira žaizda. Ne kelių grupių išstojimas iš VLIKO, ne tarpusavio ginčai, o atitrūkimas nuo užnugario ir tikrovės pavergtoje Lietuvoje, improvizacija, neturėjimas toliau siekiančių planų ir atitinkamos organizacijos ją vykdyti pažeidė laisvinimo darbą.

Jau dešimtmetis praslinko, kai ALTai siūliau kreipti dėmesį į lietuvių tautos etnografinę bylą — savo žemių gynimą, tinkamą propagandą ir tikslingą lietuvių atstovavimą tarp svetimųjų. Šiais klausimais mano įteiktieji raštai rado vietos tik stalčiuose.

Šiais metais paryškino jos neveiksmingumą ne esminės pareigos neatlikimas, bet pripuolamas ginčas dėl memorandumo, nors ankstesnieji, galima manyti, negalėjo būti geresni už šiemetinį. Deja, JAV LB prezidiumo 1962. III. 15 pro memoria tebuvo netikslingai šviestas akmenėlis į drumzliną vandenį, nes tuo žygiu mažiausia prisidėta prie jo nuskaidrinimo. Šis veiksmas įrodė, kad lietuvių visuomenei įgrįso "profesionalų" tūpčiojimas.

Politinių veiksnių stiprinimas

Reiškiu pagarbą Jonui Matulioniui, buvusiam VLIKo pirmininkui, kad jis nors šiuo metu išdrįso dalykus vadinti tikrais vardais. Pagrįstai mūsąsias politines partijas vadina fikcijomis, nors prieš dešimtmetį turėjau progos jas tuo žodžiu aptarti. Per praslinkusį dešimtmetį aiškiai regimas vidinis susilpnėjimas netik VLIKe, bet ir kituose veiksniuose. Buvęs VLIKo pirmininkas tokią veiklą vadina ne "reprezentacija, bet kompromitacija". Jis nurodė ir priežastis: "... jam trūksta darbininkų ir lėšų. Partijos nebus pajėgios šiuos sunkumus nugalėti". Tikrovė pakartotinais atvejais įrodė šių žodžių teisingumą.

VLIKas susilpnėjo ne todėl, kad iš jo pasitraukė kaikurios politinės partijos; į jų vietą atėjo etnografiniai sambūriai, esmėje nepolitiniai, bet viskas liko toje pat tėkmėje. VLIKą iš seno ėda netiek organizaciniai nedarnumai, kiek neturėjimas aiškių veiklos būdų, ryškaus veiklos plano, kuris būtų tęsėtas, ir atšlijimas nuo visuomenės.

Šnektos apie reformas

Menkareikšmis reikalas - ginčas dėl rašto JAV prezidentui privertė pripažinti, kad ALToje reikalingos reformos. Iš tikrųjų ginčas kilo ne tiek dėl ALTos suveiksminimo, kiek dėl kaikieno noro išsigarsinti "šūviais" ir suvesti kaikurias senas sąskaitas.

ALTa sudaryta panašiu būdu, kaip ir VLIKas. Du apdraudos sambūriai nieko bendro neturi su politine veikla. Kaikurios politinės partijos yra fikcijos, nes neturi užnugario ir politiškai subrendusių asmenybių.

ALTa, kaip ir VLIKas, sudaryta ne demokratiniu, bet partiniu -grupiniu būdu. Abu veiksniai bando girtis skaičiais atstovaujamųjų, jų finansine pajėga, tačiau vis daro rinkliavas visuomenėje. Plačioji visuomenė tik priemonė, bet ne veiklus dalyvis. Ruošiami sukakčių minėjimai rinkliavom daryti, lyg plačioji visuomenė tik šia garbe norėtų pasitenkinti.

ALTos vadovybė ėmė šnekėti apie reformas, bet ir visomis išgalėmis jos vengti. Ji laiko reforma, jei kaikurios nepolitinės organizacijos taptų jos nariais, deleguotų atstovus, kurie turėtų paklusti įsigalėjusiems ir pasitraukti nepajėgiantiems asmenims.

Deja, net ir lopymo "reformos" ALToje nuėjo niekais, nes pastarasis jos suvažiavimas nepasižymėjo demokratiškumu.

ALTos veikla ir suvažiavimas

Š. m. liepos 28-29 d. nepaprastasis ALTos suvažiavimas nebuvo daug žadantis. Blankūs vadovybės pranešimai apie veiklą įrodė, kad ši organizacija reikalinga atsinaujinimo.

Per pirmininko neapsižiūrėjimą o gal atvirai prisipažinta, kad ALTa numato ateityje rūpintis ne tiesioginiu pavergtos tautos laisvinimu, bet reikalais, kurie susieti su JAV vidaus politika. Bet ar tuo atveju ALTas netampa jau svetimų vandenų varomu malūnu?

Nyku girdėti, kai šnekama apie ALTos rūpesti praeityje lietuvius tremtinius įsileisti į JAV, lyg tik vieni lietuviai į ši kraštą būtų atvykę. Aišku, nei žodeliu neprisiminta ką ALTa yra padariusi pradžioje palengvinti įsikūrimą atvykusiems iš Lietuvos. Deja, ši organizacija nesugebėjo pasekti kitų tautų geru pavyzdžiu.

Pirmininkas tvirtina, kad ALTos dėka pasiekti ypatingi laimėjimai kongrese ir JAV vyriausybėje. Bet ar galima laikyti laimėjimu Valstybės Departamento šaltumą, nūnai kongrese priimti nutarimą dėl Pabaltijo tautų laisvės ir jų priskyrimo prie Sovietų oficialiuose žemėlapiuose?

Numanu, kad kiekviena partija nori valdyti. Ji žino, kad net keli tūkstančiai balsų lemia pergalę. Juos gaunant žadama. Bet kuri JAV partija duotus pažadus ištesėjo?

ALTos sekretorius dėstė jo redaguojamame dienraštyje, kad ne lietuviškumas, t. y. tėvynės nedalia, bet tik antrojo krašto — JAV pilietybė įpareigoja. Tuo atveju ALTa tampa svetimos, greičiausia nematomos, jėgos įrankiu kovoti ne dėl Lietuvos valstybės atkūrimo, bet vykdyti jos valiai. Tik šiuo būdu galima paaiškinti, kodėl ALTos padėtis labai panaši pvz. į Valstybės Departamento: garsiai šūkauti apie laisvinimą John Foster Dulles pavyzdžiu, bet nieko nedaryti, kad laisvinimo darbas rimtai prasidėtų. Jei ALTa panašiu būdu nusistačiusi veikti ateityje, kaip ji veikė per praslinkusius 22 metus, jos veikla negali būti laikoma pakankama.

Tarpusavio nesutarimai

Tuščiažodžiavimas iššaukia priekaištus dėl ALTos neveiklumo. Statutui keisti komisija tegalėjo pranešti, kad pastangos įsileisti naujas lietuviškas organizacijas ir sustiprinti ALTą, dėl kaikurių grupių užsikirtimo, nuėjo vėjais. ALTos vadovai yra užsispyrę ir toliau lietuvių visuomenės vardu kalbėti, rinkliavas daryti, bet veikti oligarchiškai.

Lietuvių tauta laukia ne "veiksnių" šnektų, bet veiklos.

Sutelkti visas jėgas

Nūdienis mūsų politinių veiksnių sustingimas tetarnauja pavergėjui. "Veiksnių" tariamos reformos ir neveikla yra nusikaltimas lietuvių tautai, kuri deda viltis, kad mes veiksmingai ištiesime ranką jos nevilties valandoje. Todėl siūlau:

1. Pavergtosios tautos laisvinimas turi remtis visais išeiviais lietuviais ir jam turi būti panaudotos visos turimos priemonės.

2. VLIKas ir atskirų kraštų politiniai veiksniai turi būti demokratiniu būdu sudaromi, t.y. viešai išrenkami.

3. Politinį darbą planingai organizuoti ir apimti visas sritis.

4. Siekiant stiprinti pavergtą lietuvių tautą, reikia išsamiai žinoti jos atskirų sričių raidą ir su ja tinkamai supažindintinti Vakarų pasaulį.

5. Tikrovinių lietuvių salygų pažinimas turi apspręsti politinę veiklą.

6. Lietuvių tautos tikrovė, o ne didžiųjų valstybių nusiteikimai, kurie dažnai nesuderinami su mūsų siekimais, tegali būti mūsų politinės veiklos atspara.

7. Privalome panaudoti visas priemones lietuvių tautai stiprinti, kad pakeltų šio tarpsnio nedalią.

Mes mėgstame didžiuotis praėjusių kartų kovingumu, bet varganai tesugebame pareigose tesėti. Jau seniai išmušė valanda perkrikuoti gretas, sustiprinti politinę organizaciją, nepasimesti smulkmenose, visas mūsų jėgas telkti pavergtai lietuvių tautai išlaisvinti.

Padeda nugalėti
Dirbtinių dantų
liuosumą ir baimę
Jau nebėra ikvraus nerimo jausmo dėl laisvų judančių dirbtinių dantų. FASTEETH, pagerinti šarminiai (berūgščiai) milteliai, uždulkinti ant dirbtinių dantų, laiko juos daug tvirčiau, taip, kad jaučiamasi daug patogiau. Išvenkite namalonumų dėl atsipalaidavusių plokštelių. Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

Laiškas, kurio nespausdino "Pravda"

Prieš kurį laiką Chruščiovui Vakarų spauda skyrė gana daug vietos ir įsidėjo ištisas ištraukas iš jo kalbos Maskvoje nusiginklavimo ir taikos kongrese. Bet to neužteko, Maskva panoro, kad kaikurie Vakarų laikraščiai išspausdintų visą 2½ val. užtrukusią kalbą. Tas jiems kainavo $30.600. JAV kalba buvo išspausdinta "New York Herald Tribune", "Kansas City Star" ir San Francisco "News-Call Bulletin". Kanadoje sovietai pirko vietą Chruščiovo kalbai trijuose laikraščiuose: Montrealio "Star", Otavos "Journal" ir Winnipego "Free Press", Britanijoj — "Manchester Guardian".

Taip pat buvo prašyta Vašingtono "Post", kad kalbą įsidėtų, kuris sutiko ją atspausdinti nemokamai, jeigu "Pravda" ar "Izvestija" įsidėtų prezidento Kennedy kalbą Jungtinėse Tautose rugsėjo 25 d. Maskvai tas pasiūlymas buvo nepriimtinas.

Panašiai atsitiko ir Kanadoje, kur Winnipego "Free Press" išspausdino Chruščiovo kalbą ir po to vienas žymiausių žurnalistų Bruce Hutchison parašė atsakymą ir papraše, kad "Pravda" ji įsidėtų kaip skelbimą, už kurį bus sumokėta. Buvo atsakyta, kad "Pravda" skelbimų nepriima. Kreiptasi į "Večiernaja Moskva", kuri priima skelbimus, bet ir ten nieko nelaimėta, — esą priima tik vietinius skelbimus. Atsakymas buvo išspausdintas tik Kanados spaudoje anglų ir rusų kalbomis.

Bruce Hutchison ilgokame atsakyme kaltina Chruščiovą vienpusiškumu ir bijojimu įsileisti vakariečių idėjų Sovietų Sąjungon.

Pabaigoje prašo rašyti daugiau į laisvo pasaulio laikraščius, bet kartu įsileisti ir Vakarų žurnalistų straipsnius, nes pasikeitimas idėjomis negalįs būti vienos krypties.

V. K.

PO ČIKAGOS DANGUMI

"Nors ant šluotos..."

Vasarą čia nenurimsta lietuviškas judėjimas. Štai atbildėjo garsi tarptautinė paroda. Kiek buvo lakstymo, kiek pastangų, kad tik Lietuvos vardas nuskambėtų. Lietuviškas pavilijonas didingal kalba, kad Lietuva gyva. Gražioji lietuvaitė, Šulaitytė tinkamai atstovauja tautų skruzdelyne. Kons. Daužvardis, parodos globėjas, netik rūpinasi tinkamai Lietuvai atstovauti. Jis net virš $500 paskyrė parodai. Jie buvo atskiro komiteto surinkti per jo pagerbimą, o jis sau net padorios mašinos neturi. Matyt, Lietuvos reikalą stato augščiau. Kartą paklausiau, ar konsului nesarmata važiuoti į gubernatoriaus ar kitų tautų priėmimus? Jis atsakė: "Nors ant šluotos, bet važiuotas".

LB Čikagos apygarda atliko pareigą Lietuvai be jokių didelių erzelių. Gyva visuomenės parama jai atėjo į talką. Tegu kiekvienais metais klesti Lietuvos pavilijonas.

Kongresas, kritika, radijas

Jau skaitančioji visuomenė žino, kad paskutinėmis lapkričio mėnesio dienomis įvyks kultūros kongresas. Suvažiuos išeivijos gyvieji lietuviško meno, literatūros, mokslo, jaunimo puoselėtojai. LB centro valdybai rūpi, kad tik tas kultūros kongresas netaptų pasikalbėjimų kongresu. B. Babrauskas susirinkusiems spaudos atstovams išdėstė, kaip visas šis milžiniškas kongresas numatomas vykdyti. Kaikas jau jų darbus, dar neįvykdytus, jau kritikuoja. Esą "Naujienose" rašo, kad netaip, o kitaip turėtų būti. Nesunku parašyti kritišką straipsnį, bet kai reikia darbininkų, labai sunku surasti: visi kratosi ir neturi laiko. Rengėjų komitetas ruošia kongreso leidinį, kad paliktų ateičiai rimtą medžiagą. Visi paskaitininkai jau prieš kongresą turi atiduoti spaudai savo paskaitas.

Numatytas didžiulis simfoninis koncertas. Siūlyta, kad būtų viskas lietuviška, manyta įpinti ir kaikuriuos kūrinius pavergtos Lietuvos menininkų. Kiti sukilo — girdi, jų kūriniai komunistų išleisti, kad Lietuvoj žmonės turi kurti per prievartą. Siūlytojai teigė, kad galima išrinkti kūrinius, kuriuose nėra propagandos. Kaikas kėlė reikalą, kad lietuviškos radijo programos turėtų vietą kongrese ir gvildentų savo problemas. Argi neverta sukviesti visus radijo programų vedėjus ir pakedenti jų rūpesčius. Juk žinom, kaip sunku yra radijo programas išlaikyti. Jei ne tautiečių moralinė ir medžiaginė parama jos seniai jau būtų nutilę. Taigi, verta jas sujungti.

Spaudos informacija

LB centro valdyba suorganizavo spaudos informaciją. Sutiko iš pasiaukojimo dirbti įvairių luomų ir įsitikinimų lietuviai. Gaila, kad nei vienas laikraščių redaktorius iki šiol nedalyvavo posėdžiuose. Čia pasisakyta, kad spaudos žmonės turi būti lietuviškos išeivijos veidrodžiai. Visas gyvenimas per juos perteikiamas visuomenei. Jiems niekas honoraro nesiūlo, net į parengimus neįsileidžia be užmokesčio, nes žino, kad vistiek kas nors parašys. Spaudos žmonės atstovauja lietuviškai spaudai. Jiems reikalinga moralinė parama ir pagarba. Centro valdyba galėtų išleisti atitinkamus pažymėjimus, nes kaikada negalima prie faktų prieiti be liudijimo. Be to, naujajai spaudos informacijai reikėtų veržtis į nelietuviškąją spaudą.

Vaikų aikštelės

Parkuose dr. Ona Vaškevičiūtė įsteigė laikinas 4 val. aikšteles, kuriose lietuvių vaikai gražiai žaidžia, lietuviškai kalba, mokosi ir gyvena tikru patriotiškumu. Tokios vasaros aikštelės steigtinos ir kitose apylinkėse. Išlaidos mažos, o nauda didelė. Juk nevisi galime išleisti vaikus į stovyklas.

Bal. Brazdžionis

Revoliucinė operacija

Gegužės mėn. Bostone dvylikos metų berniukui Everett Knowles prekinis traukinys visiškai nupjovė dešinę ranką. Po 3 savaičių tas pats berniukas išėjo iš ligoninės su ranka, prijungta prie peties. Rankos prijungimui reikėjo 3 atskirų operacijų, kuriose dalyvavo 50 gydytojų ir gailestingųjų seserų. Pirmiausia buvo sujungtos venos ir arterijos, kad kraujas galėtų cirkuliuoti. Toliau plieno adatom buvo sujungtas kaulas ir trečiąja operacija buvo užsiūta oda.

Nežiūrint tų operacijų, berniukas negali valdyti rankos, nes neveikia nervai. Jis buvo sugrąžintas vėl ligoninėn, kur tolimesnėmis operacijomis gydytojams reikia sujungti nervus. Kiekvienas rankos nervas turi būti sujungtas su tuo pačiu nervu petyje. Gydytojai tikisi, kad jiems tai pavyks, nors galutiniai rezultatai bus žinomi tik maždaug už vienerių metų.

V. K.

Feljetonas

BALYS J. ARŪNAS

DVI KRAUTUVĖS

Mūsų kaimynas Grybas ėmė ir atidarė krautuvę. Brač, šlifuoto stiklo vitrina šviečia už pusės mailės ir ką tu jam padarysi! Ir klijentų turi. Ir kur neturės! Žmonelė su tokiomis mėlynomis akimis už bufeto stovi, kad net širdis sąla į ją pažiūrėjus. O ir prekių jisai turi: ir pieno, ir sviesto, ir pudrelės suvytusiems veidukams ir paišelių pamėlusiom lūpytėm, džinderėlio įvairių veislių, o ir druskelių visokių širdelei po pagėrimo atgaivinti ir kojinėlių pas ji rasi visokio ilgumo ir visokių kvarbų. Gi šeštadieniais jis į tą šlifuotą vitriną didelį užrašą, žaliomis raidėmis išmaliavotą, ideda: "Šiandien turime lietuviško kugelio, šviežių bulvių su spirgomis nubarstyto". O po tuo imantriu užašu, po tomis žaliomis raidėmis, Vytis, brolyti, zovada kerta. Be jokių aiškinimų visiems suprantama, kad tai patrijotiškas biznierius. O tamstos žinote, mūsų gatvėje apsčiai parapijiečių gyvena ir nuo Biržų ir nuo Kuršėnų bei Pakruojo, taip pat Šiaulių ir iš Augštųjų Šančių. Iki pagrindinės gatvės, kur visokie didžiuliai magazinai susispietę, geras kelio galas. Tai, va, kur čia kojas varginti ir sunkiai uždirbtą centą kokiam anglikui į gerklę mesti, kad čia pat, panosėje, savo žmogus biznelį daro ir švelniausiai prigimtu liežuviu patarnauja! O be to, Grybo žmonelė, kurią visi, be jokio rūpestėlio, Liudute arba Vieversėliu vadino, tokia švelnutė ir maloni, kad, rodos, ne kokį bizni ten darai, bet su gryno kraujo seserimi kalbiesi!

— Liudut, gal prilaikote trijų devynerių? Norėčiau baltakę nudažyti ir gal kiek smoką pakeisti! — deda širdį ant bufeto klijentas.

O toji Liudutė tik mėlynomis akytėmis, tarsi vosilkomis žaižaruoja ir čiulbėte čiulba:

— Kur čia neturėsi, kaimynėl, visi žinome tą smarvę! Išgeri stikelį, tai padoriam žmogui drovu į akis pažiūrėti... Turime, turime... Kiek pageidausite, dvi ar tris šakneles?...

Žinoma, piliečiui ir vienos šaknelės užtektų, bet širdis neatlaiko nei akių mėlynės nei balselio skambėsio:

— Ką čia, Vieversėli, su dviem ar trim šaknelėm prasidėti! Nežinau kokia bėda ir kada užpuls, geriau jau po ranka atsargėlę turėti!... Malonėkite pusę tuzinėlio...

Liudutė bematant šakneles atskaito, ružavan popierėlin įvynioja ir šilkiniu siūleliu perriša. Stačiai žmogus gali prie altoriaus su tom trejom devyneriom eiti!...

Ir taip Grybams prekyba klesti, kad net širdžiai džiugu. Ir kaip čia nebus džiugu, kad savo kraujo žmogus prasimuša į viršų!

Ale Grybų kaimynui Lepšei toksai parapijiečio kilimas į viršų sunkiai gulė ant širdies.

— Va, — kalbėjo jisai kiekvienam sutiktam parapijiečiui, — atsirado, žiūrėkite, biznierius! Iš mūsų prakaito tunka ir nosį dar riečia!...

— Ale jau čia ponas Lepšė nukalbėjai — malonesnių žmonių ir su žiburiu nerasi! Ir jį ir žmonelę gali prie atviros žaizdos dėti!... Visada linksmi, mandagūs, su kiekvienu kalbą randa...

— Nu, kur čia tau neras kalbos, — šiaušiasi Lepšė, — jeigu doleriu po nosimi maskatuoji, tai, žinoma, kalbos netrūksta! Bet žiūrėk, dar metų nėra, kaip tą magaziną turi, o jau Liudutė, brač, šilkuose skęsta! Va, kad ateina į bažnyčią, tai net vargoninkas triūbas prilaiko! Eina šlamėdama, čiuždėdama, tarsi, koksai popiežiaus atstovas... O iš kur visa tai? Vis iš mūsu skatiko!...

Lepšė Lietuvoje, sako, buvęs prie valdžios: turgaus dienomis tokius bilietėlius prie arklių uodegų segiojo, atseit, mokesčius rinko, kad tie keturkojai viešoje vietoje elgėsi taip laisvai, tarsi būtų buvę savo kaimo ganyklose. O dabar žmogelis fabrike su šluota vargsta ir plaučiai jam augštyn kyla, kad Grybas, niekada valdžios neragavęs, krautuvę užsidėjo...

Vieną dieną, dideliam visų mūsų parapijiečių nustebimui, Lepšė nuvertė savo namuko priebuti ir kambarį su dideliu langu pribudavojo. O po kelių savaičių virš to lango iškaba išdygo: "Grosernė ir visokio kitokio tavoro parduotuvė. Savininkai Anastazija ir Izidorius Lepšiai".

Ir, brolyčiai, Lepšė nuo ryto iki vakaro ant slenksčio stovi ir kiekvieną parapijietį kone už rankovės į grosernę traukia:

— Užeik, — sako, — tavoras pas mane neblogesnis kaip pas Grybus, o kainos per pusę žemesnės! Aš neklostau savo pačios šilkais ir per naktį nenoriu turčium tapti!...

O, tamstos, žinote mūsų gatvėje dvi krautuvės jau kaip ir perdaug. Ir dar ta lietuviška širdis: kaip čia su savo parapijiečiu nesantaikoje gyvensi! Ėmė visi lenkti ir Grybo ir Lepšės krautuvę. Lekia į pagrindinę gatvę ir anglikonam padeda biznį daryti. Ne prie širdies tie bambizai, nei susikalbėti padoriai žmogus negali, o dar ir kitokio tikėjimo, bet, kaip čia dabar abiem savo biznieriam įtiksi!...

Po nepilno pusmečio, abu mūsų gatvės krautuvininkai ėmė labai aiškiai merdėti. Iškabos su šauniais parašais apsinešė dulkėmis, languose nebesimatė skelbimų apie raugintus kopūstus bei lietuvišką kugelį, lentynos ištuštėjo, o parapijiečiai jau viešai ėjo į pagrindinę gatvę ir darė biznį su įvairaus plauko atėjūnais.

Tiesa, Grybienės akys senovišKai mėlynos ir balselis kaip lakštingalos, bet kokia čia nauda iš tų Dievo dovanų, jeigu pirkėjai ištirpo, kaip sviestas karštoje petelnėje?!...

Mes, lietuviai, esame didelio ryžto ir užsispyrimo žmonės. Tos minties paskatintas ir tą istoriją surašiau, puoselėdamas vilti, kad dar atsiras vienas parapijietis ir mūsų gatvėje atidarys trečią krautuvę! Juk negalima taip tyliai, švelniai uždusti svetimų biznierių glėbyje! Tiesa?...

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas Street, Sudbury, Ont. Tel. OS.3-5315, p. M. Venskevičienė.
SAVININKAI S. ir A. KALŪZA

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės
V. BAČĖNAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W., Toronto 5
WA. 5-5555
Po darbo LE. 3-3027

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS...
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

AUDRA TURISTINĖS SRIUBOS ŠAUKŠTE

Lietuvos komunistų botagas palietė besilankantį Amerikos lietuvį Dan Kuraitį

VYT. KASTYTIS

Prieš keletą savaičių Lietuvoje viešėjo žinomas JAV lietuvių verslininkas Dan Kuraitis. Apie šią viešnagę netektų rašyti, jeigu ji būtų praėjusi įprastiniuose rėmuose. Tačiau Dan Kuraitis susilaukė priėmimo, kokio lig šiol neteko patirti nei vienam turistui — netgi ir visą savo plačiąją giminę išvardinusiai Salomėjai.

"Tiesos" darbuotojai nepageidaujamų knygų lentynoje aptiko kadaise Kuraičio parašytus kelionės įspūdžius — "Anapus geležinės uždangos", kai pastarasis 1958 m. viešėjo Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje. Galime įsivaizduoti prasidėjusį sujudimą: nusigandusių redaktorių aimanas ir rusiškus keiksmažodžius sovietinės pasiuntinybės Niujorke adresu, kad jos atstovai per savo komunistinį žioplumą išdavė vizą nepageidaujamam asmeniui. "Tiesos" korespondentas Alg. Stankevičius, neleisdamas D. Kuraičiui nė kojų gimtinėje sušilti, parašė ilgą straipsnį — "Du Dan Kuraičio veidai?" Užmiršęs visame kultūringame pasaulyje turistams skiriamą vaišingumą, straipsnio autorius šaukia: "Dan Kuraitis kurį laiką dėjosi prie pažangių organizacijų bet paskui perėjo į pikčiausios reakcijos eiles . . ." Komunisto kojos Alg. Stankevičių nunešė į Vilniaus viešbutį, kur buvo apsistojęs Dan Kuraitis: "Norėtume paklausti poną Dan Kuraitį. Ko atvažiavote čia? Ilsėtis? Gydytis? Juk čia taip bloga, čia neduoda valgyti, čia duoda gerti kažkokią buzą, čia skurdas ir purvas. Gal vėl norite paspekuliuoti doleriais ? . . "

Sovietų Sąjunga nėra Lietuva

Alg. Stankevičius užmiršta, kad Dan Kuraičio atsiminimai "Anapus geležinės uždangos" lietė Sovietų Sąjungą, nes juk 1958 m. dabartinis Lietuvos okupantas niekam neduodavo vizų įvažiuoti į Lietuvą. Anot Alg. Stankevičiaus tada, atrodo, buvo labai geri laikai, kai dėl Maskvos užsispyrimo lietuviui buvo nevalia kojos į Lietuvą įkelti, labai geri laikai, Lietuvos komunistus apsaugoję nuo nepageidaujamų akių.

Jieškodamas didžiųjų turisto Dan Kuraičio nuodėmių, Alg. Stankevičius pyksta, kad pastarasis Sovietų Sąjungoje matė mažai automobilių. Ką gi gali padaryti, kai 18 milijonų gyventojų Kanada kasmetine automobilių produkcija pralenkia sovietinį milžiną? Kanadoje automobiliais niekas nespekuliuoja, o dabartinėje Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje tai yra labai pelninga apsukrių vaizbūnų ir nesąžiningų pareigūnų greito praturtėjimo sritis . . .

Viešėdamas Charkove, turistas Dan Kuraitis stebėjosi, kad Sovietų Sąjunga prie Charkovo turėjo daugiau aukų, negu JAV per visą karą su japonais. Komunistas Alg. Stankevičius negali dovanoti tokio turistinio ižulumo: "Taip, ponas Kuraiti, aukų tarybiniai žmonės turėjo daug kovose prieš fašizmą. Ir jeigu jūs turėtumėte bent krislą sąžinės, tai pasakytumėte, kad šios aukos buvo didelės dėl jūsų kaltės, nes jūs to siekėte, o jūsų ano meto prezidentas tiesiog pasakė, kad reikia laukti, kol žus kuo daugiau tarybinių žmonių . . . " Tokia komunistinė "logika" verta Lenino premijos: dėl didelio aukų skaičiaus kaltas turistas Dan Kuraitis ir JAV prezidentas Rooseveltas, bet, žinoma, nekaltas nei Stalinas, nei Molotovas ir netgi Hitleris . . . Jeigu Stalinas būtų pasirašęs tarpusavio pagalbos sutartį su Britaniją ir Prancūzija, galimas dalykas, Trečiasis Reichas niekada nebūtų pasiekęs Charkovo, galbūt, net ir karo su Lenkija nebūtų drįsęs pradėti. Tačiau Stalinas, sužavėtas nuo Hitlerio kruvino stalo numestu kaulu, dėl Lenkijos ir Pabaltijo sričių partneriu pasirinko Hitlerį. Net ir komunistinei logikai šiandien neįmanoma ištrinti Molotovo parašo, kurį jis padėjo šalia Herr von Ribbentropo suktos rašysenos . . .

Komunistinis vaišingumas ir enkavedistiniai metodai

Tokiomis didelėmis turistinėmis "nuodėmėmis" apkaltinęs Dan Kuraičio kelionę Sovietų Sąjungoje, Alg. Stankevičius įspėja tuos, kuriems teko susitikti su minėtuoju turistu: "Žinokite, ką jūs jam besakytumėte, jis viską išvers savaip jūsų Tėvynės nenaudai. Jeigu jūs būsite su juo mandagūs, kaip tarybiniai žmonės paprastai būna su svečiais, tai jis pasakys, kad jūs esate jam draugiškas, nes jūs nusiteikęs prieš komunistų partiją. Jeigu jūs jam reikiamai atkirsite, tai jis pasakys, kad komunistai sugadino žmones ir jų propaganda padarė grubius . . . " Šie žodžiai buvo atspausti "Tiesoje, kai Dan Kuraitis dar svečiavosi Lietuvoje. Iš jų mes galime susidaryti puikų vaizdą apie komunistinį vaišingumą . . .

Turistui Dan Kuraičiui "Tiesos" korespondentas Alg. Stankevičius pakišo popieriaus lapą ir pereikalavo parašyti juodu ant balto, jog jo nuotykius Sovietų Sąjungoje iškraipė "Naujienų" redakcijos žmonės. Dan Kuraitis to padaryti nesutiko.

Tolimesnės įvykių eigos "Tiesa" nesiteikia atskleisti. Tačiau, turistui išskrendant iš Vilniaus, laikraščio puslapiuose pasirodė Dan Kuraičiui ranka rašytų įspūdžių Lietuvoje foto nuotrauka. Šį laišką "Tiesos" redaktoriai apvainikavo juokinga antrašte: "Apgailestauju . . ." Juokinga būtų Dan Kuraičiui apgailestauti, kad Sovietų Sąjungoje maža automobilių, kad prie Charkovo dėl pačių komunistų kaltės žuvo daug tarybinių žmonių. Apgailestauti turi patys "Tiesos" redaktoriai tokia savo kvaila taktika parodę visišką komunistinį nesubrendimą. Jie, atrodo, tuojau pat turėtų kreiptis į Nikitą, prašydami, kad jis vėl uždraustų turistų įvažiavimą į Lietuvą, nes juk labai nepatogu patiems pasiskandinti pirmame šaukšte turistinės sriubos . . .

Kan. J. B. Končius (vidury) lanko tautiečius V. Vokietijoj. Iš kairės: Tėvas Alf. Bernatonis, Vasario 16 gimnazijos dir. dr. L. Gronis, J. Stankaitis ir lietuviai moksleiviai.

NEGALI VALDYTI LENKIJOS BE KARDINOLO

"Newsweek" diplomatinis korespondentas Edward Weintal savo žurnalo VI. 18 d. numeryje paskelbė įdomų straipsnį apie Bažnyčios ir valstybės santykius dabartinėje Lenkijoje. Straipsnis vadinasi "Paradox in Poland".

Pagyvenęs 2 savaites Lenkijoje, E. Weintal priėjo išvadą, kad dabartinė Lenkija "nėra policinė valstybė, bet ji taip pat nėra ir laisva valstybė". Tai jam pasakęs ir vienas lenkų komunistų vadų.

Komunistai ir kardinolas

Lenkiją valdo darbininkų partija, kuri už Lenkijos ribų vadinama komunistų partija, bet Weintal teigia, kad Lenkiją valdo du vyrai. Vienas iš jų yra partijos sekretorius Wladyslaw Gomulka, kuris nėra Chruščiovo tipo komunistas. Jis tėra "komunistas iš tėvynės", tai yra pirmon galvon — lenkas.

Antrasis Lenkijos valdytojas yra lenkų katalikų vadas kardinolas Wyszynski. Lenkijoje yra 30 milijonų gyventojų, iš kurių 85% katalikai. Retai tiedu vadai susitinka. Jų susitikimai visada būna audringi, bet pabaigoje visada tiedu vyrai prieina prie tam tikro susitarimo, prie taikos, nes Gomulka žino, jog jis negali valdyti Lenkijos be kardinolo, o kardinolas žino, kad ir jis negali Lenkijos valdyti be Gomulkos.

Paradoksai

Dėl to Lenkijoje galima pastebėti tokių paradoksų: šv. Kryžiaus bažnyčioje, Varšuvoje, jaunas kunigas skaito kardinolo pastoracinį laišką, smerkiantį piktąsias ateizmo ir materializmo jėgas, o 3.000 tikinčių žmonių atsiklaupę prisiekia "Prižadame Tau, šventoji Marija, Lenkijos karaliene, kovoti su piktomis ateizmo ir materializmo jėgomis ir saugoti nuo jų savo jaunimą. Tepadeda mums Dievas!" Amerikietis svečias, žiūrėdamas į tai, laukė atvykstant ginkluotos policijos būrio tiems žmonėms išvaikyti, bet nieko panašaus neatsitiko. Po pamaldų žmonės išsiskirstė po artimiausias kavines, o vienintelis policininkas gatvėje prieš bažnyčią ramiai tvarkė susisiekimą.

Antruoju paradoksu Weintal laiko lenkų nusistatymą Amerikos atžvilgiu. Oficialiai vyriausybė eina sovietų keliu ir kritikuoja JAV užsienio politiką, bet iš antros pusės lenkai yra draugiški amerikiečiams ir mėgsta jų gyvenimo stilių. Weintal žavėjosi amerikietiškais "supermarketais" Lenkijoje ir jų pirkimo-pardavimo būdu, sutiko ir grupes "beatnikų", visai panašių į amerikietiškus. Populiari yra ir amerikietiška džazo muzika. Į klausimą ar lenkams patinka komunizmas, jie be baimės atsako: "Ne, bet tik draugiški santykiai su Rusija tegali mus apsaugoti nuo vokiečių. Jei Amerika pripažintų Lenkijai Oderio-Neisses sieną, tuo išlaužtų paskutines komunizmo atramas".

Bet tai visai nereiškia, kad žemdirbiai, darbininkai ir inteligentai trokštų senojo režimo grįžimo. Darbininkai ir kaimiečiai yra gan patenkinti. Daugiausia nusiskundžia inteligentai. Weintal aplankė Nową Hutą, kurios pramonė yra su Rusijos pagalba atstatyta, bet ir ten dirba daug mašinų, importuotų iš Vakarų Europos ir iš Amerikos. Darbininkai džiaugiasi, kad turi fabrikuose "skundų skyrių", kuris jiems labai reikšmingas. Profesorius nuo Krokuvos skundėsi, jog per mėnesį teuždirbąs 2.000 zlotų, bet džiaugėsi, kad jo mintys nėra griežtai kontroliuojamos. "Savo paskaitose niekad neminiu marksizmo ar leninizmo. Neprivalau, — tik reikia kiek takto. Antra vertus nepritariu sklerotinei filosofijai, kad po mūsų viskas pasidarys komunistiška. To nebus".

Komunisto mintys apie cenzūrą

Wroclawe valdinis propagandistas Roman Welfer išaiškino Weintaliui cenzūros procesą. "Nėra cenzūros iš viršaus, bet kas dvi ar trys savaitės susitinkame su redaktoriais ir prie kavos aptariame kas gera ir kas bloga. Jei redaktorius yra partietis ir nepasitaiso, mes jį išmetame iš partijos. Jei jis nepriklauso partijai, paprašome jį pasitraukti, bet per trejus metus neišmečiau nė vieno redaktoriaus ir nė vienas nebuvo priverstas rezignuoti". Paklaustas, kuo jis vadovaujasi spręsdamas kas gera ir kas bloga, atsakė: "Savo protu". Išjuokė pastabą, kad gal Maskva nustato gėrio ir blogio kriterijus.

Šimtatūkstantinė procesija

Los Angeles arkivyskupijos oficiozas "The Tidings" paskelbė informaciją iš Vatikano, kad per Dievo Kūno šventę Varšuvoje prie šv. Onos bažnyčios, kurioj kardinolas Stefan Wyszynski sakė pamokslą, buvo susirinkę per 150.000 tikinčių katalikų, kurie tuo parodė, kad jie drąsiai išpažįsta katalikų tikėjimą, kurio priėmimo 1000 metų sukaktį lenkų tauta tuojau minės. Ta tema buvo ir kardinolo pamokslas.

Turistai, grįžtą iš Varšuvos, Londone pasakė, kad dėl gausingos Dievo Kūno procesijos Varšuvos centre buvo sustabdytas tramvajų, automobilių ir kitoks eismas. Tokios procesijos galimos Lenkijoje, bet jokioj kitoj komunistų valdomoj šalyj. **J. Gbs.**

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

Lenkai pyksta

Mūsų spaudoje jau būta citatų iš lenkų spaudos puslapių, kuriuose buvo reikšta nemažai nepasitenkinimo lietuvių pastabomis ir kritiškais pasisakymais apie sovietinamos Lenkijos filmą "Kryžiuočiai". Atrodo, kad pačią rimčiausią to filmo kritiką iš lietuvių pusės pateikė rašytojas Vytautas Sirijos Gira. Jo žodžiai itin užkliuvo tūliems lenkų sluogsniams, kurie jau keliuose išeivijos lenkų laikraščiuose bandė duoti savo gana silpnokus ir neįtikinamus atsakymus. Vienas toks atsakymų buvo išspausdintas ir "Gwiazda Polarna" nr. 27, 1962. VII.7 laidoje (laikraštis leidžiamas Stevens Point, Vis.).

Lietuviams čia turėtų būti įdomus vienas faktas. Tiek sovietinamos Lenkijos, tiek ir jų išeivijos atstovai visada labai gražiai ir vieningai sutaria ten, kur tik, jų manymu, paliečiami grynai lenkiškieji, visą tautą liečią interesai. Tokiu atveju jau nebėra jokių nuomonių skirtumų tarp aršiausių dešiniųjų ir net komunistinių lenkų grupių. Žiūrėk, varšuviečiai Vašingtone prašo paramos Lenkijai, o tą prašymą visa savo įtaka remia JAV lenkai, nors visais kitais klausimais jų nuomonės net ir labai priešingos būtų. Jei mums atrodo, kad tokia parama tebūtų sovietinio režimo Lenkijoje rėmimas, lenkams, abiejose uždangos pusėse, atrodo priešingai — girdi, tai rėmimas pačios Lenkijos — gyvojo lenkų tautos kamieno.

Nori susirašinėti

Vienas kitas mūsiškių nuvyksta paviešėti Tėvynėn. Dėl suprantamų priežasčių, grįžusiųjų įspūdžiai yra gana riboti. Pagaliau, šiuo metu nebūtina, o kaikuriuos dalykus skelbti kolkas nėra reikalo, tad ir tenka pasitenkinti bendrybėmis. Be to, nuvykus ir paviešėjus gimtajame krašte keletą savaičių, aišku, Lietuvos žmonių nuomonių ekspertu dar nebūsi. Vieni ar kiti pokalbiai, susitikimai sovietinės aplinkos rėmuose, nebūtinai turėtų išreikšti šimtaprocentinius žmonių nusiteikimus krašte.

Bet, atrodo, vienoje plotmėje viešėję Lietuvoje sutaria išreikšdami žmonių norą, ypač jaunimo, palaikyti galimai artimesnius, bent jau laiškinius, ryšius su lietuviškąja išeivija užjūriuose.

Vienų ar kitų sričių studentija pageidautų susirašinėti su tų pačių mokslų studentais išeiviais, gimnazistai norėtų laiškais keistis su gimnazistinio amžiaus jaunimu ir t.t.

Siuntiniai ir muitas

Spaudoje jau teko skaityti eilę tautiečių pasisakymų - pastebėjimų, nepaprastai augštais sovietų nustatytais muitais dovanų siuntiniams. Aišku, kad niekur pasaulyje nerasime tokių lupikiškų mokesčių už artimųjų siunčiamas gėrybes, kaip juos nustatė save labai turtinga ir viskuo pertekusia laikanti Lietuvą okupavusi Sovietų Sąjunga.

Buvo mūsiškių tarpe įvairių pasiūlymų, bet vargiai ar jie galėtų pasiekti norimą tikslą. Kas gi gali sovietus priversti mažinti muitus? Jausdami didelį dolerių trūkumą, tikriausiai ir muitų mokesčius bus pakėlę, žinodami, kad čia gali naudotis išeivių sentimentais ir jų norais padėti saviesiems. Vargiai ar tie muitai ir ateity bus mažinami. Priešingai, jei iki šiol jie kilo, kas gali garantuoti, kad ateity jie nebus ir dar pakelti? Lietuvoje, esą, šiuo metu juokaujama, kad už muitų pavidalu surinktus mokesčius už siuntinių Lietuvon įsileidimą sovietai pastatė dar vieną "Amerikos Balsui" trukdyti stotį. Už dolerius. Kas žino, gal šis juokelis ir visiškai atitinka tiesą. Nors pačiu "Amerikos Balsu" Lietuvoje jau senokai nebesidomima tiek, kiek, mes čia gyvendami galėtume tikėti.

Alkani amerikiečiai

Šią vasarą Šveicarija sutiko priimti amerikiečių jaunuolių, kurių amžius siekia 18-23 m. Jie bus apgyvendinti šveicarų šeimose. Šeimos, kuriose apsigyvens amerikiečiai, turi turėti maždaug tokio pat amžiaus jaunuolį ir bent vienas šeimos narys privalo kalbėti angliškai. Kad šveicarams būtų svečius lengviau suprasti, buvo išdalinta brošiūra, kuri Šveicarijoje anksčiau gyvenančius amerikiečius pastatė į nejaukią padėtį. Štai būdingesni brošiūros patarimai.

Leiskit amerikiečiams ilgiau pamiegoti. Jie pavargs, matydami tiek daug naujų dalykų.

Neparodykit susijaudinimo, jei amerikietis sudaužys kurį jūsų indą. Jis yra kilęs iš krašto, kur yra masinė produkcija, todėl nėra toks atsargus, kaip mes.

Nesijaudinkit, jei amerikietis suvalgys viską, ką jis ras jūsų šaldytuve. Amerikoje tai neskaitoma nemandagumu.

Neparodykit nusivylimo, jei svečias visiškai nesidomės kultūra.

Nesistebėkit, jei 16 metų mergaitė nešiosis kosmetinę dėžutę. Amerikoje 10 ar 12 metų mergaitės jau pradeda dažytis.

Nežiūrint tų perspėjimų, nesklandumų nepasitaiko. Svečiai ir šeimininkai sugyvena kuo puikiausiai. Amerikiečiai prisitaiko ir nepuola prie šaldytuvų kaip alkani vilkai. **V. K.**

Moki mokesčius ir benziną pirkdamas

Motoristas, važiuojantis skersai šiaurės Amerikos kontinentą, tiek daug prisideda prie viešųjų iždų papildymo, kad jis ir pats neįsivaizduoja, sako CCH Canadian Limited ir mokesčių įstatymų žinovai. Benzino mokesčiai daugumoje Kanados provincijų yra dvigubai didesni negu JAV-bėse.

Augščiausias benzino mokestis yra Kanados rytuose — 19 centų už galioną, o į vakarus vis mažėja ir pasiekia 12 centų už galioną turtingoj nafta Albertoj. Amerikoj mokesčių dydis įvairuoja tarp 5 ir 7 ct. Augščiausi mokesčiai šiaurinėj Amerikoj yra Quebeco provincijoj. CSc.

AUTOVEŽIMIŲ GAMYBA Kanadoje viršija 10.000 per savaitę. Paskutinę birželio savaitę pagaminta 8.717 keleivinių automobilių ir 1946 sunkvežimiai. Iš viso iki liepos 6 d. šiais metais pagaminta 248.879 automobiliai ir 46.216 sunkvežimių. Praeitais metais per tą patį laikotarpį pagaminta 230.866 automobiliai ir 39.685 sunkvežimiai.

MIESTŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS padidėjo 3%. Pagal praėjusių metų surašinėjimą paaiškėjo, kad miestuose gyvena 69,6% viso krašto gyventojų. Kaimuose gyvena tik 5½ mil. gyventojų, iš kurių 2 mil. gyvena ūkiuose, o 3½ mil. nėra klasifikuojami ūkio darbininkais.

Pažinkite Kanadą pačiame jos pilnume, įdomume.

Aplankykite

CANADIAN NATIONAL EXHIBITION

Rugp. 17 – rugs. 3, išskyrus sekmadienius

TAI DIDŽIAUSIA METINĖ PASAULIO PARODA — Canadian National Exhibition.
Ji kviečia jus į šį "tautos pasirodymą", kurį ilgai prisiminsite, nes tai ištikrųjų verta pamatyti. Paroda apima 350 akrų žemės gražiai sutvarkytos ir išsitiesusios per 1½ mylios Ontario paežere. Tame plote įrengti 54 nuolatiniai pastatai. 1¼ milijono kv. pėdų plote išstatyta meno, mokslo ir pramonės eksponatai iš viso pasaulio. Per penkiolika dienų šią parodą aplanko arti 3 mil. žmonių. Štai kaikurie įdomesni parodos punktai:
Vakarinis Grandstand parengimas "CANADIANA '62" — žavintis spektaklis su virš 400 dainininkų, šokėjų ir muzikantų; įžymybė — pasaulinio garso Kanados sopranas TERESA STRATAS. Pradžia 8.15 val. vak. nuo rugpjūčio 17 iki rugsėjo 1 d. Bilietai parduodami jau dabar.

GIGANTIŠKI FAJERVERKAI
užbaigia kiekvieno vakaro Grandstand parengimą. Jūs galite laimėti naują "Chevrolet" automobilį. Po vieną kas vakarą duodama laimingos vietos užėmėjui.

THE THREE STOOGES įžymybė Grandstand "Matinee Fun-Fest" parengime
su pasaulinio garso oro akrobatais, jojikais ir klounais. Rugp. 20 — rugs. 1. Pradžia 2.30 val. p.p.

TARPTAUTINĖ AVIACIJOS DIENA,
vienintelė šios rūšies Š. Amerikoje, pripildys dangų virš parodos aikštės įvairių lėktuvų nuostabiais pasirodymais. Dvi dienos — rugp. 31 ir rugs. 1 d.

TARPTAUTINIS GAMINIŲ TURGUS.
Apžiūrėkite išstatytus 18 kraštų gaminius.

NAUJAS "Geresnio gyvenimo centras".
Apžiūrėkite šį kvapą užimantį milijoninį pastatą. Čia jūs pamatysite Kanados naujausius baldus, apšvietimą ir įvairius namų įrengimus.

DIDŽIAUSIAS PASAULYJE ŽEMĖS ŪKIO GAMINIŲ PASTATAS —
25 akrai po vienu stogu. Pamatykite geriausius gyvulius, vaisius, daržoves, pieno produktus, šunų, kačių parodas ir garsią valstybinę arklių parodą. Tai gilus žvilgsnis į Kanados žemės ūkį. Būtinai pažiūrėkite!

Įspūdingas 90 asmenų NORAD orkestras, priklausąs Š. Amerikos oro apsaugai, gros kasdien orkestrų paviljone.

DANGAUS AUGŠTYJE jaudinantis važiavimas su MILE-LONG MIDWAY!
Pasivažinėjimas ir smagybės visai šeimai!

Sporto įvykiai "AQUARAMA"

Kanados Valstybinės Parodos pasaulinio masto parengimas pasirodymų ant vandens. Matysite čempijonus plaukikus, vandens pašliužininkus, narus, gražuoles undines, pašliužininkus sklandytojus, nuostabiai išpuoštus laivelius ir ypatingai vaikams Johny Rever's iš augštai šokančius mulus. Du kart į dieną nemokamai prie CNE kranto.

CNE $15.000 15 mylių plaukimas
Pasižiūrėkite geriausių iš viso pasaulio tolimo atstumo plaukikų aršiose lenktynėse. Pradžia 11 val. ryto, penktadienį, rugpjūčio 17 dieną.

CNE BŪRIAVIMO LENKTYNĖS
Šeštadieniais, rugpjūčio 18 ir 25 d., 1 val. p.p., ir rugsėjo 1 d., 11 val. ryto; taip pat Darbo Dieną, pirmadienį, rugsėjo 3 dieną, 1 val. po pietų.

"TELEGRAM" dovanai laimėti buriavimo lenktynės penktadienį, rugpjūčio 24 d., 2 val. p.p. Toronto mėgėjų meškeriotojų varžybos šeštadienį, rugpjūčio 25 dieną, 10 val. ryto.

"Telegram" vilkikų čempijoninės lenktynės penktadienį, rugp. 24 d., 6.30 v. v. prie CNE kranto.

CNE laivelių su išlaukiniu varikliu lenktynės penktadienį, rugpjūčio 24 d. ir šeštadienį, rugpjūčio 25 d., 4.15 val. po pietų.

CNE skunerių lenktynės
aplink Ontario ežerą prasideda šeštadienį, rugpjūčio 18 d. 10 val. ryto ir tęsiasi per penktadienį, rugpjūčio 24 dieną.

CNE karo valčių čempijoninės lenktynės
šeštadienį, rugp. 24 d. Pradžia 7 val. v. prie kranto.

SPORTO PASIRODYMAI — ŠEŠTADIENĮ, rugpjūčio 25 d., 1 val. p.p.
8 vietose bus pademonstruota 15 sporto šakų.

"TORONTO STAR" Little Big League Hard Ball rungtynės.
Prasideda 10 val. ryto, pirmadienį, rugp. 20 d. ir tęsiasi kasdien, įvairiu laiku, iki paskutinio žaidimo šeštadienį, rugp. 1 d.

CNE Judo gimnastinės imtynės
penktadienį, rugp. 17 d., 2 val. p.p. ir 7 val. vak. ir šeštadienį, rugp. 18 d., 1 val. p.p. ir 6 val. vak.

CNE sunkumų kilnojimo varžybos
šeštadienį, rugpjūčio 24 d., 7 val. vak.

"BULOVA" laikrodžių, parkerių softball žaidynės
kasdien, pradedant penktadieniu, rugp. 17 d. 7.15 v.v.

"Toronto Star" Ontario ežero šunų plaukimo Derby
pirmadienį, Darbo Dieną, rugs. 3 d., 12.30 val. p.p., prie CNE kranto.

Kanados ir tarptautinės stalo teniso žaidynės
ketvirtadienį, rugp. 30 d., 2 val. p.p.; penktadienį, rugp. 31 d. ir šeštadienį, rugs. 1 d., 10 val. ryto.

Kanados fechtavimo varžybos ir Britų imperijos bei Commonwealth žaidynės
šeštadienį, rugs. 1 d. ir pirmadienį, Darbo Dieną, rugsėjo 3 d. Pradžia 9 val. ryto.

Kanados pasagų metimo rungtynės
nuo penktadienio, rugp. 31 d., 6 v. v., visą šeštadienį, rugsėjo 1 d. ir pirmadienį, rugsėjo 3 d., Darbo Dieną.

DARBO DIENOS ŽAIDYNĖS
pirmadienį, rugsėjo 3 d., pradžia 2 val. p.p.

BALL DIAMOND — į vakarus nuo Dufferin vartų.

Kanados bokso čempijoninės rungtynės ir Britų imperijos bei Commonwealth rungtynės
šeštadienį, rugs. 1 d. ir pirmadienį, Darbo Dieną, rugsėjo 3 d. Pradžia 9 val. ryto.

CNR gimnastų čempijoninės rungtynės
šeštadienį, rugs. 1 d., 2 val. p.p. ir 7 v. v. Kolizėjuje.

CNE dviračių lenktynės
šeštadienį, rugp. 18 d. Pradžia 2 val. p.p. prie Grandstand.

Underwater Club of Canada,
valandiniai pasirodymai kasdien nuo 11 val. ryto iki 10 val. vakaro.

George Nisen Trempoline grupės
kasdieniniai pasirodymai 12 val., 2 val. p.p., 3 val. p.p. ir 7 val. vakaro.

Kasdieniniai pasirodymai Royal Life-Saving Society
2 val. p.p., 4 val. p.p., 7 val. vak. ir 9 val. vak.

PIRMASIS KŪNO KULTŪROS FESTIVALIS Kanadoje — DARBO DIENĄ, pirmadienį, rugsėjo 3 dieną.
2 val. p.p. Grandstand virš 2000 asmenų demonstruos visokeriopus kūno kultūros lavinimo būdus, tinkamus jaunam ir senam. Pradedant 10 val. ryto ir iki uždarymo laikui įvyks kūno kultūros festivalio pasirodymai įvairiose parodų aikštės vietose.

Įėjimas į parodos aikštę:
Suaugusiems ..... 75¢
Vaikams ..... 10¢

CANADIAN NATIONAL EXHIBITION
W. P. PREYSENG, President
HIRAM E. McCALLUM, General Manager

Pavergtoje tėvynėje

PIRMA SUSAUDĖ, PASKUI GARBINA

Lietuvos televizija atvaizdavo generolą Vytautą Putną, kuris Stalino laikais kartu su kitais žymiais kariškiais buvo sušaudytas. Atvaizdavo jį netik kaip karvedį, bet ir kaip beletristą bei dailininką. Iki šiol tesurastas tik vienas jo tapybinis darbas ir kelios karikatūros. Medžiagą televizijos vaidinimui surinko B. Motūza. E.

ATOMINIS REAKTORIUS PABALTIJUI

Salaspilyje prie Rygos liepos 20 d. visu pajėgumu paleistas tiriamasis atominis reaktorius, kuris yra bendras visiems trims Pabaltijo kraštams; juo naudosis visų trijų kraštų mokslininkai savo specialybių tyrinėjimams. E.

"KNYGŲ DRAUGŲ TARYBOS"

Eilėje rajonų yra įsteigtos "Knygų draugų tarybos", kurių uždavinys turėtų būti skatinti knygų skaitymą, plėsti knygų platinimą ir t.t. Bet, kaip iš Vilniaus radijo pranešimo matyti, tos tarybos atlieka ir grynai komunistinės propagandos uždavinius: ruošia ateistinius vakarus, susitikimus su revoliucionieriais. E.

TRADICINĖ DAINŲ ŠVENTĖ

Liepos 22 d. įvyko Kretingos ir Palangos tradicinė dainų šventė, kurioje dalyvavo 700 dainininkų. Chorams vadovauti buvo atvykę kompozitoriai - dirigentai Švedas, Karosas, Klenickis. E.

RUOŠIAMAS FILMAS

Lietuvos kino studija jau kuris laikas ruošia filmą "Žingsniai nakty" pagal Vlado Mozūriūno scenarijų. Filme dalyvauja ir J. Miltinis. Čia visa Kauno pogrindininkų kova prieš nacius okupacijos metu suvedama tik į komunistų ir komjaunuolių žygius, tartum jie vieni tuomet pogrindyje pasireiškė. E.

VILNIAUS TURISTŲ SĄSKRYDIS

Žaliųjų ežerų rajone esančio Kryžiuočių ežero pakrantėje buvo suruoštas Vilniaus turistų sąskrydis, kuriame dalyvavo virš 500 žmonių. Išdygęs palapinių miškas susilaukė svečių iš Kauno ir Talino. Prie tradicinio draugystės laužo skambėjo dainos, muzika, juokas. Varžybose laimėtojais tapo universiteto turistų klubo, miestų projektavimo instituto, prekybos technikumo ir mokyklos - internato Nr. 1 kolektyvai.

HAMILTON, Ont.

UŽ A.A. KUN. KAZIMIERO RIČKAUS vėlę, minint vienerių metų mirties sukaktį, rugpjūčio 18 d., 10 val. ryto, kun. dr. J. Tadarauskas atlaikys šv. Mišias su egzekvijomis Hamiltono Aušros Vartų bažnyčioje. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti mirusį savo maldose.

TAUTOS NAMAMS VAJUS vasaros atostogų metu žymiai pasunkėjęs, bet visdėlto 68-toje ir 69-toje savaitėje davė $900 ir pasiekė $77.300.

Nuoširdžiausia padėka 3 torontiečiams lietuviams, įsirašiusiems HLN nariais su $100 kiekvienas. Tai St. Šveikauskas, B. Abram ir X. Kiti lietuviai parėmė LN loteriją, išpirkdami jos bilietų už $9. Šios loterijos laimėjimų traukimas įvyks spalio 8 d. per LN ruošiamus Brant Inn, Burlingtone šokius.

Hamiltoniečiai Chrolavičiai nariu įrašė dukrelę Kristiną. Tai jau antra šimtinė iš jų šeimos. Nauju nariu įstojo J. Dockaitis ir kitą šimtą pridėjo P. Žulys.

Sekančios savaitės išvyka ribojasi Woodstock ir Ingersoll.

Alf. Patamsis ir St. Bakšys, lankydami Br. ir B. Keburius ir K. Grinį Ingersoll ta proga ir liet. Namams gavo $300: X iš Woodstocko pridėjo antrą šimtą, o naujais nariais iš Ingersoll įstojo J. Mulevičius ir J. Pigaga. Šia proga nuoširdi padėka už malonų priėmimą K. Griniui ir A. ir J. Mulevičiams.

Malonią staigmeną hamiltoniečiai rado p. Mulevičių šeimoje. P. Anita Simonat - Mulevičienė, kilusi nuo Šilutės ir anksčiau lietuviškai nemokėjusi, dabar netik pati puikiai kalba protėvių kalba, bet ir jos vienturtis 7 m. Edvardas pavyzdingai šneka lietuviškai.

Alf. Patamsiui, padariusiam apie 160 mylių kelio savo automobiliu, LN v-bos vardu nuoširdus ačiū! Taipgi gili padėka visiems lietuviams, realiu veiksmu parėmusiems didįjį TN įsigijimo darbą!

GRAŽŪS TAUTIEČIŲ PASISAKYMAI. — M. Ramanauskas iš Oakvillės rašo: "Linkiu Jums sėkmės! Jei pavyks tokio masto namai pastatyti, tai, be abejonės, bus sudarytas ir precedentas, kaip reikia mūsų tautiniai kultūrines problemas spręsti, prisitaikant šio krašto ekonominei struktūrai. Taigi, dar kartą sėkmės!"

Myk. Žirlys iš Ročesterio, N.Y.: "Nuoširdus ačiū už gražų leidinį. Jūsų darbas ir pasiryžimas milžiniškas. Linkiu Jums geros sėkmės tą gražų tikslą atsiekti".

J. Kalainis iš St. Catharines: "Labai dėkoju už prisiųstą šešių metų leidinį — labai puikus!".

M. Šalčiūnas ilgame laiške nusiskundžia mūsų vidaus negerovėmis, pažymėdamas: "Norėjau ką nors parašyti apie Liet. Namus, bet, pasirodo, kad redaktoriai nenori tokių laiškų spausdinti dėl "vietos stokos" ...

"... Graži, Stasiuk, buvo mūsų šalis Lietuva! Čia dabar tik bizniai ir nesutikimas, įvairios ambicijos savanaudiškos. Bet Tu vis, kaip tas Marko Polo, nenurimsti namie, tai vienoje tai kitoje vietoje vis klijuoji dolerį prie dolerio tiems dideliems Namams. Žinai, aš kartais kai pagalvoju apie tą viską, kokio didelio pasiryžimo ir kiek darbo įdėti tam reikia — bet žmonės kažkodėl neįvertina, — kaip sunkiai tas viskas rieda".

"... Gal tas mums truputį kenkia, kad "esam lėto būdo". Šiame krašte reikėtų būti aktyviems".

UŽ LN METRAŠTĮ per 2 sav. nuo liepos 27 d. iki rugp. 10 d. gauta aukų $21, o iš viso $205,69. Po $2 atsiuntė: J. Kalainis iš St. Catharines ir Stp. Normantas, Hamilton. Po $1: M. Žirlys, Rochester, B. Ydas, Tilsonburg, V. Paulaitis, Millgrove, J. Kuprėnas, Courtland, G. Ambraziejus, Dorchester, Mass., Arv. Kriščiokaitis, Montreal, Ig. Merkevičius, Brantford, M. Ramanauskas, Oakville, hamiltoniečiai — Vl. Bernotas, Ed. Chrolavičius, J. Eidukaitis, sj., K. Gudinskas, Ant. Jusys, Vacys Miškinis, Ant. Pauliukas, Alf. Pilipavičius ir iš Welland M. Salčiūnas. Visiems nuoširdžiai dėkui!

ALYVOS SUTARTIS per LN Kultūros Fondą liepos mėn. pratęsė H. Venator ir D. Stukas. Už juos gauta $10. Lietuviškas ačiū! Kodėl visi negalėtume alyvą užsakyti per LN? Žinot, kiek LN į metus gautų? — ogi, net $6.000. Skambinkime St. Bakšiui JA. 9-4662. Ačiū! Sk. St.

BANKELIS "TALKA" baigė pirmą pusmetį su pasiektu pusės milijono dolerių balansu, kuris buvo užplanuotas tik metų galui ir sekantieji mėnesiai rodo pastovų augimą ir plėtimąsi. Šie metai ypatingai sėkmingi, nes padidėjus operacijoms ir atsiradus daugiau skolinančiųjų net buvo pajustas pinigų trūkumas, kurio teko parsitraukti iš Ontario Credit Union Lygos. Birželio mėnesį buvo paskolinta $30.000. Vasaros mėnesiais buvo ypač didelis pareikalavimas paskolų: gegužės mėn. buvo leista išduoti naujų paskolų 25 nariams $58.150,40, birželio mėn. 14 narių $19.675,00 ir liepos mėn. 10 narių $15.863,11. Taip pat ir narių skaičiaus padidėjimas ganą žymus, nes gegužės mėn. įstojo 18 narių, birželio mėn. 13 narių ir liepos mėn. 10 narių. Dabar bankelis "Talka" turi 627 narius.

Nuo liepos 1 d. išnuomota atskira raštinė 21 Main St. E. II a. kambarys 207, tel. JA. 8-0511. Ryšium su naujom patalpom taip pat buvo įsigyta daugiau inventoriaus: nupirktas rašomasis stalas bei keletas kėdžių.

Valdybos posėdis įvyko rugpjūčio 3 d. jau naujoj raštinėj, bet gilaus liūdesio ženkle, nes liepos 25 d. sunkios ligos iškankintas mirė pulk. Juozas Giedraitis, kuris buvo bankelio steigėjas ir pirmasis pirmininkas ir iki pat mirties be pertraukos išbuvęs valdyboje vicepirmininko pareigose. Jo mirtis yra didelis nuostolis mūsų kooperacinei "Talkos" šeimai.

"Talkos" kaikurios pozicijos už liepos mėn. atrodė šitaip: narių šėrai $441.348,81, narių depozitai $49.393,31, skola Ontario Credit Union Lygai $10.000, kasa banke $33.417,20, asmeninės paskolos $281.149,55, nekilnojamo turto paskolos - morgičiai $198.987,37; iš viso išduota paskolų $480.136,92. Balansas liepos mėn. $526.158,86.

LIET. ENCIKLOPEDIJOS prenumeratorius jau pasiekė XXVI tomas, kaupias daug Lietuvą liečiančios medžiagos. Einant šiam darbui visai prie pabaigos ypač svarbu, kad visi prenumeratoriai nelaukdami raginimų laiku apsimokėtų. Hamiltone prenumeratos mokestį ir skolas priima LE atstovas St. Dalius, 506 Upper Sherman Ave.; skambinti tel. FU. 5-8602; atvykęs į namus priims pinigus. J. D.

LONDON, Ont.

TALKOS BŪDU STATO NAMUS: DVI DARBO DIENOS ARBA $16.00. Daug sykių vietos lietuviai rinkosi į posėdžius ir susirinkimus ir ten ilgai lauže galvas kaip įsigyti namus lietuviškai veiklai palengvinti, įprastu terminu, — Lietuvių Namus. Visi projektai suduždavo pradėjus svarstyti lėšų klausimą. Iždė jų niekada nėra tiek, kad būtų galima namus pastatyti ar nors juos užpirkti. Jų neužtenka nė sklypui įsigyti. Iš pirmųjų įnašų — šėrų nupirkus sklypą, nebelieka pinigų pačiai statybai. Naujoji valdyba pasirinko ir naują realesnį kelią. Ji numato pirmiausia sudaryti finansinį pagrindą tam tikslui siekti, o tik paskui rimčiau planuoti, kaip įsigyti pačius Liet. Namus. Kaip bus sudarytas pradinis kapitalas, šerininkų įsijungimas bus daug spartesnis.

Valdyba yra nutarusi su tautiečių pagalba pastatyti gražų gyvenamą namą brangiųjų namų rajone ir paskui jį parduoti ir gautąjį pelną įnešti į apylinkės v-bos iždą. Bus vedama atskira namo statybos pajamų ir išlaidų knyga; darbą užbaigus, visa atskaitomybė bus apyl. revizijos komisijos patikrinta ir pranešta susirinkimui. Pajamų ir išlaidų dokumentus pasirašys pirmininkas ir jo pavaduotojas. Tebūna leista pastebėti, kad šį kartą apyl. v-ba nesvajoja apie namo įsigijimą ir ne juokauja, bet yra rimtai pasiryžusi savo užsimojimą įgyvendinti dar šiais metais! Ji jau yra atlikusi visą paruošiamąjį darbą ir rugpiūčio pirmomis dienomis jau liejami šio namo pamatai. Už sklypą sumokėta $4,500. Jis yra pietų - vakarų Londone. Smulkesnis sklypo vietos aptarimas buvo nurodytas apylinkės biuletenyje ir taip pat jį galima sužinoti pas valdybos narius. Kad šitas gražus projektas pavyktų, reikalinga dvi pagrindinės sąlygos: organizatorių patyrimas ir nuoširdi tautiečių pagalba valdybai. Tiek v-bos pirm. J. Butkus, tiek ir jo pavd. E. Bliūmas, dirbąs nekiln. turto pardavėjo pareigose, turi didelį patyrimą šioje srityje ir jie jau yra patikrinę visą planą, susijusi su namo statyba ir jo pardavimu. Ar bus išpildyta antroji sėkmingumo sąlyga, tas priklausys nuo mūsų pačių gerų norų. Apyl. valdyba prašo labai nedaug: kad kiekvienas mūsų šiam tautiniam reikalui paaukotume po dvi darbo dienas arba $16, arba vieną darbo dieną ir $8. Vienam yra lengviau darbu prisidėti, kitam patogiau aukoti. Taigi, kiekvienam yra lengva prisitaikyti, jei tik dar kiek turima tautinio jausmo. Rytinės Čikagos lietuviai vykdė panašų projektą ir turėjo didelį pelną. Jie kiekvienas aukojo po 50 darbo valandų. Iš mūsų prašoma daug mažiau ir reikia tikėti, kad niekas šios aukos neatsisakys. Savanoriai jau registruojasi. Darbui užsirašyti šiuo adresu: Mr. J. Butkus, 634 Princess Ave., London, telf. GE. 9-2747 arba Mr. E. Bliūmas - 34 Hope St., telf. GE. 8-1429. Negalintieji darbu prisidėti prašomi siųsti pinigus šiuo adresu: Mrs. U. Blyskis, 137 Albert St., London, telf. GE. 4-9204. Valdyba taip pat bus labai dėkinga, jei kas iš apyl. lietuvių galės šiam reikalui paskolinti pinigų 4 - 6 mėn. laikotarpiui, atitinkamai sutvarkius paskolos dokumentus. Ne vienam susirinkime tautiečiai siūlė valdybai išgalvoti kokį naują pajamų šaltinį, surasti naują veiklos kelią. Šiandien tai jau yra faktas — jie jį jau surado. Lieka antroji medalio pusė — mūsų tautinė pareiga naująjį projektą vienokiu ar kitokiu būdu paremti. Apylinkės valdyba kviečia į bendrą talką visus Londono ir apylinkių lietuvius ir tikisi, kad ji bus tinkamai suprasta. Jos užsimojimas — šį projektą įvykdyti dar šiais, mūsų atgimimo pranašo Maironio metais, nes ir šis darbas yra skirtas lietuvybės išlaikymui. Darbo savanoriai ir aukotojai bus viešai skelbiami. Iniciatoriai šį projektą vadina "kertiniu akmeniu, ant kurio bus statoma visa Londono lietuvių bendruomenės ateitis".

Ryžtingajai valdybai linkime sėkmės ir tą linkėjimą išreiškime konkrečiu veiksmu — įsijungimu į talką.

IŠVYKO Į JAV Majauskai, labai malonaus būdo šeima, niekam čia neįsipykusi. Naujoji gyvenvietė — Pasaulio Lietuvių Sostinė - Čikaga. Jie priklausė prie tų labai negausių šeimų, kurios visada dalyvaudavo visų rūšių lietuvių parengimuose. Taigi, aktyvistų skaičius sumažėjo dar dviem nariais. K. Majauskas buvo Londono Skautų Vietininkijos narys — skautas vytis.

Linkime sėkmingai įsikurti ir nepamiršti Londono. D. E.

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L.

savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėlė

į naujas patalpas —

Turner Building (suite 203)

21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys:

įstaigos: JA. 7-5575;

namų — FU. 3-8928

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

AKADEMIKŲ SKAUTŲ VASAROS STOVYKLA

įvyks rugsėjo 1 - 9 d. Kanadoje, netoli Morpeth, Ontario, prie didžiojo Erie ežero. Stovyklavimas bus labai patogus, nes vieta yra įrengta su puikiom kabinom ir naujai pastatyta virtuvė. Pagrindinė programos dalis bus lituanistinis seminaras, kurį išpildys F.S.S.

Stovyklos pilnas mokestis — $30 už 9 dienas. Visi korporacijos nariai, kurie nori atvykti į stovyklą prašomi užsiregistruoti savo vietovių A.S.S. valdybose, įmokant $2 registracijos mokestį, arba tiesiog pas Giną Staniulytę, 21100 Fairview Dr., Dearborn 6, Mich.

ASS Detroito skyriaus valdyba

PABALTIJO VALSTYBIŲ DIPL. ATSTOVAI

Vašingtone J. Kajeckas, J. Kaiv, dr. A. Spekke Pabaltijo valstybių pripažinimo d e j u r e iš JAV pusės 40 metų sukakties proga buvo priimti U. Alexis Johnson, valstybės pasekretoriaus pavaduotojo politiniams reikalams. Buvo įteikta valstybės sekretoriui bendra Pabaltijo dipl. atstovų nota. Ta proga Pabaltijo dipl. atstovai davė bendrą amerikiečių spaudai pranešimą.

Žinią apie tą sukaktį ir Pabaltijo dipl. atstovų JAV demaršą Amerikos Balsas perdavė į Lietuvą.

JAV KONGRESE SENATORIAI IR ATSTOVŲ RŪMŲ NARIAI

šiemet plačiai paminėjo Pavergtųjų Tautų savaitę; kalbėjo 70 kongreso narių. Jų kalbos paskelbtos "Congressional Record".

L. DARGIS, V. DZENKAUSKAS ir J. LIEPONIS sudaro Lietuvių Fondo Investavimų komisiją, kurios uždavinys surasti ir apsvarstyti būdus, kaip tikslingiau, saugiau ir naudingiau investuoti Lietuvių Fondo kapitalą, šiuo metu siekiantį apie $40,000.

B. BABRAUSKAS, Z. DAILIDKA, J. IGNATONIS, V. KAUNAS, ALG. KEŽELIS ir J. ŠVEDAS sudaro L. Fondo Pelno skirstymo komisiją, kurios pareiga bus 1962 metų pabaigoje paskirstyti per šiuos metus susidariusį kapitalo pelną. Pavieniai asmenys ir organizacijos pastaruoju metu gyvai remia Lietuvių Fondą, kurio adresas yra 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill.

LIETUVIŲ FONDAN per veiklos pusmetį įnešta $40.000. Narių yra 52, įnešusių po šimtą ir daugiau ir pasižadėjusių įmokėti pilną $1000.

M. MARIJA AUGUSTA ir sesuo Marija Juozapa rugpjūčio 15 d. sulaukė savo vienuoliško gyvenimo 25 m. sukakties, kuri buvo iškilmingai paminėta Putnam vienuolyne. Dalyvavo vietinis vyskupas ir daug svečių bei viešnių.

S. GRAUŽINIENĖ, čikagietė, savo pažįstamiems į Kolumbiją nusiuntė B. Armonienės knygą "Leave Your Tears in Moscow". Leidiniu ten susižavėję ir atrašę laišką, prašydami leidimo versti jį į ispanų kalbą.

PREL. I. ALBAVIČIAUS 50 m. kunigystės sukakčiai paminėti sudarytas komitetas. Tuo reikalu liepos 30 d. buvo sušauktas parapijos ir apylinkės organizacijų atstovų pasitarimas. Prelatas yra šv. Antano parapijos klebonas Cicero, Ill.

ANT. BALČYS, tėvas kun. Kęstučio Balčio, Amsterdam, N.Y., ir dr. Aldonos Graurogkienės, gyv. Čikagoje, mirė liepos 23 d.; palaidotas Amsterdamo lietuvių kapinėse. Velionis, kaip JAV pilietis, iš pavergtos Lietuvos į Ameriką su šeima atvyko jau po II D. karo — 1947 m.

VYT. IR L. MAČIULAIČIAI atvyko iš Kolumbijos ir įsikūrė Lancaster miestelyje, Ohio. Inž. V. Mačiulaitis kelis metus vadovavo vienai įmonei Maroke ir pastarųjų 11 metų buvo Coca Colos įmonės gamybos skyriaus direktoriumi Medelline, Kolumbijoje.

J. NASVYTIS, vyriausias Nasvyčių senosios kartos brolis, eidamas 81 metus, po sunkios ilgos ligos, mirė liepos 20 d. Highlandview ligoninėje Clevelande.

ILLINOIS LIET. GYDYTOJŲ DR-JA per savo kultūros komisiją JAV Liet. B-nės centro valdybai paskyrė $100 Pasaulio Liet. Archyvui išlaikyti. Illinois lietuviai gydytojai jau nepirmą kartą aukomis paremia kultūrinius reikalus.

Britanija

BALYS KLIMAS mirė vėžiu Salfordo Ladywell ligoninėje.

R. VALTERIS, Birminghamo un-to cheminės inžinerijos studentas, iš Londono išskrido į Niujorką, kur International Nickel b-vėje atliks 3 mėn. praktiką.

S. BEINORIUS, Liet. Namų Londone ilgametis gyventojas, liepos 14 d. mirė skilvio vėžiu. Palaidotas liepos 19 d.

Venezuela

GAIL. SESUO GRAŽINA DŪDAITĖ iš Baltimorės nuskrido vienam mėnesiui atostogų į Caracasą ir apsistojo pas p. Domeikus.

LIET. SAVIŠALPOS B-NĖS visuotinis suvažiavimas įvyko Maracay mieste. Išrinkti centro v-bon: pirm. S. Domeika, vicepirm. J. Bieliūnas, sekr. H. Gavorskas, ižd. J. Trinkūnaitė ir narė A. Vaisiūnienė. Garbės teisman: pirm. L. Staskevičius, sekr. M. Bundelis ir narys p. Grosas. Į centro kontrolės k-ją buvo pririnktas Z. Garšva.

R. NAUJALIS ketvirti metai studijuoja Venezuelos centrinio un-to agronomijos fakultete, Maracay mieste. Kartu dirba agronomijos tyrimų įstaigoje.

INŽ. V. VENCKUS moderniškame Texfin fabrike, Maracay mieste, yra vieno skyriaus vedėjas.

M. DELERTIENĖ dirba kaip gailestingoji sesuo Maracaibo mieste. Šiemetines atostogas ji praleido JAV.

I. TRINKŪNAITĖ, dantų gydytoja, dirba Caracase, sostinėje. Ji turi modernų kabinetą ir rentgeno įrengimus.

DR. I. BABIANSKAITĖ - ŠEPUTIENĖ, chirurgė ir moterų ligų specialistė, dirba Caracase.

DR. D. STATKUTĖ, studijavusi Ženevos un-te, Šveicarijoje, vertėjų institute, kur išėjo anglų, prancūzų ir ispanų kalbų kursą, gavo prisiekusios vertėjos teises ir pradėjo dirbti JAV ambasadoj Caracas mieste. Dalyvauja liet. kolonijos gyvenime, uoliai talkina savo tetai mokyt. B. Jarmolavičiūtei, kuri vadovauja šeštad. mokyklai.

Paruošė Pr. Al.

Italija

ANTEY, ST. ANDRE, COLONIA LITUANA, kasmet organizuojama lietuvių berniukų stovykla. Namų savininkai ir stovyklos organizatoriai yra lietuviai Tėvai saleziečiai. Šiemet stovyklavo tik lietuvių saleziečių įstaigos jaunimas, vadovaujamas poros Tėvų saleziečių. Kiti Tėvai išvyko į Vokietiją lankyti savo auklėtinių tėvų ir jieškoti naujų kandidatų naujiems mokslo metams. Stovyklos jaunimas uoliai pasiruošė Maironio minėjimui, kuris įvyko rugpjūčio pirmomis dienomis Romoje pabėgėlių suvažiavimo proga. Berniukai buvo paruošę gana plačią programą: eilėraščių, dainų, šokių. Vasario 16 gimnazija taip pat dalyvavo programoje. Tėvai saleziečiai gražiai auklėja mūsų jaunimą lietuviškai katalikiškoje dvasioje.

Šveicarija

LIETUVIŲ VAIKŲ VASAROS STOVYKLA buvo suorganizuota Arosa Gr., Turistenhaus "Alpenrose" patalpose. Dalyvavo apie 50 vaikų iš V. Vokietijos. Stovyklauta nuo liepos 17 iki rugpjūčio 6 d. Stovyklą suorganizavo ir jai vadovavo Ona Krutulytė - Boehm. Jai talkino A. Griniuvienė, O. Vilčinskienė ir kun. V. Šarka. Stovyklą aplankė seselė M. Samuelė Šileikaitė, p. Tomų šeima (jiedu parūpino ir dovanų), vietos klebonas, dr. Radvila su žmona, p. Mašalaitienė iš Kanados, Tėvas P. Urbaitis, salezietis, prof. J. Eretas, M. Milvydienė ir kt.

AROSA, FLORENTINUM, vietos sanatorijoje pradėjo dirbti seselė vienuolė Marija Samuelė Šileikaitė, kilusi iš Andriejavo, gyvenusi ilgesnį laiką Kaune ir Panevėžyje ir virš 20 metų dirbusi įvairiose šveicarų sanatorijose. Ji labai apsidžiaugė Šveicarijoje sutikusi mūsų jaunimą ir galėjusi su juo lietuviškai pasikalbėti. Jinai greit pranešė savo bičiuliams šveicarams, kad jie paremtų mūsų jaunimą ir po savaitės pasirodė pirmi mūsų kolonijai siuntiniai.

Vokietija

PERSEKIOJAMOS BAŽNYČIOS XII kongresas įvyko Koenigsteine. Jame dalyvavo daugiausia komunistinių kraštų tremtiniai, prisiglaudę Vakaruose. Iš lietuvių dalyvavo: kun. Alf. Bernatonis, kun. dr. J. Aviža, kun. Liubinas, kun. dr. J. Petraitis, kun. P. Urbaitis, dr. P. Karvelis, J. Kairys ir keletas Vasario 16 gimn. mokinių. T. Alf. Bernatonis padarė pranešimą apie katalikybės būklę okup. Lietuvoje, o Vas. 16 gimn. mokiniai pašoko taut. šokių. Kongrese pabrėžta mintis, kad su komunizmu reikia kovoti ne vien kaip su idėja, bet ypač kaip su realybe.

JONINIŲ ŠVENTĘ Vasario 16 gimnazijoj plačiai aprašė vokiečių dienraštis "Mannheimer Morgen", 3. 7. 1962., turįs 300.000 tiražą. Pažymėjo, kad tai senovės lietuvių pagonybės liekana, kurioje išreikštas laimės siekimas.

ATVYKO REPATRIANTŲ — 34 asmenys. Apgyvendinti Friedlando pereinamoje stovykloje. Daugiausia iš Klaipėdos krašto ir kitų Lietuvos vietovių, be to, paskiri iš Kazachstano ir Krasnojarsko. E.

WINDSOR, Ont.

LIETUVIŲ KATALIKŲ PARAPIJOS BAŽNYČIAI įsigyti vajus dar nesulaukė pakankamos paramos iš pačių windsoriečių. Ikišiol iš naujųjų ateivių parėmė (šeimos ar dirbantieji viengungiai) — 20, neparėmė — 25; iš senųjų — parėmė 7 ir neparėmė virš 30.

Savos bažnyčios įsigijimas, jos ir klebono išlaikymas, mažai kolonijai nelengva problema, juo labiau, kad dėl nedarbo mūsų kolonija pusiau sumažėjo ir yra pagrindo spėlioti dar daugiau sumažės. Šis gražus mostas įsigyti savą bažnyčią reikalingas ilgesnio ir apgalvotesnio žingsnio, galimas dalykas, ir didesnio komiteto, jo sąstatan įtraukiant senuosius ateivius, kurie pajėgtų stipriau finansiškai paremti. Koresp.

TRUPUTIS APIE ČEKIUS ir kaip jie dirba jūsų naudai

Gal lengviausia bus išaiškinti kas yra čekis, pasakius, kad čekis yra tokia forma, kuri įgalioja jūsų banką jūsų vardu išmokėti pinigus iš jūsų sąskaitos. Nors daugumas žmonių naudoja standartinę, pažįstamą čekio formą, tačiau jis gali būti išrašomas ant betko (net ir ant kiaulės odos) ir jis galios, jei tik turės jūsų parašą.

Nors bankai vieonkia ar kitokia forma veikė per daugelį amžių, čekių rašymo praktika įsigalėjo tiktai 17 amžiaus pabaigoje. Tame laikotarpyje žmonės (kurie savo medžiaginius turtus laikydavo pas auksakalius-bankininkus) atrado, kad yra daug lengviau bankui pasiųsti laiškelį, kuriuo bankas įgaliojamas išmokėti pinigus iš jų sąskaitos. Šie laiškeliai tapdavo tam tikra valiutos forma, nes prieš pasiekdami auksakalį, kuriem jie buvo adresuoti, jie dažnai pereidavo per daugelį rankų. Tai sumažindavo vargą ir sutaupydavo daug laiko, ir pasirodė esąs labai lankstus būdas apmokant už prekes bei patarnavimus.

Esant tokioms aplinkybėms, nenuostabu, kad buvo organizuojami ir kiti privatūs bankai. To pasekoje Londone, Anglijoje, atsirado dar kita moderniška institucija. Kiekvienas bankas samdydavo žmones, kurių pareiga būdavo vaikščioti iš vieno banko į kitą, pristatant jų vardu išrašytus čekius ir surenkant pinigus, priklausančius savajam bankui.

Greitai šie bankų tarnautojai pamatė, kad vaikščiojimas aplinkui yra labai nuobodus užsiėmimas. Todėl šie pasiuntiniai, arba raštininkai, pradėjo susitikinėti bei atlikti savo reikalus kavinėse. Ši sistema taip gerai veikė, kad bankai įsteigė centrines įstaigas, kurios buvo pramintos "clearing houses" vardu. Šios institucijos išliko ligi šių dienų ir jų patarnavimas yra vienas iš svarbiausių pavienių lengvatų, kurias gali suteikti Kanados bankai.

Šiandien banko klijentui nerekia kęsti baimės, nešiojantis su savimi dideles sumas pinigų, kad apmokėtų savo sąskaitas. Jam tereikia išrašyti čekį ir jį pasiųsti savo kreditoriui. Čekio gavėjas jį gali pakeisti į pinigus arba padėti į savo banką. Abiem atvejais čekis dažniausiai pereina per kurį nors kitą banko skyrių, nei tą, kurio vardu jis buvo išrašytas. Kai jis pasiekia pastarąjį, ten jis nurašomas iš čekį išdavusio klijento sąskaitos.

Čekius galima išduoti ant įvairių rūšių banko sąskaitų, tačiau žmonės bei firmos, kurie savo sąskaitas apmoka čekiais, paprastai naudoja "Personal Chequing" ir "Current" (einamąsias) sąskaitas. Šios sąskaitos yra specialiai suplanuotos taip, kad palengvintų čekių nurašymus ir už šį patarnavimą imamas visai mažas mokestis. Čekius galima išrašyti ir ant "Savings" sąskaitos, kuri neša palūkanas pagal įneštų pinigų sumą, bet patarnavimo mokestis yra kiek didesnis.

Čekių davimo privilegija yra plačiausiai naudojama iš visų "banko" teikiamų patarnavimų.

Nutarkite aplankyti arčiausiai jūsų esantį Toronto-Dominion banko skyrių ir susitikti su jo vedėju. Jam bus malonu smulkiai pakalbėti su jumis apie kurį vieną, arba visus banko teikiamus patarnavimus. Tik vienas apsilankymas jums įrodys, kaip daug ...

MES IŠSISKIRIAME SAVO ŽMONĖMIS

THE TORONTO-DOMINION BANK

BANKAS, KURIS ŽIŪRI Į ATEITĮ

K-5427

Visais draudimo reikalais

PRAŠOME KREIPTIS Į

LIETUVIŠKĄ DRAUDIMO ĮSTAIGĄ

TRI REALTY LIMITED – Insurance Dept.

Draudimo atstovai: J. G. SKAISTYS ir ANT. PRANCKEVIČIUS

RAŠTINĖ: 1127 MAIN ST. E., HAMILTON, ONT.

Telefonas LI. 9-3594 (Darbo valandos: 9 val. ryto iki 10 val. vakaro)

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

"N. Romuvos" kūrėjui 60 metų

SUNIEKINTAS KELIUOTIS PRISIGLAUDĖ VILNIUJE

Keliems lietuvių rašytojams šiemet sukanka 60 metų. Jų vienas, Juozas Keliuotis, gimęs 1902 m. rugpiūčio 22 d., vargsta Lietuvoj, nešdamas sovietinės okupacijos dvasinį ir fizinį junga. Ši aplinkybė neleidžia vispusiškai paminėti šito gyvos dvasios vyro sukakties, nors jo nuopelnai lietuvių kultūrai nepriklausomybės metais pasireiškė įvairiose srityse — žurnalistikoj, literatūros, dailės ir teatro kritikoj, dailiojoj literatūroj ir visuomeniniame gyvenime.

Tardytas, kalintas, ištremtas

J. Keliuotis nuo 1944 m. rusų komunistų buvo daug kartu kankinamas per tardymus kalėjimuose, daug paniekinimo, dvasišku ir fiziškų kančių turėjo pakelti per eilę metų sovietinėse koncentracijos stovyklose, kur jis buvo ištremtas dviem atvejais. Ten netekes sveikatos ir nebegalėdamas dirbti to darbo, kuriam entuziastingai buvo skyres savo jėgas nepriklausomoj Lietuvoj, J. Keliuotis dabar su širdgela nuolat turi girdėti, kaip visokie pseudožurnalistėliai, padlaižiaudami okupantams, stengiasi suniekinti kultūrinio gyvenimo pasiekimus per 22 laisvo ir savarankiško gyvenimo metus. Tam didžiuliam niekinimui okupantų tarnai pamėgino duoti neva mokslišką išvaizdą "Lietuvos literatūros istorijos" III tome, išleistame Vilniuje 1961 m. Jame keliais atvejais minimas ir J. Keliuotis ir jo leistas bei redaguotas "Naujosios Romuvos" savaitinis žurnalas, tačiau niems nerasta jokio teigiamo įvertinimo žodžio. Šviesiam sukaktuvininkui tai skaudi neužtarnauta dalia, ypač kad jis, atviro ir tiesaus žodžio riteris, dabar yra beįėgis protestuoti prieš "mokslišką" įamžinamus melus. Kas bent kiek pažino J. Keliuotį, tas lengvai gali suprasti, kad jis turėjo išgyventi dideli moralinį smūgį, skaitydamas puslapius, kuriuose "Lietuvių literatūros istorijos" III t. autoriai jį vadina nacionalistu, klerikalu, savo kritikos straipsniais ir savo žurnalu tarnavusiu kapitalizmui, buržuazijai, reakcijai.

Todėl, prisimindami J. Keliuočio sukaktį, bent trumpai sustokime ties tais "mokslišKais" melais, kuriais tas šviesus žurnalistas bei rašytojas apšmeižiamas.

Nei nacionalistas, nei klerikalas

J. Keliuotis kelme vra grynas lietuvis, aukštaitis rokiškėnas, vidurini ir augštaii mokslą baigęs Lietuvos mokyklose. Panevėžio gimnazijoj, paveiktas savo mokytojo rašytojo J. Lindės-Dobilo, jis anksti palinko į literatūros kritiką bei žurnalistiką, o studentavimo metais Kaune pasireiškė ir visuomenine veikla tarp jaunimo kaip katalikas ir entuziastingas lietuvis patriiotas, kuriam nirmiausiai rūpėjo atsikūrusios Lietuvos kultūrinė pažanga. Po trijų papildomų metų studijų Paryžiuj J. Keliuotis grįžo į Lietuvą, kad daugybę savo įvairių minčių galėtų realizuoti kultūriniame gyvenime, ypač literatūroj bei mene. Šitam jo darbui 1931-1940 m. buvo charakteringiausias "Naujosios Romuvos" žurnalas, kuris sudarė ištisą romuviečių sąjūdį Lietuvoj. Per šitą žurnalą J. Keliuotis pasirodė kaip entuziastingas, plačios širdies patrijotas, bet ne nacionalistas, nes nacionalizmą jis jau buvo pasmerkęs anksčiau. Dar 1926 m. iš Paryžiaus J. Keliuotis "Ateities" skaitytojams rašė: "Fizinė, materialinė galybė, turtai, neribotų savų egoistinių reikalų tenkinimas — štai nacionalizmo tikslai, kuriems aukojama dorovė, tarptautinė teisė, gėda, susivaldymas ir net pati žmogaus asmenybė ir pati tauta". Taigi, šovinistinį nacionalizmą Keliuotis suprato kaip pavojingą iškrypimą, prieš kurį jis visada kovojo, kiek aplinkybės leido.

Nors šiuo momentu neturiu J. Keliuočio citatos po ranka, tačiau turiu pagrindo pasakyti, kad jis iškrypimu laikė ir klerikalizmą. Kaip krikščioniško humanizmo atstovas, J. Keliuotis krikščionybę laikė pirmaeiliu kultūriniu veiksniu, bet visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime kunigo autoritetui neskyrė pirmenybės, tepripažindamas kunigams lygias kompetencijas su pasauliečiais. Tiesa, šitokiu nusistatymu jis nesiskyrė nuo St. Šalkauskio, kurio idėjas jis stengėsi realizuoti lietuvių gyvenime. Taigi, prikišti Keliuočiui klerikalizmą ir nacionalizmą, kaip tai daro "Lietuvių literatūros istorijos" sovietiniai pseudomokslininkai, reiškia bejėgį sukaktuvininką melagingai užgauliоti ir šmeižti.

Plakė buržuazinį kapitalizmą

Jei tai neliestų patiės sukaktuvininko, reiktų juoktis, pilvą susiėmus, iš sovietinių "mokslininkų", kai jie "Lietuvių literatūros istorijoj" J. Keliuotį per prievartą įrikiuoja į kapitalizmo ir buržuazijos reakcionierių eiles. Jei tarp buržuazinio gyvenimo smaguriautojų jie būtų pastatę tokius pseudorevoliucionierius, kaip A. Venclovą ir A. Korsaką, sakytume, kad tie "istorikai" bent šiek tiek skaitosi su faktais, bet kai jie stengiasi J. Keliuotį padaryti kapitalizmo ir buržuazijos ramsčiu, jų juokingoms pastangoms pasakų vardas peršvelnus. Kad patys sau prieštarauja, liudija jų pačių iš 1932 m. "N. Romuvos" pacituoti žodžiai, kuriais smerkiamos buržuazinės ydos, nuodijusios kultūrinį gyvenimą Lietuvoj. Tokių smerkimų iš J. Keliuočio straipsnių būtų galima parinkti nemažai. Sovietiniams "mokslininkams" taip pat būtų galima nurodyti "N. Romuvos" straipsnius, puolančius karjerizmą ir arivizmą (iš jų buvo išaugęs visas sąjūdis prieš arivistus), arba, kaip nepakęsdamas miesčioniško gyvenimo ydų ir prieš jas kovodamas J. Keliuotis į talką buvo pasikvietes dr. A. Maceiną, kuris per "N. Romuvos" puslapius išspausdino straipsnių seriją apie buržuazijos žlugimą. Bet raudonieji "mokslininkai" šitokiems faktams akli. Todėl jie nepastebėjo, kad asmeniniame gyvenime J. Keliuotis buvo tikras proletaras, niekada nesiekiąs jokio pelno ir nieko neišnaudojęs, pats už savo gilų ir platų kultūrinį darbą teuždirbdamas tiek, kad kartais stigdavo lėšų nusidėvėjusiai eilutei pakeisti. Kaip antikapitalistinės dvasios vyras ir savo teoriniuose straipsniuose jis pasisakydavo prieš kapitalizmą, nes šitoj sistemoj asmuo padaromas priemone turtingiesiems, kaip komunizme asmuo prievarta paaukojamas kolektyvo ir partijos interesams. J. Keliuočio priešingumas kapitalistinėms ydoms gal labiausia atsispindėjo jo veikale apie visuomeninį idealą (1935), kur jis nekartą pabrėžia, kad turtų paskirstymas ir santykiai tarp žmonių turi būti pagrįsti teisingumu. Smerkdamas žmonių išnaudojimą ir prievartą, jis aistringai pasisako už laisvę, tačiau prieš individualistinę anarchistinę laisvę, kuria turi apvaldyti įstatymai ir autoritetas.

Sustingimo priešas

Jei "Lietuvių literatūros istorijos" autoriai nebūtų turėję rausvų akinių, jie būtų galėję pastebėti, kad J. Keliuotis nepriklausomoj Lietuvoj buvo visokio sustingimo priešas ir aistringas pažangos skelbėjas bei skatintojas visose kultūros srityse, ypač literatūroj, dailėj, teatro menuose ir kritikoj. Tai buvo J. Keliuočio nėgiamiausios srityс. Dėl savo antikonformizmo ir dėl savo drąsių idėjų šitose srityse konservatyvių asmenų jis buvo laikomas revoliucininku. Todėl be komunistinės "vodkos" negalima suprasti, kaip pažangusis J. Keliuotis galėjo būti padarytas reakcionierium ir kaip jo veiklą galima vertinti neigiamai. To nesuprasdamas pradedi galvoti, kad arivistai ir jų dvasios vaikai, susėdę į sovietinės "naujosios klasės" privilegijuotas kėdes, stengiasi atkeršyti nepajėgiančiam protestuoti J. Keliuočiui už tai, kad jis prieš 20 su viršum metų negailestingai plakė visokios rūšies arivistus.

Pabaigai lietuviams dar reikia pasakyti, kad J. Keliuotis sunkiai vargsta Lietuvoj. Grįžęs iš sovietinių koncentracijos stovyklų su labai palaužta sveikata, jis per keletą metų gyveno prisiglaudamas pas įvairius pažįstamus Vilniuj. Kad ir sunkiose aplinkybėse, jis rašė atsiminimų apie lietuvių kultūros darbininkus ir parašė "Vienos nakties nevilties" romaną. Šalia "Svajonių ir siaubo" tai jo antras dail. literatūros kūrinys, kuris, žinoma, nebus išspausdintas. 1962 m. oficialiai pripažintas invalidu, J. Keliuotis gavo leidimą išsinuomoti kambarėlį valdiniame name Vilniuje. Jo paguoda ir beveik vienintelis maistas dvasiai dabar yra knygos.

J. Ž-kas (ELI)

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Pagerbkime savo parama sukaktuvininką M. Biržišką

Los Angeles lietuvių visuomenė, kur gyvena prof. Mykolas Biržiška, iškilmingai minės aštuoniasdešimtąjį Profesoriaus gimtadienį. Los Angeles lietuvių bendruomenės apylinkės iniciatyva, visų Los Angeles lietuviškų organizacijų atstovų susirinkime išrinktas specialus tam minėjimui suorganizuoti ir pravesti komitetas. Nutarta, kad iškilmingasis minėjimas bus rugsėjo 30 d. Los Angeles mieste. Losangeliečiai netrukus bus smulkiai painformuoti apie minėjimo tvarką.

Profesorius Mykolas Biržiška prilauso visai lietuvių tautai, brangus kiekvienam lietuviui, todėl visi laisvojo pasaulio lietuviai, kartu su Los Angeles miesto lietuviais, kviečiami minėti garbingojo sukaktuvininko gimtadienį. Komitetas maloniai kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius jungtis į minėjimą savo sveikinimais sukaktuvininkui. Lietuvių politiniai, bendruomeniniai, kultūriniai sambūriai, pavieniai mūsų garbingieji pareigūnai, visi lietuviai maloniai kviečiami sveikinti garbingąjį sukaktuvininką.

Kelių pastarųjų metų būvyje profesoriaus šeima turėjo skaudžių nelaimių. Šiais metais profesorius M. Biržiška buvo sunkiai susirgęs, gulėjo ligoninėje, dabar yra nuolatinėje gydytojo ir artimųjų priežiūroje. Materialinė jo būklė sunki. Komitetas maloniai kviečia šią proga, kartu su sveikinimais, siųsti ir auką garbingojo sukaktuvininko būklei palengvinti. Tokiu būdu pats minėjimas bus įprasmintas, suteikta labai reikalinga parama Profesoriui.

Minėjimo diena artėja, todėl prašome nedelsiant siųsti sveikinimus ir aukas-dovanas. Padarykime tą dieną mūsų dvasiniu pokyliu, prisimindami ir pagerbdami Tą, kuris pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės deklaraciją ir visą savo gyvenimą skyrė Lietuvai ir lietuvių tautai.

Sveikinimus ir aukas-dovanas (čekius, money orders) siųsti komiteto nario inž. V. Varno adresu: V. Varnas, 800 N. Van Ness Ave., Los Angeles 38, Calif., USA.

Komitetas: J. Gliauda — pirm. ir nariai: archit. Ed. Arbas, V. Irlikienė, inž. J. Jodelė, mjr. K. Liaudanskas, inž. Br. Stančikas, inž. V. Varnas.

MIRĖ GASPARAS VELIČKA Los Angeles mieste rugpjūčio 7 d. Jis buvo žymus aktorius, režisorius ir autorius. Savo karjerą pradėjo 1933 m. Kaune "Dėdės Tomo trobelės" pastatymu. Dirbo Klaipėdos ir Vilniaus teatruose. Tremtyje atsidėjo ypač "Dainavos" ansambliui Čikagoje kaip režisorius. Yra parašęs ir surežisavęs: "Sienapjūtė", "Nemunas žydi", "Minija vėl išsiliejo", "Lėk, mano sakalėli", "Dėdė nuo Pacifiko" ir kt. Nuo 1957 m. gyveno Los Angeles. Lietuvoje liko jo motina ir Niujorke sesuo Uršulė.

Sesuo Aušra Gataveckaitė ir sesuo Marija Saulaitytė, rugpjūčio 15 d. Putname, JAV, padariusios vienuolinius įžadus.

Maironių užbaigta Gerojo Ganytojo stovykla

Visą mėnesį trukusi G. Ganytojo stovykla Springhurste rugpjūčio 5 d. iškilmingai baigta Maironio minėjimu. Ilgo savaitgalio proga, nežiūrint lietingo oro, suvažiavo daug lietuvių iš Toronto ir kitų kolonijų, kurių tarpe L. Fronto bičiuliai iš JAV ir dr. J. Griniūs iš Vokietijos. Penktą val. stovyklautojai su savo vadovais rinkosi šiais metais paskutinį kartą prie augštai iškeltos trispalvės; ištisą mėnesį čia skambėjo himnas, giesmės, dainos ir žaidimų metu prasiveržiąs džiaugsmas. Suskambėjo kar kartą Lietuvos himnas ir malda po turiningos kun. P. Ažubalio kalbos. Švelniai plevėsuojanti vėliava buvo nuleista, lydint jautriam stovyklautojų žvilgsniui. Greit prabėgo dienos, bet stovyklavimo įspūdžiai ilgai pasiliks jaunose sielose. Po vėliavos nuleidimo stovyklautojai, apsirengę jaunimo choro uniforma, lydimi minios, atvyko prie salės. Čia deklamatoriai kartoja fragmentus iš Maironio kūrybos, choristai dainų tekstą, nes laukia didelis uždavinys: stoti akivaizdon profesorių, daktarų, įvairių profesijų inteligentų ir pademonstruoti savo sugebėjimus. Po turiningos prof. J. Brazaičio paskaitos apie Maironio kūrybą darniai suskamba "Graži tu mano brangi tėvynė", klausytojus nukeldama į tėvynės laukus ir įvesdama į Maironio garbei skirtą poezijos ir dainų montažą.

Iš jaunų krūtinių veržiasi Maironio žodžiai, juos palydi lanksti, švelniai skambanti daina. Deklamatoriams ir choristams po kiekvieno programos punkto keliamos ovacijos. Katučių audros nuteikia programos išpildytojus: jie deklamuoja ir dainuoja pakilia nuotaika ir pilnu entuziazmu. Montažas per vieną valandą išsenka, tačiau publika nesiskirsto; plojimams nenutilstant, kartojama paskutinė "Našlaitėlės" daina.

Po pavykusio montažo labai šiltą žodį tarė dr. V. Majauskas, lygindamas jaunąjį ansamblį su įžymiais meno vienetais. Lietuviai intelektualai, gyvenę už Kanados ribų, išsiveš iš Gerojo Ganytojo stovyklos neišdildomus prisiminimus, gi stovyklavęs jaunimas lietuviškos sąmonės lobyną.

Dl.

Kultūrinėje veikloje

"ATGARSIAI" — tokiu pavadinimu Venezueloje yra leidžiamas dvimėnesinis Lietuvių Savišalpos Bendruomenės žurnalas. Išėjo jau 9 numeriai. Redakcinį kolektyvą sudaro: B. Domeikienė, I. Staškevičienė, J. Klovaitė. Žurnalas mimeografuotas. Duodama lituanistinių straipsnių, beletristikos ir gausiai informacijų.

A. GIEDRAITIS, pedagogas, rašytojas, šiuo metu yra bene žinomiausias pasakų rašytojas. Jo naujas pasakų rinkinys žada pasirodyti knygų rinkoj dar šį rudenį. Knygą leidžia Lietuvių Knygų Klubas Čikagoj.

"KĘSTUČIO MIRTĮ" — Maironio istorinę 5 v. dramą ruošiasi pastatyti Clevelando teatras "Vaidila", minėdamas šio didžiojo kūrėjo sukaktį. Režisuoja akt. P. Maželis.

DAIL. VL. STANČIKAITĖS meno paroda rengiama Detroite rugsėjo 23-30 d.

PROF. J. ŽILEVIČIUS, gyvendamas pas Tėvus Jėzuitus, tvarko muzikologijos archyvą ir baigia ruošti Liet. Vargonininkų s-gos monografiją ryšium su s-gos 50 m. sukaktimi. Norima dar šiemet atiduoti spaudai. Muzikologijos archyvo globėjai: gen. konsulas dr. P. Daužvardis, provincijolas Tėvas B. Markaitis, SJ; mecenatas prof. J. Žilevičius, kuratorius prof. V. Jakubėnas, vicekuratorius muz. J. Bertulis, ižd. V. Šimkus, sekr. A. Skridulis, archivarai — Jonas Narukynas ir J. Kreivėnas. Pr. Al.

LIETUVIŲ NETIKĖJIMO KLAUSIMAIS jau nuo seniau ypač domėjosi kun. prof. St. Yla. Jis per eilę metų yra surinkęs gausios ir įdomios medžiagos iš įžymiųjų Lietuvos vyrų ir moterų gyvenimo — dr. chirurgo Kuzmos, prof. V. Čepinskio, prof. Roemerio, sol. Ig. Nauragio, Vl. Putvio, dr. J. Šliūpo, prof. Bagdono ir kt. Toj medžiagoj atsispindi tų asmenų vidinė kova už ar prieš tikėjimą. Autorius ją dabar tvarko ir atskirais gabalais skelbia "T. Žiburiuose".

DIDYSIS MALDYNAS jau senokai yra paruoštas kun. prof. St. Ylos, bet spaudoje pasirodė tik mažasis maldynas. Dabar ima judėti ir didysis maldynas — jį apsiėmė dailiai išleisti Lietuviškos Knygos Klubas Čikagoje.

DR. J. VAIŠNORA, marijonas, išleisdino savo atsiminimus apie arkiv. Jurgį Matulaitį, kurio kanonizacijos byla tebeina Romoje. Šiuo metu autorius lankosi JAV ir Kanadoj.

TĖVŲ MARIJONŲ GIMNAZIJA — high school Marianapolyje stato bendrabutį 100-ui mokinių, kur numatyti 4 prefektai. Gimnaziją užpildo amerikiečiai su geresniais pažymiais. Lietuvių mokinių tėra vienas kitas. Gimnazijai vadovauja Tėvas Petrauskas, MIC.

KUN. PROF. ST. YLA yra paruošęs spaudai originalią knygą mergaitėms. Joje keliami mergaičių psichologijos, auklėjimo, brendimo, pašaukimo ir kt. klausimai. Knygos išleidimu rūpinasi pats autorius.

KUN. R. KRASAUSKAS iš Romos vasarai atvyko į JAV. Gyvendamas Putname ir Niujorke įvairiose bibliotekose renka medžiagą apie Lietuvos vietoves. Apie jas tenka jam rašyti straipsnius Liet. Enciklopedijai. Jis taipgi yra prisidėjęs prie M. Kviklio paruoštos knygos apie Lietuvos vietoves.

PARYŽIUJE IŠLEISTAS "Pasaulinės literatūros istorijos" tritomis. Trečiame tome yra nemažai medžiagos apie Kristijoną Donelaitį, Liudviką Rėzą, Žemaitę, Maironį, Balį Sruogą, Salomėją Nėrį — gyvenimą ir kūrybą. Kartu duotas skyrelis "Lietuvių literatūra po 1940 metų". Čia apžvelgiama P. Cvirkos, L. Giros, V. Mykolaičio-Putino, J. Baltušio, I. Simonaitytės, J. Grušo, M. Sluckio ir kitų "tarybinių" rašytojų kūryba, savaime aišku su tam tikromis tendencijomis. E.

KUN. M. VAITKUS rašo atsiminimus, kuriuos išleisti apsiėmė "Nida" Londone. Autorius tikisi sudaryti keletą tomų, kurie bus leidžiami kasmet po vieną.

TĖVAI PRANCIŠKONAI spausdina didelę religinių mąstymų knygą, kurią iš vokiečių kalbos išvertė kun. M. Vaitkus. Jos išleidimą remia tretininkai, užsakę 500 egz.

DR. A. ŠAPOKOS premijuotasis veikalas "Senasis Vilnius" jau renkamas Tėvų pranciškonų spaustuvėje Brooklyne, N.Y. Išleidimu rūpinasi Toronto Prisikėlimo parapija, o redagavimu — prof. S. Sužiedėlis. Buvo keliama mintis veikalą papildyti naujausiais duomenimis, juoba, kad ir pats autorius ruošėsi tą padaryti, tačiau nuo to atsisakyta; bus papildyta tiktai bibliografija.

DR. B. MATULIONIS parašė monografiją apie gen. Nagevičių. Ji baigiama spausdinti Putnamo Immaculatos spaustuvėje.

IX KANADOS LIETUVIŲ DIENOS METRAŠTIS, techniškai paruoštas "Žiburių" spaustuvėje, Toronte, baigiamas spausdinti "Time Press" ofsetinėje spaustuvėje. Leidinys yra 76 psl. su gausia informacija apie Kanados lietuvių gyvenimą. Jį paruošė Windsoro Liet. Dienos rengėjų komitetas.

LITERATŪROS VAKARUS atostogų metu rengė Kennebunke, Me., atostogaujantieji rašytojai: N. Mazalaitė-Gabienė, Audronė Balčiūnienė, D. Kolbaitė, aktorė E. Blandytė, A. Liandsbergis ir kt.

Mažosios kolegijos Kanadoje

Kanada turi daug didelių universitetų, kurie skaito studentus tūkstančiais, bet ji turi ir daug mažų kolegijų, kurios yra labai augštos kokybės ir išduoda mokslo laipsnius. Dauguma iš jų yra pajūrio provincijose. Ten yra 15 kolegijų - universitetų, neiskaitant teologijos seminarijų, su daugiau kaip 10.000 registruotų studentų. Savo prigimty jos yra daugiau regionalinio pobūdžio ir sudaro lyg ir dalį savo regionų.

Pavyzdžiui, New Brunswick universitetas yra daugiau užimtas miškų reikalais, nes ši provincija yra labai miškinga. St. Francis Xavier un-tas prie Antigonish turi jau susidaręs tradiciją gilintis į rytinės Nova Scotia ir Cape Breton ekonomiką. Acadia un-tas Wolfville mieste labai domisi Annapolis Valley ūkinėmis problemomis.

Dauguma šių kolegijų — mažų universitetų priklauso nuo studentų įnašų arba verslo ir pramonės palaikymo. Tiesa, studentų skaičius auga, bet vieni mokslapinigai nepajėgia išlaikyti visko. Acadia un-te studentų skaičius paskutiniais metais padidejo 222 procentais, palyginus su aštuoniais metais atgal, o Dalhousie un-te, skaitant nuo II D. karo pabaigos, net patrigubėjo. Dalhousie un-tas visame pajūry yra vienintelis, kuris turi medicinos fakultetą, ir jis būtinai reikalingas savo naujiems pastatams bent 5 milijonų dolerių.

New Brunswick un-tas Frederickton mieste turi vieną iš moderniškiausių Kanadoje fizikos įrengimų, ir tai dėka Lordo Beaverbrooko duosnumo. CSc.

Atsiųsta paminėti

Vytis, rugpjūtis-rugsėjis, 1962. Editor — Loretta I. Cassel.

J. Vaišnora, MIC, Mačiau Dievo tarną. Išleido Tėvai marijonai. Chicago 1962, 32 psl.

Lithuania. Published by Lithuanian American Community of the USA, Chicago District 1962. Leidinys atspaustas tarpt. parodos proga Čikagoje. Pateikta Lietuvos istorijos santrauka ir kelios iliustracijos.

Gaudeamus. Studentų ateitininkų informacinis leidinys nr. 8, 1962 m. liepos mėnuo.

Best of Bachunas by J. J. Bachunas, owner-operator Tabor Farm, Sodus Michigan. Published by Resort Management, Inc., Memphis, Tenn. 1962, p. 28.

Stasys Yla

Kieta kunigo ranka — giliai atstumianti

28.

Įspūdžiai veikia ir mūsų tikėjimą. Kartais jį stiprina, kartais slopina, o kartais visai sugriauna. Aišku, įspūdžiai nėra protinis motyvas, dėl kurio žmogus turėtų tikėti arba netikėti. Bet nevisi pajėgia savo pasąmoninius pergyvenimus kritiškai įvertinti ir iš jų išsivaduoti.

Dr. Jono Šliūpo bedievybė gavo pradžią klebonijoje

Imkime dr. Jono Šliūpo atvejį. Ar jis buvo racionalus kovotojas prieš religiją, sąmoningai apsisprendęs? Jo biografija ir jo paties pasisakymai rodo daugiau kitas priežastis. Jis augo ir buvo auklėjamas pas dėdę kleboną kun. Aloyzą Šliupavičių kartu su dviem broliais — Stasiu ir Roku. Čia vėliau jie praleisdavo ir savo vasaros atostogas, nes dėdė juos leido į mokslą. Nuo septynerių amžiaus metų Jonas Šliūpas jautė kietą savo dėdės ranką. Nebuvo jis švelnaus būdo iš prigimties, o kunigu tapo gana vėlyvame amžiuje, turėdamas jau 44 metus. Gal ir jo pažiūros į auklėjimą buvo savotiškos, nes savo brolio vaikus dažnai baudė fizinėmis bausmėmis.

Kartą vargoninkas Birmantavičius pasiteiravo Joną, ar dėdė jam esąs geras. Jonas pasiskundė, kad dėdė juos mušąs. Vargoninkas atpasakojo klebono šeimininkei, o ši klebonui. Už tai Jonas gavo iš dėdės tiek rykščių, kad daugiau nebegalėjo pakęsti kunigo — netik dėdės, bet ir kiekvieno.

Šis skaudus įspūdis dar buvo papildytas kitais. Klebono šeimininkė Petronė Seliūnaitė skųsdavo Joną ir brolius klebonui. Brolį Stasį ji pati kartą apmušė samčiu. Ji buvo nesąžininga, nes kartą dėdė ją buvo išvaręs už vogimą.

Visi šie įspūdžiai skaudžiai atsiliepė Jono dvasioje ir sudarė pagrindą, kodėl jis visą gyvenimą nemėgo kunigų, o ypač jų šeimininkių.

Kartais Jonas galvodavęs iš klebonijos pabėgti, ypač brendimo amžiuje. Jo pirmieji įspūdžiai darė jį jautrių, ir jam buvo sunku pakelti savo dėdės artumą.

Jau šeštoje klasėje, sakosi, nebebuvęs tikintis. Tada jau jį pagavo ir ano laiko mada "moksliškai" netikėti. O to "mokslo" jis sėmėsi skaitydamas netikėjimo "apaštalų" raštus: Draperio, Buechnerio, Haeckelio, Tindalio, Vogto, Herb. Spencerio ir kitų. Visa tai jo netikėjimą stiprino, bet pagrinde glūdėjo pirmųjų nepalankių įspūdžių įtaka. Jis pats sako:

— Kad būčiau susidūręs su kitokiais kunigais, nebūčiau buvęs toks!

Vėliau jis buvo susidūręs ir su kitokiais kunigais, kaip Aleksandras Burba, kuris Amerikoje jam padėjo baigti medicinos mokslus. Tada Šliūpas priėjo net išpažinties. Ar jį buvo paveikęs Burbos teigiamas pavyzdys, ar jis turėjo kokių išskaičiavimų, bet per tą laiką, kol baigė mokslus, nekalbėjo ir nerašė prieš religiją, kunigus ir jų šeimininkes. Atrodė begrįžtąs iš to perdėto savo nusistatymo prieš kunigus. Deja, vienas reikalas vėl sugadino jo santykius, ypač su kun. Burba. Jis buvo pažadėjęs kun. Burbai atsilyginti už pagalbą, atseit, grąžinti skolą. Ar jis negalėjo grąžinti, ar buvo kokių kitų motyvų, gana to, kad skola liko negrąžinta, ir jis vėl grįžo į savo seną nepalankumą kunigams ir religijai.

Vėliau, Palangoje, jis buvo artimai susibičiuliavęs su kan. Kazimieru Prapuoleniu. Ten antrą kartą vesdamas žmoną susituokė bažnyčioje. Švelnėjo jo kova galbūt ir su senstančiu amžiumi, bet išsivaduoti iš nemeilės kunigijai jau buvo sunku. Išsprogdavo ji kartais vėl, tartum dėdės rykštės iššaukta.

Neteisinga kunigo bausmė atstūmė jautrų berniuką

Imkime kitą pavyzdį. So. Bostone gyveno viena lietuvių šeima, kilusi iš Vilniaus krašto. Tai buvo graži šeima — keturių dukrų ir keturių sūnų. Visi buvo religingi, o vienas — Antanukas daugiau už kitus. Jis mėgo bažnyčią ir ją lankė dažniau nei kiti.

Antanukas buvo priimtas į būrį vaikų, kurie patarnauja Mišioms. Būrelyje buvo vaikų skirtingo amžiaus ir būdo. Tarp jų nestigo draugysčių ir nesutarimo, kaip tai visada ir visur būna.

Vieną rytą, belaukiant ateinančių kunigų, zakristijoje kažkas įvyko. Vaikų barnis pasiekė vieno ateinančio kunigo ausis. O tas kunigas buvo jaunas, vos įšventintas. Vaikai jį mėgo, kaikurie juo žavėjosi, o Antanukas buvo į jį beveik įsimylėjęs.

— Kas čia įvyko? — klausė kunigas.

Visi tylėjo.

— Kas kaltas?

Kaltininko niekas neišdavė. Bet kunigas palaikė kaltu Antanuką ir čia pat paskyrė jam bausmę. Vaikas bausmę atliko, bet daugiau nebėjo tarnauti Mišioms. Jis metė būrelį, nebegalėjo matyti to kunigo, netgi tos bažnyčios, kur šis kunigas buvo.

Tėvai pastebėjo, kad jis tik liepiamas atlieka savo išpažintis ir sekmadienio pareigą. Sulaukęs 16-kos metų jis pradėjo visai vengti bažnyčios. Po keletos metų vedė lietuvaitę, bet nelietuvių bažnyčioj. Netrukus išsikėlė į kitą miestelį ir daugiau jokioj bažnyčioj nebesirodė.

Pradžioj dar palaikė ryšį su tėvais ir broliais, bet jausdamas, kad nuo jų kažkas skiria, jis greit nutraukė bendravimą ir su jais. Pagaliau visiškai atsiskyrė nuo visų artimųjų ir užsidarė tik savo šeimos ribose.

Bažnyčia jam daugiau nebeegzistavo, nors prieš ją jis ir nekovojo. Praktiškai jis buvo netikintysis — brendimo amžiaus įspūdžio auka, tai yra — to amžiaus, kai sunkiai pergyvenama patirta neteisybė. Šį kartą ji buvo patirta iš kunigo, kurį vaikas ypatingai mylėjo.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS
1962 metų MODELIAI
yra išstatyti abiejose krautuvėse,
nupirkti 5 fabrikų visi baldai
ir parduodami
labai nupigintomis kainomis.
Didelis pasirinkimas.

Geriausia proga įsigyti
naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi moderniškos virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS
Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

FUTBOLO IR LAUKO TENISO VARŽYBOS WINDSORE

XII-jų Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių futbolo-socer ir lauko teniso varžybos įvyks 1962 m. rugsėjo 1-3 d., Windsore, Ont., Kanadoje, — Labour Day savaitgalį Kanados Lietuvių Dienos proga.

FASK-to ir KLB-nės Windsoro apyl. susitarimu, žaidynes rengia Kanados LB Windsoro apyl. v-ba bei Kanados Lietuvių Dienos organizacinis komitetas, talkinant Detroito LSK Kovui.

Dalyvių registracija atliekama per klubus, pagal išsiuntinėtas instrukcijas, iki š.m. rugpjūčio 22 d. šiuo adresu: Mr. P. Misiūnas, 8863 Homer, Detroit 9, Mich., USA. Tel. VI. 2-6799.

Klubams nepriklausą pavieniai sportininkai, norintieji dalyvauti, kreipiasi minėtu adresu.

Kadangi XII-sios žaidynės yra skiriamos I-sios Lietuvių Tautinės olimpijados prisiminimui, už pirmas tris vietas vyrų ir moterų klasėse bus duodami specialūs lietuvių olimpiniai medaliai.

Šios varžybos bus paskutinės XII-jų žaidynių programoje, todėl jas uždarant bus įteikta ALB-nės CV didžioji pereinamoji taurė, skirta klubui surinkusiam daugiausia taškų visose XII-jų žaidynių varžybose kartu.

FASK-tas

LENGVOSIOS ATLETIKOS 1962 M. PIRMENYBĖS

Rugpjūčio 25 d. Čikagoje įvyks Vidurinių Vakarų sporto apygardos lengvosios atletikos 1962 m. pirmenybės, kurias rengia Čikagos LSK Aras.

Bus varžomasi vyrų, moterų ir jaunių bei mergaičių A, B ir C klasėse. Klubinis pirmenybių nugalėtojas gaus FASK-to pereinamąją dovaną, įsteigtą 1954 m. Paskutinį kartą apygardinės lengv. atletikos pirmenybės buvo pravestos 1960 m. Clevelande. Klubiniu nugalėtoju tada buvo Clevelando LSK Žaibas.

DARIAUS GIRĖNO VARŽYBOS CLEVELANDE

Liepos 26 ir 28 d. Clevelande įvyko tradicinės lengvosios atletikos rungtynės, Dariaus ir Girėno 29 metų tragiško žuvimo sukakčiai paminėti. Varžybas surengė LSK Žaibas.

Be Žaibo sportininkų, šiose varžybose dalyvavo po keletą lengvatletų iš Toronto PPSK Aušros ir Čikagos LSK Aro. Be to, kaip svečiai buvo pakviesta amerikiečių Bowling Green Track Club. Buvo varžomasi vyrų, moterų ir prieauglio A, B, C ir D klasėse.

Geriausiai pasirodžiusiems dalyviams kiekvienoje klasėje buvo skirtos specialios dovanos.

Pigios stovyklavietės keliaujantiems Kanadoje

STASĖ BUNKER - PRAPUOLENYTĖ

Pažiūrėję į Ontario žemėlapį, pamatysime, kad jis yra nužymėtas žaliom eglutėm, kurios reiškia stovyklavietes. Jos yra provinciniuose parkuose, kurie yra žemės ir miškų departamento žinioje.

Stovyklaviečių tinklas už $3.00

Stovyklauja Kanadoje nevien jaunimas, skautai ir kitos organizacijos, kurios turi savas stovyklavietes, bet ir tūkstančiai suaugusių su šeimomis. Sumokėję $3 departamentui, kiekvienas gali stovyklauti visuose privinciniuose parkuose. Mokestis stovyklos išlaikymui — 50 ct. už palapinę vienai nakčiai. Stovyklavietės yra aprūpintos visais reikiamais patogumais: geriamu vandeniu, persirengimo vietomis, paplūdymiais, ugniavietėmis, valtimis ir t.t. Norintieji gali išsinuomoti privačią stovyklavietę iš miškų ir žemės departamento už nedidelį mokestį metams. Tai pigiausias būdas atostogauti ir pamatyti kraštą. Be viešųjų stovyklaviečių yra nesuskaitomos stovyklavietės privačiose žemėse, kurias ūkininkai, gyvenantieji prie upių ir ežerų, išnuomoja lankytojams. Jose yra mažiau patogumų, bet daugiau privatumo.

Stovyklavimo reikmenis pirkti rudeniop

Stovyklines atostogas geriausia organizuoti iš anksto, t. y. pradėti rinkti reikmenis išpardavimų sezone, kai visa, kas reikalinga, galima susipirkti neišleidžiant nė $100. Pirmiausia reikia palapinės, miegmaišių, oro ar gumos putų matrasai. Pastarieji yra patartini, jeigu yra vietos automobilyje. Reikalingi ir virimo įrankiai — indai, primusas ar naftos krosnelė, kurią galima įsigyti už žaliuosius kuponus. Didesnio primityvumo mėgėjai gali virti ant atviros ugnies, tiktai renkantis stovyklavietes reikia patirti ar ten yra kuro (visas stovyklavietes liečiančias informacijas galite gauti Queens Park parlamento rūmuose Toronte arba miškų ir žemės departamento išleistoje brošiūroje apie stovyklavietes Ontario provincijoje. Reikia turėti žvakių ar geriau žibintuvą — vad. "liktarną", šiltų ir lengvų drabužių pamainos ir žinoma, maisto atsargų. Maistą gabentis stiklo ar metalo induose; gendamam maistui jums reikės ledininko, kurį galite gauti betkurioje stovyklinių reikmenų krautuvėje, (už žalius kuponus, kurie juos renka). Neužmirština ir vaistų atsarga.

Verta pabandyti

Šis stovyklavimo būdas verta išmėginti. Mes turėjome viešnią, kuri buvo daug keliavus, bet niekad nestovyklavus, ir mes ją nusivežėm su savim. Ji buvo gera stovyklautoja, tiktai labiau mėgo sėdėt automobily, nes prie Erie ežero "nebuvo kur atsisėst". Kanadiečiai mėgsta stovyklauti su visais patogumais— mūsų kaimynai prie Trent upės pasistatė netiktai atskirą virtuvę su moderniais įrankiais, bet ir minkštą kilimą išsiritino. Sudedamos kėdės, jeigu yra vietos, naudinga paimti. Iš imigrantų daugiausia stovyklauja vakarų europiečiai — vokiečiai, olandai ir kiti. Nuo birželio ligi spalio mėn. pabaigos nuo Erie ežero ligi Algonquin Parko visi keliai esti pilni keliaujančių į stovyklas.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

300 AKRŲ DIRBAMOS GEROS ŽEMĖS, vienas gyv. mūro namas, kiti trobesiai sudegę. 6 akrai gražaus sodo. 85 mylios nuo Toronto.
85 AKRAI SODAMS ŽEMĖS, 20 akrų miško, 150 pėdų nuo Georgian Bay ežero, 50 pėdų nuo 26 kelio, prie pat miestelio. 4 akrai sodo, geri trobesiai. Parduodama kaip palikimas. Dabartiniu metu niekas negyvena. Nuomos gauna $2.500 metams. $2.000 įmokėti, $9.000 pilna kaina. Labai gražioj vietoj.
MUSKOKA — 1 AKRAS — SALA su 5 kambarių visais patogumais aprūpintu vasarnamiu. Labai graži vieta. $10.000.
INDIAN ROAD. $5.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, 3 augštų, mod. virtuvė, 3 garažai, vand. alyva apšildomas, 3 prausyklos. Skubus pardavimas. Prašoma kaina $22.000.
GLENDONWYNNE RD. — BLOOR. $4.000 įmokėti, 7 kambarių mūro, atskiras, 2 mod. virtuvės, alyva vand. apšildomas, rūsys augštas, platus įvažiavimas, garažas. Prašoma $19.900.

Geriausi pirkimai, prašau tuojau skambinti

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Lietuva ginasi ir dabarties pozicijose

(Atkelta iš 1 psl.)

pis prasidėjo su okupacijomis, kai M. vėl atgijo kaip padrąsintojas ir laisvės pranašas. Šis laikotarpis tebesitęsia ir šiandien. "Lietuva brangi" šiandien yra kaip ir antrasis Lietuvos himnas, o "Marija, Marija" giesmė tyliai kartojama net ir Sibiro vergų stovyklose.

Maironinė tema toliau buvo tęsiama antrąją dieną, pirmadienį, kai kun. dr. Baltinis skaitė paskaitą apie filosofines sroves, vyravusias Rusijos un-tuose M. metu. Jos turėjo įtakos netik Maironiui, bet ir visai ano laikotarpio inteligentijai. Daugumas tų srovių įsirikiavo į nihilistinę eilę. Antroje pusėje buvo ateistai su V. Solovjovu priekyje. Ši paskaita buvo papildyta koreferento A. Rinkūno, kuris iškėlė socialinius veiksnius, prisidėjusius prie maironinės inteligentijos formavimo. Tie faktoriai buvo: gajus lietuviškasis kaimas, dvaras ir kunigija.

KOVA TRIJUOSE FRONTUOSE

Rezistencines lietuvių pastangas tėvynėje per dvi dienas nagrinėjo dr. J. Grinius. Pirmoji paskaita šiame cikle buvo "Lietuvių rezistencija prieš raudonąjį okupantą vokiečių akimis". Remdamasis pačių vokiečių, anuo metu buvusių Lietuvoje, pareiškimais spaudoje, prelegentas pastebėjo esą vokiečiai įžiūrėjo net trejopą rezistencinį judėjimą: ginkluotą partizaninį judėjimą, pasyvią daugumos lietuvių rezistenciją krašte ir rezistencinę dvasią vergų stovyklose. Dalis vokiečių yra buvę partizanų eilėse. Vienas kitas rašo dokumentines atsiminimų knygas. Ypatingai gausūs vokiečių atsiliepimai apie lietuvius, pagelbėjusius apsiginti nuo bado pirmame okupacijos dešimtmetyje. "Lietuva—šventas vardas" — buvo vieno vokiečio šūkis spaudoje, charakterizuojąs nepaliaujamą vokiečių dėkingumą ir pasigėrėjimą retu mūsų tautos humaniškumu. Po paskaitos paklaustas, ar V. Vokietijos vyriausybė šiuos savųjų sentimentus pagrindžia kokia nors konkrečia parama, prelegentas atsakė: "Taip. V. Vokietijos lietuviai savo tautinei veiklai gauna iš gyvenamo krašto įvairių laipsnių valdžios tikrai daugiau tiesioginės materialinės paramos, negu kad jūs gaunate iš savųjų". Lietuvių rezistenciją vergų stovyklose nušviečia vokiečiai, patys tuo metu jose buvę. Prelegentas pacitavo ištrauką iš vieno vokiečio prisiminimų iš Vorkutos stovyklos. Jam tekę sutikti šimtus lietuvių, kurie pasižymėję dideliu tautiniu sąmoningumu ir humaniškumu. Išdavikų jų tarpe nebuvę. Organizavę slaptas pamaldas giliose kasyklų šachtose. Lietuviai ir ukrainiečiai buvę pagrindiniai Vorkutos garsiojo streiko 1953 m. organizatoriai. Streikas trukęs dvi savaites. Nors tik iš dalies pavykęs, jis turėjo didelės įtakos į visos sovietijos kalinių gyvenimo palengvinimą.

BANKROTAS, DENGIAMAS FYGOS LAPU

Sekančią dieną dr. J. Grinius kalbėjo apie lietuvių studentų nuotaikas, kaip jos atsispindi jų pačių parašytuose ir Lietuvoje išleistuose literatūriniuose veikaluose. Buvo panagrinėti šie veikalai: Marcinkevičiaus "Dvidešimtas pavasaris" ir "Pušis, kuri juokiasi", Rimkevičiaus "Studentai" ir Sajos "Silva studentauja". Autoriai — Vilniaus un-to ir Pedagoginio instituto studentai; laikotarpis — 1950-60 m. Chronologiniu atžvilgiu pirmasis yra "Dvidešimtasis pavasaris", vaizduojąs liet. studentus Stalino laikotarpyje, kai studentai valė Vilniaus griuvėsius, o ūkininkai buvo varomi į kolchozus. Studentus tada slėgė sunkus apsisprendimo klausimas: kuriuo keliu? Iš vienos pusės karjerą žadantis, bet blankus komunizmas, iš kitos pusės senosios Lietuvos romantika, dvelkianti iš Vilniaus mūrų ir gyvai alsuojanti iš partizaninių kovų realybės. Buvo tada studentų partizanų, buvo komunistų, bet daugiausia bene buvo vidurio kelio jieškotojų. Stalininiam laikotarpiui priklauso ir Rimkevičiaus "Studentai". Šis autorius pateikia daugiau ir visai konkrečių faktų, iš kurių įdomiausi yra du: studentų suorganizuota demonstracija 1956 m. Vėlinių dieną Kauno kapinėse ir studentų pradėtas leisti literatūros žurnalas "Fygos lapas". Studentų keliamų neramumų viena priežasčių buvo kolchozų skurdas. Tai dažnai paskutinis lašas, pripildęs nusivylimo taurę. Nusivylimas vedė netik į pesimizmą, bet ir į nihilizmą. Šių nuotaikų pagautiems studentams juokingi pasirodė ir visi sovietiniai herojai, kurie savo neva didvyriškais darbais dengė dvasinį nuogumą, lyg fygos lapu.

Chruščiovo laikų nuotaikos atsispindi "Palmėje" ir "Silva studentauja". Tuo metu dalis studentų, viskuo nusivylę, buriasi į uždarus intelektualinius ratelius, į kuriuos prasiskverbia ir Vakarų įtaka. Kiti viską paverčia paprastu pokštu, kaip tai buvo vienam komjaunuolių sušauktame susirinkime, skirtame pasmerkti studentų priešsovietinei demonstracijai. Susirinkimo pradžioje vienam pasiūlius, visi užtraukė: "Nušovė tėvelis pelėdą, cha, cha, cha, cha, cha, cha"... Taip rašo lietuvis studentas veikale, išleistame Lietuvoje. Ir kas gi gali po to pasakyti, kad dvasinė rezistencija ten jau palūžo! Paskaitos pabaigoje prelegentas pareiškė nuomonę, kad laisvėje esantieji turėtų kultūriškai gelbėti Lietuvos jaunimą. Į klausimą, ar tai yra siūlymas kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva, prelegentas atsakė: "Aš esu už kultūrinį bendradarbiavimą asmens su asmeniu".

KULTŪRINĖ IR RELIGINĖ TAUTŽUDYSTĖ

Šeštadienį V. Vaitiekūnas panagrinėjo dabartinę padėtį tėvynėje, remdamasis kompartijos nutarimais, paskelbtais oficialiuose šaltiniuose. Dabartinės mados šūkis ten yra tautybių niveliacija. Šis procesas Stalino buvo vykdomas biologiniu keliu, Chruščiovo — kultūriniu ir visuomeniniu. Lietuvos rusifikacija plačiai vykdoma ir paprastu gyventojų pakeitimu, išvežant lietuvius į rytus, o jų vietoje atvežant rusus. Jei taip reikalai eis, iki 1970 m. Lietuvoje beliks tik apie 60% lietuvių.

Iš Romos atvykęs kun. dr. J. Vaišnora, daugiau kalbėdamas apie religinę padėtį Lietuvoje, pabrėžė, kad Bažnyčios likvidavimo eigoje sovietai jau yra trečiame etape. Pirmasis etapas buvo dar Stalino laikais ir pasižymėjo pastangomis fiziškai likviduoti kunigus. Tuo metu buvo išvežti visi vyskupai ir apie 150 kunigų. Prasidėjus nustalinimo etapui, Bažnyčią spaudžiantieji varžtai buvo gerokai atleisti. Tada staiga pasirodė toks didelis žmonių religingumas, kad patys sovietai išsigando. Nuo maždaug 1960 m. prasidėjo III etapas — grįžo priespauda, tik ji dabar vykdoma ypač ateizmo skleidimu. Į tą darbą įtraukti visi Lietuvos inteligentai. Kunigų veikla suvaržyta daugiau kaip Stalino laikais. Bažnyčios ir kunigai apkrauti sunkiai pakeliamais mokesčiais. Pastaruoju metu uždarytos — Mažeikių, Pašilės ir Kauno Įgulos bažnyčios. Vyskupijų administracija išardyta. O visdėlto, nežiūrint viso to, Lietuvos Bažnyčia tebėra gyva. Tam pailiustruoti prelegentas pateikė ir keletą skaitmenų: nekrikštytų Lietuvoje tėra tik apie 1% lietuvių, gyvenančių be jungtuvių — apie 5%, palaidotų be religinių apeigų — apie 2%, dar veikiančių bažnyčių yra apie 700, kunigų apie 900. Jei religinis persekiojimas nesiliaus, Lietuvos Bažnyčia nežus, bet eis į pogrindį. Laisvojo pasaulio lietuviai turėtų daugiau informuoti kitataučius apie Lietuvos Bažnyčios kančias.

RAŠYTOJAI SKUNDŽIASI, DAILININKAI VERŽIASI

Tretysis paskaitų ciklas, liečiąs lietuvį inteligentą išeivijoje, pradėtas ketvirtadienį rašyt. J. Kralikausko paskaita apie grožinės literatūros kūrėjo santykį su visuomene ir jo darbo sąlygas. Iš vienos pusės rašytojas esąs saistomas estetizmo dėsnių, o iš kitos —jis negali nutraukti ryšio su gimtąja tauta. Geras rašytojas esąs jautrus savo tautos tematikai. Gimtoji kalba yra pagrindinė rašytojo priemonė. Lietuvis rašytojas turi rašyti lietuviškai, o tik paskui jo kūriniai gali būti išversti į kitas kalbas. Išeivijoje rašytoją slegia: mažėjantis skaitytojų skaičius, buvimas toli nuo savosios žemės, būtinybė užsidirbti pragyvenimą įvairiais kitais, su rašytojo veikla nesusietais, darbais.

Antrasis tos temos prelegentas Al. Baronas pastebėjo, kad nors rašyti svetima kalba yra nusikaltimas, tačiau ateityje angliškai rašančiųjų skaičius vis didės grynai dėl lietuvių kalbos permažo mokėjimo. Tretysis prelegentas dail. T. Valius pradžioje nurodė, kad šiuo metu išeivijoje aktyviai reiškiasi apie 125 dailininkai, kurią labai plačioje skalėje. Tremties laikotarpis esąs labai vaisingas. Lietuviai dailininkai yra įėję į angliškąjį bei amerikinį meno pasaulį.

KARŠTOS DISKUSIJOS APIE REFORMAS

Penktadienį nagrinėtas kitas lietuvių išeivijoje veiklos aspektas — visuomenininkų pastangos. Paskaitininkas PLB pirm. dr. J. Sungaila pirmiausia nušvietė PLB esminius pagrindus, o po to priėjo prie klausimo, kaip tinkamiau suderinti visų laisvinimo darbą bedirbančių veiksnių pastangas. Koreferentas V. Vaitiekūnas daugiau išryškino Liet. Laisvės Komiteto padėtį laisvinimo kovoje ir nuotaikas, vyraujančias įvairiuose veiksniuose. Po to ėjo labai karštos diskusijos, pateikusios pasiūlymus didelėje skalėje: pradedant nuo pasiūlymo steigti naują laisvinimo veiksnį (Kojelis iš Kalifornijos), nuvainikuojant politines partijas (J. Kralikauskas), siūlant visą laisvinimo darbą palengva perduoti Bendruomenei (dr. Kisielius ir daugelis kitų), siūlant Bendruomenei pirmiausia pačiai viduje daugiau sustiprėti, o tik po to eiti į politinę veiklą (A. Rinkūnas) ir eilė kitų gana prieštaraujančių minčių. Posėdis pagaliau baigtas visiems sutinkant su mintimi, kad visos pastangos turi būti nukreiptos toliau stiprinti Pasaulio Liet. Bendruomenę.

IDEOLOGINIAI INTELIGENTIJOS PAVOJAI

Paskaitą apie inteligentiją tremtyje skaitė šeštadienį dr. A. Musteikis iš Buffalo, G. Balčiūnas iš Toronto ir dr. A. Damušis iš Detroito. Abu pirmieji paskaitininkai plačiai nušvietė tas filosofines ir socialines sroves, kurios formuoja inteligentijos dvasią šių dienų Amerikoje, būtent, pragmatizmas, egzistencializmas, analitinė filosofija. Visos jos yra pavojingos lietuvybės ir apskritai individo išlaikymui, nes paneigia esmines vertybes, o tautiškumas kaip tik ir yra viena iš jų. Dr. A. Damušis išryškino tipą pilnutinio inteligento, kuris turi būti vienos srities specialistas, bet turėti pakankamą nusimanymą ir visose kitose srityse. Diskusijose iškilo mintys, kad reikia bandyti bent dalimi grąžinti priaugančiąją kartą į intelektinį idealizmą (dr. Klimas, A. Rinkūnas), kad reikia grąžinti moterį į šeimos židinį (dr. Grinius).

VAKARINIAI PARENGIMAI

Beveik kiekvieną vakarą po paskaitos buvo rimto ar poilsinio pobūdžio parengimas. Atidarymo dieną, po maironinės paskaitos, gerai paruoštą jo kūrybos montažą davė kun. B. Pacevičiaus vadovaujami Gerojo Ganytojo stovyklos vaikai. Ypatingai stipri buvo "Jūratės ir Kastyčio" deklamacija. Ketvirtadienį po kūrėjų reikalus nagrinėjančių paskaitų buvo literatūros vakaras, kuriame dalyvavo J. Kralikauskas, paskaitęs ištrauką iš "Titnago ugnies"; dr. M. Ramūnienė iš Otavos, paskaičiusi eiliuotos humoreskos ir porą vaikams skirtos kūrybos; Al. Baronas, paskaitęs feljetoną ir keletą satyrų; Alb. Valentinas, paskaitęs humoreską. Labai įspūdingas buvo partizanų minėjimo laužas, į kurį visi savaitės dalyviai, virš 200, dalyvavo procesijoje su žvakėmis rankose ir giedodami giesmes, kurios teikė partizanams tiek daug stiprybės "Dievas mūsų prieglauda" ir "Marija, Marija". Savaitei įpusėjus, įvyko tradicinis jaučio kepimas, kur kiekvienas galėjo ką tik iškepto jaučio ir užvalgyti.

ŠYPSNINGA PABAIGA

Gerai organizuota ir darbinga studijų bei poilsio savaitė užbaigta šeštadienį koncertu ir pasilinksminimu. Koncerto programą atliko sol. V. Verikaitis, specialiai atvykęs iš Stratfordo, sol. V. Žiemelytė ir rašyt. Al. Baronas. Solistai padainavo lietuviškos kūrybos ir arijų iš operų, o A. Baronas prajuokino publiką savo satyromis, kurių vienas iš motyvų buvo kad ir šitokis kreipimasis į lietuviškąjį žirgelį: "Spirk maskoliui į makaulę, kad jis pamatytų Stalino saulę"... Koncerto metu pagerbtas dr. J. Grinius, jo amžiaus 60 metų ir literatūrinio darbo 40 metų sukakties proga. Po to, persikėlus į G. Ganytojo salę, įvyko jaukus pobūvis, kurio metu išėjo antrasis numeris savaitės humoristinio laikraščio, redaguoto Al. Barono, A. Valentino ir dr. K. Ambrozaičio. Dalį laikraščio perteikė patys redaktoriai, o kitą dalį padainavo dr. Kisielius, dr. Majauskas ir S. Kungis. Ta proga buvo loterijos būdu ištraukti du parodoje išstatyti paveikslai. Dail. J. Pautieniaus paveikslą ištraukė P. Montvilas iš JAV, o dail. Petravičiaus — J. Prakapas iš Toronto. Loterijos pajamos perduotos LFB Fondui. Parodą aplankė apie 900 asmenų, paveikslų parduota 10 už $1.100.

Viską baigiant iš toliau atvykę svečiai ir aktyvesni savaitės dalyviai buvo klebono kun. P. Ažubalio pavaišinti. Studijų savaitę organizuodami daug darbo įdėjo torontiškiai: V. Krikščiūnas, J. Andrulis, V. Aušrotas. Savaitės komendantu buvo dr. Majauskas iš Detroito, pagrindiniu moderatorium— dr. J. Grinius, dvasios vadu — kun. P. Ažubalis. Dalyvių buvo iš įvairių Amerikos vietovių, pradedant Montrealiu ir baigiant Kalifornija.

A. R.

Nu-Line Interiors

Minkštų baldų krautuvė - dirbtuvė

Nauji baldai — pagal užsakymą
Seni — pertraukiami, perstiliuojami
Matracai, virtuvės stalai ir kėdės tiesiai iš fabriko
Sąžiningai atliekamas darbas
Sav. K. KACIULIS
2462 Kingston Rd., Toronto
Telef. AM. 1-7541
St. Catharines klijentams skambinti MU. 2-9154

Svarbu siunčiantiems siuntinius į Suvalkų trikampį

Prieš siunčiant siuntinį į Suvalkų trikampį, reikia parašyti laišką gavėjui. Laiške reikia nurodyti siuntėjo adresą, pilną vardą ir pavardę, kad gavėjas, nuėjęs į paštą galėtų reikalauti siuntinio nuo siuntėjo kaip giminės.

Lenkams ir lenkų vyriausybei nepatinka mūsų tautiečių lietuvių rėmimas. Ten draudžiama gauti siuntinius iš užjūrio organizacijų ar pavienių asmenų. Kai lietuvis nueina į paštą atsiimti siuntinio, pašto tarnautojas klausia kas siunčia. Jei gavėjas nežino siuntėjo vardo ir pavardės, negauna — siuntinys likviduojamas. Siuntiniai nėra draudžiami gauti iš giminių. Prieš pasiųsdami siuntinį, praneškime gavėjui kieno vardu išsiųstas siuntinys. Gavėjas, žinodamas siuntėjo vardą ir pavardę, nesunkiai galės pritaikyti giminystės ryšį.

Brangūs lietuviai, kaip matome, siuntinių gavimas Suvalkų lietuviams siaurėja ir vieną gražią dieną gali visai užsibaigti. Tad kas išgalime ir kol dar nevėlu, paskubėkime pagelbėti mūsų tautiečiams. Išvengti neproporcingam siuntinių gavimui, prašome kreiptis į VKLS-gos Toronto skyr. v-bos narį B. Saplį, 1558 Davenport Rd., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE. 7-1503. Jis veda siuntinių registraciją ir kartoteką. Ten galima gauti adresų, kurie Suvalkų trikampio lietuviai dar nėra gavę siuntinių, o yra tikrai jų reikalingi.

J. Cicėnas,
VKLS-gos Toronto sk. pirm.

IMIGRANTAI IŠ ANGLIJOS užėmė pirmą vietą pirmame 1962 m. pusmetyje. Italai liko antroje vietoje. Iš viso Kanadon per 6 mėn. atvyko 34.061 imigrantas.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

HIGH PARK — BLOOR
$2.000 įmokėti ar mažiau, 10 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis dupleksas, vandens alyvos šildymas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BABY POINT
$2.200 įmokėti, keletos metų senumo 6 kambarių mūrinis namas, privatus įvažiavimas.

RUNNYMEDE — BLOOR
$3.000 įmokėti, 6 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, platus privatus įvažiavimas, garažas, viena atvira skola 10-čiai metų.

WINDERMERE — BLOOR
$4.000 įmokėti, 5 kambarių, šiurkščių plytų bangalas, vandens alyva šildymas, garažas, gražus kiemas.

JANE — BLOOR
$5.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildymas, garažas.

BERESFORD — BLOOR
$6.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, garažas, gražus kiemas, namas be skolų, arti Bloor.

SWANSEA
$6.500 įmokėti, keletos metų senumo, 5 kambarių mūrinis bungalas, garažas su privačiu įvažiavimu, aliuminijaus langai ir durys.

GEOFFREY — RONCESVALLES
$6.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras plytų namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 3 virtuvės, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — BLOOR RAJONE
$10.000 įmokėti, 9 kambarių per 2 augštus, atskiras, plytų namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, namas be skolų.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1584
P.S. Didelis pasirinkimas tripleksų, sikspleksų ir apartamentinių namų.

DUNDAS — DOVERCOURT RD.
$2.000 įmokėti, mūrinis, atskiras namas. Dideli 9 kambariai per du augštus. Didelis kiemas, 3 garažai. Viena atvira skola balansui.

KINGSWAY RAJONE
$3.000 įmokėti už dviejų šeimų namą, tik keletos metų senumo. Didelis kiemas. Mūrinis garažas. Prie pat krautuvių ir susisiekimo. Viena skola balansui.

BLOOR — JANE
$6.500 įmokėti, rupių plytų atskiras namas. Gražūs 7 kambariai per du augštus, karšto vandens alyva šildymas. Dvigubas garažas ir šoninis įvažiavimas. Viena skola balansui.

ST. CLAIR — BATHURST
$7.000 įmokėti, 7 metų senumo 3-jų šeimų pastatas — tripleksas. $370 mėnesinių pajamų. Lengvos mokėjimo sąlygos. Pilna kaina $38.900.

SWANSEA RAJONE
$12.000 įmokėti, 3-jų metų senumo dupleksas. Puikiai išbaigtas rūsys. Garažas ir privatus įvažiavimas. Anglai savininkai išvažiuoja iš Kanados. Pilna kaina $31.500.

SWANSEA RAJONE
$16.000 pilna kaina už 5 kambarių bungalovą. Karšto vandens alyva šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Nepraleiskite porgos.

SWANSEA RAJONE
$29.000 pilna kaina—naujas 8 kambarių per du augštus namas. Tinka dviem šeimom. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos.

HARDWARE VERSLAS
$10.000 įmokėti, pastatas — biznio įrengimas ir prekės. Vien tik prekių yra už didesnę sumą negu prašomas įmokėjimas. Geras seniai įsteigtas Hardware verslas na tik $24.000. Labai reta proga. Jane—Annette rajone. Pilna kai-
Pasinaudokite.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
A & B TAILORS
A. Beresnevičius
Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

F. SENKUS Real Estate RO. 7-8131
1717 BLOOR STREET WEST, TORONTO 9
ŪKELIS PRIE NOTTAWASAGA UPĖS KRANTO, prie gero kelio, 7-8 mylios atstume nuo Wasagos. Visi ūkio trobesiai. Prašoma kaina $4.900.

ED. KONDRATAS
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
1115 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5454
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
•
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

KRAUTUVĖ
BLOOR — LANSDOWNE
$19.000 pilna kaina, gerų plytų, didelė moderni krautuvė su 2 apartamentais.
RONCESVALLES — MARION
$2.500 įmokėti, gerų plytų, 9 dideli švarūs kambariai. Dujomis šildymas. 2 modern. virtuvės, garažas. Prašoma $15.500.
ANNETTE — DURIE
$3.500 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 7 kambariai per 2 augštus, moderni virtuvė, garažas.
DUPLEKSAS PARKDALE
$2.500 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 10 kambarių, 2 mod. virt. ir vonios, vand. alyva apšild.
VAISIŲ ŪKIS ST. CATHARINES
20 akrų gražioj lygumoj geros žemės vaisiams auginti: vyšnioms, persikams, slyvoms, avietėms, serbentams ir kt. Geras 5 kambarių namas su didele daržine ir visais įrengimais įeina į $5.000 įmokėjimą. 1 morgičius balansui.
RONCESVALLES 11 KAMBARIŲ
$8.000 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, vandeniu alyva apšild., 3 mod. virt., 2 pilnai įrengti vonios kambariai, privatus įvažiavimas,
$1.000 ĮMOKĖTI, GERŲ PLYTŲ
10 metų morgičius balansui, 6 dideli kambariai, labai modernios 2 virtuvės, nauja šildymo krosnis, didelis kiemas, garažas.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

PROGRESS Real Estate Ltd.

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286
(prie Gladstone Ave.)

JANE — ST. JOHNS
$1.500 įmok., mūr., rupių pl., 6 k., 2 mod. virtuvės, garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų išmokėti. Geras pirkinys, prašo tik $14.900.

DUNDAS — GLENLAKE
$2.000 įmok., 8 kamb., mūr., 2 virt., alyva šild., garažas su priv. įvaž. Arti kraut. ir susisiek. Prašo $15.700.

JANE — ANNETTE
$2.500 įmok., gražus atsk., mūr., 7 kamb. per du augšt. Moderniškai įrengtas namas, 4 kamb. žemai. 2 mod. virtuvės, garažas su plačiu įvaž. Skubus ir geras pard. Prašo $16.400.

BLOOR — ST. CLAIR
$2.500 įmok., mūr., 9 did. kamb., 2 virt., 2 vonios, naujas šild., vieta garažui. Ideali vieta nuomavimui. Galima tuoj užimti. Vertas apžiūrėti, nes parduos už $16.000.

RUNNYMEDE — ANNETTE
$3.000 įmok., 9 kamb., atsk., gerų plytų, 3 virt., vand. alyva šild., did. kamb. Švarus iš lauko ir vidaus, rami vieta. Platus šoninis įvaž., garažas. Vienas morgičius išmokėjimui.

ST. CLAIR — CHRISTIE
$4.000 įmok., rupių pl., atsk., 6 k., 2 mod. virt., vand. alyva šild., 2 vonios, įrengtas rūsys, dvigubas garažas. Vertas dėmesio, nes arti susisiek ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$4.000 įmok., 8 kamb., mūr., 3 virt., garažas ir šoninis įvaž. Geras nuomavimui, arti Bloor ir parko. Prašo $17.800.

BLOOR — HIGH PARK
$5.000 įmok., mūr., 10 did. kamb. per tris augštus. 4 kamb. pirmame augšte, vand. alyva šild., šoninis įvaž. garažas, idealus nuomavimui, tik keli žingsniai nuo Bloor ir High Parko. Pasiteiraukite.

DUNDAS — VARSITY RD.
$6.000 įmok., šviesių plytų, 7 metų senumo originalus 14 kamb. tripleksas. Savininkas išvyksta į JAV-bes. Skubus ir pigus pardavimas, nes vertas daugiau negu prašo. Kas nupirks — džiaugsis.

RONCESVALLES — GRENADIER
$7.000 įmok., 10 kamb., mūr., atsk., vand. alyva šild., 2 virt., garažas. Vienas morgičius išmokėjimui.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Telef. LE. 4-9286. Namų - RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN, Real Estate, Oakview Beach
Įstaigos tel. Wasaga Beach 201
Namų: V. BUTRIMAS, 139 Fourth St. E., COLLINGWOOD, ONT. Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING
J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.
Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.
148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733
Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.
1736½ DUNDAS ST. W., Toronto
Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. garage (buvęs Wally's)
Naujas savininkas
726 Lansdowne Ave.
(Tarp Bloor ir Dupont)
Tel. LE. 3-0631
VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAGE. Sav. V. Strimaitis
Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.
726 Lansdowne Ave. Tel.: LE. 3-0631, namuose LE. 7-4336

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Skaitytojai pasisako

GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Aš Tamstos vadovaujamą laikraštį skaitau nuo jo įsikūrimo. Tai vienas iš savaitinių įdomiausių laikraščių, kaip vadovaujant a. a. A. Šapokai, taip Tamstai, bet kartais ir jame telpa neigiamų minčių žmonijos labui. Viena iš tokių buvo laiškas p. Anysienės dėl Medicare plano gydymo senių Saskatchewane ir Amerikos žmonių. Jos vedama kova su komunizmu, kaip ji išvedžioja, veda tikrai į komunizmą. Kuo buvo blogas gyvenimas nepriklausomoje Lietuvoje per ligonių kasas? Vokiečiai tokį gydymo planą turėjo jau nuo 1870 m.

Nebenoriu Tamstos varginti, ką reiškia išnaudoti vargstančius, bet prisimenu žmonių neapykantą daktarams rusų revoliucijos metu Kursko gubernijoje, kur viename mieste už didelį daktaro savanaudiškumą užmovė jį ant baslio. Žinoma, tai sužvėrėję žmonės, bet tokius žmones gimdo žvėriškos sąlygos. Iš savo gyvenimo pastebėjau, nes nuolat su žmonėmis turėjau reikalų, kad žmoniškumas turi įtakos ir beširdžiams žmonėms. Dažnai turtas gimdo beširdžius žmones.

Labai pageidaujama Tamstos laikrašty ir praėjusio karo vertimai.

Su pagarba,
A. Šukys

KUR DINGO LIETUVIŠKAS DON KICHOTAS?

"Užauginsim barzdas, ūsus, nukariausim lenkus, prūsus", — skamba sena daina. Bet... tarp žodžių ir darbų, sako, esama truputis skirtumo. Mat, kur to nereikia įrodyti darbais ir visi jurgiukai gali garsintis milžinais bei herojais. Beje, mes buvome užmiršę latvius, savo mažus kaimynus. Tai E. Šulaitis iš Čikagos dabar rašo (žiūr. TŽ nr. 29), kad ten vos 8,000 latvių kolonija pajėgė suruošti tokį festivalį, iš kurio dera ir mums daug ko pasimokyti. Štai tau, boba ir pyragai, o mes vis manydavom, kad lietuviui niekas negali prilygti; net jankių ir penkių didžiųjų imperijos be mūsų griūtų.

Ispanų autoriaus Cervanteso "Don Kichotas" buvo nemirštamoji satyra, kur herojus užsimano kovoti su vėjo malūnais, — bandė savo laiku padaryti galą manijai tokių, kurie norėtų pasidaryti didvyriais, milžinais greit ir pigiai, mažne per naktį. Nes, mat, pažanga eina lėtai, ir koks gi kvailys gali laukti, gaišti laiką? Iš čia ir plaukia nesibaigią monologai, daržinės vaidinimai, kur į savo tarpą norėtume susodinti princus, imperatorius, ir juo dažniau, juo geriau, o tada jau visi kiti laimėjimai mums turės atplaukti už dyką ir automatiškai.

O betgi žmonių skoniai skirtingi. Štai pravartu žinoti, kad ir Dickenso "Pikvikas", kuris faktiškai yra anglų tipo Don Kichotas su jo sunkia kova... meilės laukuose. Taip viengungis Pikvikas, Londono klubų ir draugijų vyras, turi sau butą vienos našlės name. Moterys britų įstatymais labai gerai apsaugotos, o gudrios moka ir išnaudoti padėtį, jei, žinoma, joms užtenka pinigų samdyti advokatus, kurie išeitų kaip antroji publikos rykštė. Ponas Pikvikas kartą nusprendė pasisamdyti tarną. Kai jis ruošėsi apie tai pranešti, pradėdamas skambiai, kad, "jau nusibodo gyventi vienam", šeimininkė, pamaniusi, kad jos nuominninkas dabar rengiasi pasipiršti, apalpo. Prieš jai krintant ant grindų, Pikvikui pavyko ją pagauti į savo glėbį. Berods, nieko čia blogo, bet keistu supuolimu atsidarė durys ir atsirado liudininkai, kurie vėliau teisme liudijo, kad matė našlę jo glėby, kai ši iškėlė savo nuomininkui bylą, neva, už melagingą pažadą vedyboms, pareikalaudama, mūsų valiuta, apie $10,000. Bet vargšė našlelė, begudraudama, apsiriko, nes nenumatė, kad įžeistas turtuolis, užuot mokėjęs pinigais, pasirinks kalėjimą (kad nubaustų jos godumą). Jos paimtas geriausias priemiesčio advokatas laimėjo bylą, nors tebuvo priteista pusė sumos. Pikviko tarnas Samas liko bedarbis ir, rodydamas ištikimybę, pasidavė į kalėjimą savanoriu, kad sėdėtų kartu su savo ponu. Taip našlė negavo nei cento ir kai ji nebepajėgė sumokėti savo advokatui už laimėtą bylą, pagal jo skundą teismui ir našlė atsiduria kalėjime.

Taip dabar kalėjime sėdi jau trys, ir vis dėl to mažo pokšto. Bet Pikvikas, sužinojęs našlės bėdas, kaip tikram britui dera, stengiasi pasirodyti džentelmenu: tuoj sumoka teismo baudą ir taip visi trys dabar išeina į laisvę.

Atrodo, pigi komedija, bet mintis buvo gili: net kelios ydos pašiepiamos. Tuo Dickensas išgarsėjo nemažiau, kaip ir tikrojo Don Kichoto autorius.

Mes lietuviškojo Don Kichoto dar neturime sukūrę. Kas jį sukurs, duos nemažą dovaną mūsų tautai. Jei neatsiras savųjų, tai gali padaryti svetimtaučiai, kol ši mūsų 3 ultimatumų generacija keliasi į pergales monologų ir popierizmo jūroje. Daugelis mano, kad kandidatais į don kichotus peršasi mūsų visokie neodemokratai. Įdomu, kaip jie sau suranda naujų užtarėjų net iš ten, kur, atrodo, to reikėtų kuomažiausiai sau laukti!

Jų talentus čia, tremty, trukdo parodyti dideli priešai, net du - VLIKas ir ALTa. Ot už tai didelė kova ir "reikalinga", gi mes visi, tartum apakę, nematome, nes mums tai atrodo kaip kova su vėjo malūnais, kur tik don kichotiški rezultatai tegalimi. O už tai net latviai ir estai mus pralenkia. Ir kada tam bus galas?

St. Bijūnas

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS
A. BRIČKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas LE. 7-3782.

WELLAND, Ont.

APYLINKĖS BENDRUOMENĖS visuotinio narių susirinkimo, įvykusio š. m. liepos 15 d., išrinkta valdyba pareigomis pasiskirstė: pirm. J. Staskevičius, I vice-pirm. J. Blužas, II vice-pirm. K. Žukauskas, ižd. J. Pažuolis ir sekr. M. Šalčiūnas.

VLADAS VITAUSKAS yra įsteigęs geležies, elektros ir pan reikmėnų krautuvę. Laisvalaikiu mėgsta žvejybą. Pastaruoju jis su žmona pagarsėjo kaip sėkmingiausi žvėjai sugavę geltonąją pickerel, sveriančią 10 sv. ir 9 uncijas. Tokia žuvis šioje srityje buvo sugauta prieš 8 metus. Jų nuotrauka su laimikiu buvo įdėta vietiniame laikraštyje "The Evening Tribune" rugp. 7 d. laidoj.

VEIKLŪS ŽVEJAI IR MEDŽIOTOJAI —

Šią vasarą "Lituanica" suruošė savo tradicinį labai sėkmingą kartūno balių. Čia buvo suvažiavę daug mielų tautiečių iš įvairių Kanados bei artimesnių JAV apylinkių. Balius praėjo labai gražioj, pakilioj lietuviškoj nuotaikoj. Šiemet gražiausias kartūno sukneles dėvinčioms ponioms ir panelėms premijas skyrė pati publika. Premijas laimėjo: I — Ona Staškevičienė iš Port Colborne, II — Aldona Sesto-Radvilaitė iš Port Colborne ir III — Gureckienė iš Hamiltono.

Klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems ir visoms prisidėjusiems prie kartūno baliaus suruošimo: loterijos bilietų platintojams, atkojusiems loterijai fantus ir visiems prisidėjusiems darbu. Be to, labai nuoširdus klubo valdybos dėkui Tėvui Bernabui Mikalauskui už pagarsinimą kartūno baliaus bažnyčioje, radijo valandėlių vedėjams J. Simanavičiui Toronte ir p. Puidokui Ročesteryje už skelbimus per radiją. Taip pat labai didelis dėkui p.p. Žukauskams už perrašymą įžanginės kalbos programai lietuvišku šriftu, B. Simonaičiui už programos viršelio nupiešimą, A. Šetikui už programos atspausdinimą.

Ačiū "Tėviškės Žiburiams", "Nepr. Lietuvai" ir JAV lietuviškiems laikraščiams už reklaminių straipsnių spausdinimą kartūno baliaus reikalu.

Liepos 8 d. klubas suruošė prizinį žuvavimą. Atvyko gana geras narių skaičius su šeimomis. Čia buvo pravesta vaikučiams lenktynės bei žaidimai, ir jie buvo pavaišinti bei apdovanoti už laimėjimus; tai jiems suteikė daug džiaugsmo. Žuvavimo premijas laimėjo: I — A. Karalienė už pirmą pagautą žuvį ir J. Baliukas už didžiausią ir daugiausia pagautų žuvų.

Ateityje klubo valdyba numato suruošti žuvavimą nuo laivo, giliam ežere. Apie tai nariai bus painformuojami vėliau.

Rugsėjo mėn. yra numatyta suruošti šaudymas į lėkštes. Tai geras pasiruošimas medžioklės sezonui — išlavinti geram taiklumui.

Mūsų klubas mato reikalą šelpti lietuvišką spaudą ir labdaros organizacijas. Paaukojo Džamborės fondui $15, nupirko po tris šėrus iš "Žiburių" ir "Neprkl. Lietuvos", be to paaukojo po $10 Raud. Kryžiui ir Easter Seals organizacijai.

Pagal visuotinio narių susirinkimo nutarimą š. m. kovo 17 d. įvestas nario mokestis $1 metams. Jis įvestas nustatyti tikram narių skaičiui, nes į susirinkimus ar ruošiamus klubo pobūvius atvyksta ne daugiau trečdalio sąrašuose esamų narių. Tam reikalui klubas atspausdino pranešimus ir jie dabar bus išsiuntinėti nario mokesčio nesumokėjusiems nariams. Neužsimokėję nario mokesčio iki pranešime nurodyto termino — š. m. spalio 1 d. bus laikomi nenorį būti klubo nariais ir iš sąrašų išbraukiami. Pranešimus mašinėle parašė ir šapirografu atspausdino K. Žukauskas. Jam klubo valdyba taria nuoširdų ačiū.

"Lituanica" klubo valdyba

SUDBURY, Ont.

TAUTOS ŠVENTĖS IR MAIRONIO MINĖJIMAS. — Rugsėjo 8 d., šeštadienį, ukrainiečių salėje, 130 Frood Road, Lietuvių Bendruomenės v-ba rengia Tautos šventės ir Maironio minėjimą. Programoje: trumpa paskaita ir meninė dalis, kurią išpildys Tumo-Vaižganto šeštad. m-los mokiniai. Po programos šokiai grojant gerai muzikai. Veiks turtingas ir įvairus bufetas. Pradžia 6.30 val. vak. Mielus lietuvius kviečiame gausiai dalyvauti ir pasikviesti svečių.

JONAS LUKŠYS, pageidaujant imigracijos įstaigos susiartinimo tarybai, pakviestas lietuvių atstovu per 1962-3 metus vykstančiuose tautinių grupių pasitarimuose bei posėdžiuose.

Apylinkės valdyba

EUG. PAULAUSKAS jau antri metai lanko Kanados jūrų laivyno akademiją; gaudamas laivyno stipendiją, studijuoja cheminę inžineriją. Šiais metais karinį apmokymą atlieka karo laive prie Vancouverio ir Kalifornijos vandenyse. Rudenį grįš į un-tą.

VIOLETA JASIŪNAITĖ, INCO stipendininkė ir **ROMAS RAČINSKAS** antrus studijų metus pradės Toronto universitete.

KĘSTUTIS REMEIKIS, kaip gabus mokinys, gavo "Cesuttis" kepyklos metinę stipendiją ir pradės lankyti St. Charles College Sudburyje.

JUOZAS JURĖNAS, Tillsonburge turįs didelį tabako ūkį, lankėsi Sudburyje; gaila, kad neaplankė visų savo pažįstamų, kurie jo laukė. **J. Kr.**

Tokio. — Du Prancūzijos vandenyno gilumų tyrinėtojai liepos 15 d. nusileido specialiu prietaisu — bathyscaph — šešias mylias į vandenynų gelmes Kurilų-Kamčatkos artumoje. Pagal jų pasakojimus, net tokioj gilumoj jie pastebėję daug gyvybės ženklų. Iki šiol didžiausią gylį yra pasiekę amerikietis Don Walsh ir J. Piccard, šveicaras iš garsiosios tyrinėtojų giminės, 1960 m. prie Guamo salos. Jie pasiekė 37.800 pėdų.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A.P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Pajieškojimai

Černius Vytautas, Petro sūnus, gimęs 1926 m. Marijampolėje.

Dailidonis Leonas, Aleksandro sūnus, gimęs Panevėžyje.

Gaučys Vilius, iš Galindėnų kaimo, Alsėdžių valsč.

Gurauskaitė Ona, iš Grustės kaimo, Sedos valsč., Gyveno Čikagoje.

Jakutavičiūtė - Tiškevičienė Levasė, ir jos sesuo **Jakutavičiūtė Uršulė.**

Jocevienė - Andriškaitė Levosė, ir jos sesuo **Motuzienė Pranė,** Prano dukterys, iš Pakapio kaimo, Žaiginio val., Raseinių apskrt.

Kadzauskas Juozas ir **Vincas,** Juozo sūnūs, gyveno Dickson ir Scranton, Pa.

Kinderytė - Sedauskienė Ona, vyras Sedauskas Vladas ir sūnus Andiejus.

Matuzienė - Andriuškaitė Pranė, ir jos sesuo **Jocevienė Levosė,** Prano dukterys, iš Pakapio kaimo, Žaiginio val., Raseinių apskrt.

Petkaitė Polionika ir **Zosė,** Tamošiaus dukterys, iš Dunauskių ar Urvidiškės kaimo, Sėdos val.

Petkus Juozapas, iš Kulšėnų kaimo, Sedos valsč.

Petrauskas Aleksas, iš Kentų kaimo, Platelių val.

Raliugaitė - Tendienė Adelė, gim. Palangoje, jos vyras **Tendys Martynas,** ir jo brolis Mikolas, abu gimę Alksnių kaime, Klaipėdos apskr.

Ratkevičius Bronius, gimęs 1909 m. Prienuose.

Sedauskienė - Kinderytė Adelė, gim. Palangoje, vyras **Tendys Martynas** ir jo brolis Mykolas, abu gimę Alksnių kaime, Klaipėdos apskr.

Tiškevičienė - Jakutavičiūtė Levasė, ir jos sesuo **Jakutavičiūtė Uršulė.**

Jieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, USA.

Šnipai su kanadiškais pasais

Per pastarąjį dvidešimtmetį buvo pagauta daugelis šnipų su kanadiškais pasais. Neseniai nuskambėjo Lietuvos žydo Soblen byla ir pasirodė, kad jis pabėgo iš JAV į Izraelį su kanadišku pasu.

Britanijoj nuteistas 10 metų kalėjimo ir dr. Allan Nunn kurį laiką dirbo Kanadoje ir turėjo kanadišką pasą. Dr. Klaus Fuchs, anglų mokslininkas, teikęs atomines paslaptis rusams, taip pat buvo dirbęs Kanadoje.

Praėjusiais metais Londone buvo pagautas sovietų šnipas Gordon Arnold Lonsdale, kuris turėjo kanadišką pasą ir visi manė pradžioje, kad jis kanadietis. Pasirodė, kad tikrasis Gordon Lonsdale, gimęs Cobalt, Ont. Su savo motina 1932 m. išvyko Suomijon ir apie jį niekas daugiau negirdėjo. Sovietų žvalgybai tas buvo žinoma ir šnipas Lonsdale nežinomais keliais patekęs Kanadon išsirūpino pasą ir išvyko Britanijon.

Pasui gauti sąlygos yra gana lengvos. Užtenka tik paštu pasiųsti dvi nuotraukas, pareiškimą ir dviejų liudininkų parašus, ir pasas pasiunčiamas paštu. **V. K.**

Siurblių pardavėjas ir šeimininkas

Ponas Slaimeris vargsta, prakaituoja, demonstruodamas dulkių siurblį.

— Jūs matote, gerbiamieji, kad joks dulkių siurblys negali konkuruoti su Parata.

Ponas Slaimeris išsiima užrašų knygutę ir pieštuką:

— Kurią dieną mes galime atgabenti jums Paratą?

— O kam? — klausia šeimos galva.

— Kaip tai kam?

— Labai paprastai, ir aš pats esu tos firmos agentas...

..ŠYPSENOS..

Gilus išaiškinimas

Ūkininkas: — Kaikurioms karvėms ragai išauga vėlau, kaikurios — ragų visiškai nesusilaukia. Tačiau šioji — speciali karvė — ragų neturėjo ir niekad neturės. Ji dar kitaip vadinama arkliu.

Churchillis ir ponia

Ponia susitinka Churchillį ir sako: Jūs esate įsigėręs.

Churchillis: Ponia, jūs esate bjauri.

Ponia užsigavusi: Pone Churchilli, jūs girtas!

Churchillis: Bet aš būsiu blaivus rytoj...

Bloga ar gera naujiena?

Moteris skundžiasi gydytojui, kad kažkas negerai su ja darosi, neturinti apetito ir pan. Gydytojas patikrinęs sako:

— Ponia, turiu jums gerą naujieną.

— Atsiprašau, pone gydytojau, aš esu panelė.

Gydytojas: Panele, aš turiu jums blogą naujieną.

Chruščiovo atsakymas

Vienas paklausė Chruščiovą, kodėl jis visur vežiojasi savo žmoną?

Chruščiovas: Vis geriau negu bučiuoti ją atsisveikinant.

Pervėlai pažino

— Ar žinai, kad aš pažinojau tavo žmoną prieš judviejų vedybas?

—Laimingas tu; aš jos nepažinojau...

Darbo jieškant

Sovietų Sąjungoj pilietis, jieškąs tarnybos, buvo klausiamas ar tiki į Dievą. Atsakė — ne. Ar mums reikia bažnyčių? — Ne, — tai kapitalistų išmislas. Išėjęs gatvėje susitinka draugą, kuris klausia, ar pavyko gauti naują tarnybą?

— Atrodo, su Dievo pagalba ją gausiu.

Motorų ir laivų

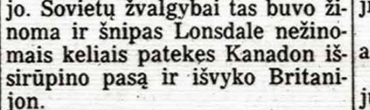

(Outboard and Inboard)
DRAUDIMAI
Taip pat draudžiame VASARNAMIUS ir KABINAS visoje Ontario provincijoje. Žemos kainos.
Prano Barausko
agentūra
RO. 6-0811 ir RO. 6-0832
(49 Cameo Cres., Toronto 9)

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išgydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VAŠKAS, SEPEČIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST., WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖŠIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RASOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

TORONTO Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Marijos Dangun Paėmimo šventė, rugpjūčio 15 d., nukeliama į sekmadienį. Ta proga Marijos globai pavedama artėjanti Bažnyčios visuotinė santaryba, siekiant krikščionių vienybės.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Antanas Baikus. Geraširdžio velionies žmonai, dukrai ir giminėms nuoširdi užuojauta.

— Keturias savaites užtrukusi Gerojo Ganytojo stovykla jaunimui sėkmingai užbaigta įspūdingu vaikučių koncertu. Po to sekė LF Bičiulių studijų dienų savaitė, sutraukusi žymių žmonių iš JAV, Kanados ir net Europos.

— Artėja Kanados Lietuvių Diena, kuri šiais metais įvyks Windsore. Mūsų visų pareiga joje dalyvauti.

Liet. Enciklopedija apie Torontą. — Artėja T raidė. Tame tome numatyta nemažai vietos Toronto liet. kolonijai. Paruošti medžiagą LE redaktoriai pakvietė J. Kardelį. Parapijos, organizacijos, mokyklos, įstaigos, meno vienetai . . . pakartotinai prašomi paskubėti atsiųsti apie savo veiklą trumpų žinių ir nuotraukų. Tuojau siųsti: J. Kardelis, 683 Beatty Avenue, Verdun - Montreal 19, P. Q.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Rugpjūčio 14 ir 15 d., N. Pradėtosios Marijos seserų vienuolyne, Putnam, Conn., eilė buvusių parapijos mergaičių yra didelių iškilmių centre: sesuo M. Bernadeta — Angelika Matukaitė daro amžinus įžadus; s. M. Kordija — Aušrelė Gataveckaitė daro pirmuosius įžadus; Onutė Mikailaitė įstoja į naujokyną ir Liuda Činčiūtė daro pirmuosius žingsnius į vienuolinį gyvenimą kaip postulantė. Jas nuoširdžiai sveikiname ir linkime ištvermės malonės. Taip pat sveikiname seselių tėvelius ir artimuosius ir kartu su jais džiaugiamės ir didžiuojamės, jog Dievas iš mūsų tarpo teikėsi pašaukti savo išrinktąsias į kilnų vienuolinį gyvenimą. Iškilmėse dalyvavo seselių tėvai, artimieji, par. jaunimo atstovai ir parapijai atstovaująs T. Paulius.

Rugpjūčio 15 d. kongregacijos Motinėlė A. Augusta ir sesuo M. Juozapa švenčia 25 m. vienuolinio gyvenimo jubilėjų. Nuoširdžiai sveikiname. Rugp. 15 d. Castelnuovo Don Bosco vienuolyne, Italijoje, amžinus įžadus daro salezietis klierikas Petras Rukšys. Jį, jo mamytę, K. Rukšienę ir visus artimuosius nuoširdžiai sveikiname. Visus pavedame Dievo globai ir tikinčiųjų maldoms.

— Gautomis iš Lietuvos žiniomis, neseniai mirė šių parapijiečių motinos: Antano ir Vlado Jokūbaičių, Kazio Janeliūno ir Juozo Janulaičio. Jiems ir jų artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą.

— Rugp. 6 d. iškilmingai palaidotas staiga širdies liga miręs a.a. Antanas Baikus-Baikauskas. Laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių, ypač iš ankstyvesnės imigracijos. A.a. A. Baikus ir jo šeima visados buvo aktyvūs kolonijos ir parapijos nariai, visur pasirengę ištiesti pagalbos ranką. Velionies našlei ir dukrai Aldonai reiškiame giliausią užuojautą.

— Nuoširdžiai dėkojame visiems parapijiečiams, šiais metais taip nuoširdžiai talkinusiems gausiose jaunimo ir vaikučių stovyklose. Daugelis iš jų, patys nemažiau reikalingi atostogų, be jokio atlyginimo paaukojo savo poilsiui skirtą laiką mūsų jaunimo gerovei. Tegul jiems Dievas gausiai atlygina!

— Parapijos salėje bingo lošimai Toronto parodos metu bus laikinai uždaryti.

— Šią savaitę nuperkamas sklypas su garažais parapijos nuosavybės užpakalyje. Jo kaina — $28.500. Nuoširdžiai dėkojame savo parapijiečiams, kurie specialiomis aukomis ir laikinomis paskolomis taip uoliai atėjo parapijai į pagalbą.

— Kun. B. Jurkšas, praleidęs atostogas Quebece, grįžo į Torontą. Šiuo laiku jis rengia ateinančio sezono repertuarą, kurį parapijos choras pradės mokytis rugsėjo viduryje.

— T. Paulius, baigęs darbus "Aušros" stovykloje ir grįžęs iš Putnamo iškilmių, šios savaitės gale išvyksta poros savaičių poilsiui į Kanados šiaurę.

A. A. ANTANUI BAIKUI išsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmonai Danutei ir dukrelei Aldonai reiškiame giliausią užuojautą

A. B. Rickevičiai
V. J. Aleknavičiai
B. S. Prakapai

Gerbiamam

ANTANUI BAIKAUSKUI mirus,

jo žmonai ir dukrai gilią užuojautą reiškia

Balys Jonynas

A. † A.

ANTANUI BAIKUI mirus,

dukrą Aldoną ir jo žmoną

nuoširdžiai užjaučia

Čikaga — Jonynų šeima

A. † A.

Didžiam Hamiltono lietuviškos veiklos darbuotojui,

Pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,

jo šeimai gilią užuojautą reiškia

Hamiltono Bendruomenės Valdyba

Brangiam visuomenininkui

ats. pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,

jo žmoną, dukteris ir sūnus

nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Hamiltono Šalpos Fondas

Pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,

liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškiame

žmonai, sūnums Romui ir Juozui, dukroms Elvyrai, Irenai

ir jų šeimoms.

O. J. Čelkai
D. L. Mačikūnai
G. J. Kažemėkai

Brangiam kybartiečiui

Pulk. J. GIEDRAIČIUI mirus,

jo žmoną p. Eriką Giedraitienę,
dukras Elvyrą ir Ireną, sūnus Romualdą ir Juozą,
taip pat jų šeimas
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

T. J. Viltrakiai ir
E. A. Augustinavičiai

A. † A.

Pulk. JUOZUI GIEDRAIČIUI mirus,

liūdesio valandoje jo šeimai

reiškiame užuojautą ir kartu liūdime

M. ir P. Traškevičiai

LANKĖSI "T. ŽIBURIŲ" REDAKCIJOJE

Prof. J. Brazaitis, "Darbininko" redaktorius iš Niujorko. Buvo atskridęs skaityti paskaitos LFB studijų savaitėje Wasagoje.

Prof. J. Grinius, atvykęs iš V. Vokietijos ir lankąs lietuvių kolonijas. Su A. Rinkūnu jis aplankė ir skautų stovyklą A. Augustinavičiaus ūkyje prie Delhi.

Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, atvykęs iš Čikagos ir dalyvavęs LFB studijų savaitėje. Spalio pradžioje grįš Romon tęsti savo darbų Tėvų marijonų centre.

V. Vaitiekūnas iš Niujorko, dirbąs LL Komitete. Turėjo pranešimą LFB studijų savaitėje.

P. I. Montvila iš Niujorko. Jis yra brolis kun. Montvilos, kuris 1912 m. nuskendo su "Titanico" laivu. Jis užsisakė "TŽ".

Kun. dr. V. Skilandžiūnas, kuris Toronte ir Wasagoj praleido dalį savo atostogų. Jis yra Otavos lietuvių kapelionas ir vienos anglų parap. vikaras.

T. A. Prakapas, OFM, iš Kennebunko, aplankė savo brolius, gimines, "TŽ" ir išskrido į Vašingtoną. Yra buvęs "Darbininko" adm.; dabar — Kennebunk vienuolyno gvardijono pavaduotojas ir gimnazijos kapelionas.

Vyt. Ramonis su šeima iš Clevelando, praleido kelias dienas Wasagos vasarvietėje ir Toronte pas p. Rinkevičius. Aplankė "T. Žiburius".

Vilniečiai Al. Dundulis ir J. Vincūnas iš Čikagos svečiuodamiesi pas Cicėnus aptarė vilniečių reikalus, aplankė "TŽ" red. ir spaustuvę.

Reginos Kutkienės motina, atvykusi iš Brazilijos, vieši pas dukrą ir žentą. Viešnia žada čia pasilikti ilgiau ir susipažinti su Kanados lietuvių katalikių moterų organizaciniu veikimu bei praleisti čia Kalėdas.

MALDININKŲ KELIONĖ Į MIDLANDĄ

įvyks rugsėjo 16 d., sekmadienį. Mišios bažnyčioje 11 val. ryto, Kryžiaus kelias ir pamokslas prie lietuviško kryžiaus — 2 val. p.p. ir palaiminimas — 3 val. p.p.

KLK Federac., Tor. sk.

Sklypų bei namų savininkai Springhurste kviečiami susirinkti G. Ganytojo stovyklos salėje šio šeštadienio vakare.

"Varpo" choristams

Pirmoji poatostoginė repeticija įvyks pirmadienį, rugpjūčio 20 d., 7.30 v.v., Liet. Namuose.

Choro valdyba prašo visus choristus-es punktualiai susirinkti. Bus ruošiamasi artėjančiam koncertui Niujorke ir "Varpo" dešimtmečiui. Valdyba

Vaikų darželis, vad. N. Pr. M. seselių, vėl pradės veikti nuo rugpjūčio 20 d. Seselės, Putnamo vienuolyne atlikusios metines rekolekcijas ir truputį pailsėjusios, Torontan grįžta šios savaitės gale.

Ped. Ant. Rinkūnas, ištisą liepos mėn. intensyviai dirbęs "TŽ" redakcijoj, atostogauja su šeima Springhurste. Nuo mokslo metų pradžios vėl dirbs kanadiečių mokykloje ir talkins "TŽ".

T. dr. V. Gidžiūnas, OFM, dabartinis "Varpelio" redaktorius ketina atvykti atostogų į Wasagą antroj rugpjūčio pusėj.

Kun. L. Dieninis iš Grand Rapids, JAV, vyskupijos, pr. sekmadienį atlaikė 11 val. pamaldas šv. Jono Kr. bažnyčioje. Atostogų proga aplankė savo pažįstamus.

PADĖKA

Kad šeštoji LFB poilsio ir studijų savaitė, vykusi rugp. 5-11 d. Wasagoje - Springhurst vasarvietėje, puikiai pavyko ir sutraukė šimtus lietuvių — nuoširdus ačiū —

1. Lietuvos konsului Kanadoje dr. J. Žmuidzinui,
2. Šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui,
3. PLB pirm. dr. J. Sungailai,
4. Prof. dr. J. Griniui,
5. Muzikui kun. B. Pacevičiui ir jo vadovaujamam jaunimo chorui,
6. Koncerto solistams: Vacl. Žiemelytei ir Vacl. Verikaičiui; akompaniatoriui muzikui St. Gailevičiui,
7. Meno parodoje dalyvavusiems dailininkams: J. Pautieniui, V. Petravičiui, St. Smalinskienei, T. Valiui,
8. Speciali padėka paskaitų prelegentams, rašytojams, skaičiusiems literatūros vakare, Partizanų vakaro aktyvui, lietuvių liakraščių korespondentams: dr. K. Ambrozaičiui, prof. J. Brazaičiui, G. Balčiūnui, A. Baronui, kun. dr. A. Baltiniui, dr. A. Damušiui, prof. dr. J. Griniui, J. Kojeliui, dr. P. Kisieliui, J. Kralikauskui, dr. A. Klimui, dr. A. Musteikiui, D. Majauskaitei, dr. A. Ramūnienei-Paplauskienei, A. Rinkūnui, dr. J. Sungailai, T. Valiui, kun. dr. Vaišnorai, V. Vaitiekūnui, A. Valentinui.
9. Ačiū mieliems Toronto bičiuliams, darbščioms skruzdėms: J. Andruliui, V. Aušrotui, V. Krikščiūnui,
10. Ačiū visiems, kurie vienu ar kitu būdu, tiesioginiai ar netiesioginiai, prisidėjo prie stovyklos organizavimo ar jos pravedimo.
11. Ačiū gausiai Kanados, daugiausia Toronto, lietuviškajai visuomenei, labai gausiai ir aktyviai dalyvavusiai paskaitose, programose, parengimuose.

LFB CV vardu
Dr. Vytautas Majauskas,
Stovyklos vadovas

Lietuvių studentų žinios

DAUGELIS LIET. STUDENTŲ Toronte dirbę per vasarą sunkius darbus, dabar pradeda atostogauti; dalis jų vyks į studentų stovyklas — ateitininkų, skautų, kiti — į vasarvietes arba ilsėsis namie. Dalis studentų rimtai dirba — ruošiasi pataisoms, kurias gavo per pavasario egzaminus.

ABITURIENTŲ EGZAMINŲ REZULTATAI daugelio buvo gauti rugpjūčio 15 d. Apie juos daugiau žinių bus paskelbta vėliau.

STUDENTŲ STOVYKLA. — Studentai ateitininkai "Dainavoje" prie Detroito ruošia 2 savaičių stovyklą visiems Kanados ir JAV studentams. Stovykla prasidės rugpjūčio 20 d. ir truks 2 savaites. Mokestis savaitei — $25. Patartina visiems studentams dalyvauti. Priimami ir neateitininkai.

PAŠALPOS IR PREMIJOS. — LSR Būrelio valdyba yra suorganizavusi pašalpų ir premijų fondą. Šiemet iš šio fondo bus skiriamos kelios premijos studentams, kurie šiais mokslo metais perėjo į augštesnį kursą su honours, o gimnazijų abiturientai baigė su nemažesniu vidurkiu kaip 75. Premijoms gauti prašymai turi būti paduoti valdybos vardu: 403 Durie St., Toronto 9, Ont. Informacijai skambinkite RO. 2-9752. LSRB valdyba

MIRĖ STUDENTŲ RĖMĖJAS. — Praėjusią savaitę buvo palaidotas a.a. Ant. Baikauskas, senosios kartos lietuvis. Aktyviai studentų rėmėjai p. Baikauskienei ir studentei dukrelei reiškiame gilią užuojautą. LSRB v-ba

GIMNAZIJŲ ABITURIENTAMS, kurie gavo neaugštus pažymius, patartina stoti į Ontario prov. un-tus: London, Waterloo, Kingston, ar Montreal. Ten lengviausios sąlygos įstoti.

GAUTAS BANKO ČARTERIS

Rugpjūčio 1 d. Prisikėlimo parapijos kredito bankas gavo Ontario prov. čarterį. Tuo jis oficialiai įsteigtas. Bankines operacijas numatoma pradėti šį rudenį, bet prieš tai dar turės būti sušauktas visuotinis narių susirinkimas, patvirtinti banko įstatai, išrinkti banko valdomieji ir kiti organai, įrengtos banko patalpos, įsigytos bankinės knygos ir t.t. Čarterį specialiose iškilmėse Ontario parlamento rūmuose įteikė min. J. Yaremko. Savo kalboje jis paminėjo, kad toks iškilmingas čarterio įteikimas yra išimtis, tačiau jausdamas tamprius draugiškumo ir pagarbos jausmus lietuviams, šią išimtį jis daras su malonumu. Išreikšęs pasitikėjimą, kad šio banko laukia graži ateitis, prašė perduoti savo geriausius linkėjimus būsimiems banko nariams, Prisikėlimo parapijai ir visiems Toronto lietuviams. Čarterio įteikimo iškilmėse Prisikėlimo parapijai ir bankui atstovavo kleb. T. Placidas, laikinieji banko pareigūnai: vald. pirm. dr. S. Čepas, kred. kom. pirm. Al. Kuolas, reviz. kom. pirm. inž. S. Vaitiekūnas ir banko ved. J. Matulionis ir, be to, Credit Union Lygos atstovai. Prk.

Wellando Medžiotojų ir Žūklautojų klubas "Lituanica" nupirko tris spaudos b-vės "Žiburiai" šėrus už $30. B-vės valdyba nuoširdžiai dėkoja.

BALSIUI ANTANUI laiškas adresuotas 635 Huron St., yra persiųstas "TŽ" administracijai. Siuntėjas — E. Žinaitienė, Virbalio pšt., Karklupėnų kaimas.

Išnuomojamas kambarys su baldais II a.; atskiras įėjimas; yra garažas; prieinama kaina; High Park rajone. Skambinti LE. 6-6480.

MONTREAL, Que.

Šv. Kazimiero parapijos žinios

Mirė ir rugp. 4 d. iš šv. Kazimiero bažnyčios palaidotas Stasys Kantautas, 80 metų amžiaus.

Pakrikštytas J. L. Juškevičių - Miller sūnus Glen William John.

Rengiasi tuoktis inž. Eugenijus Daunius su Laima Stirbyte.

Šv. Onos dr-ja šį sekmadienį, rugp. 19 d. ruošia išvyką į St. Ann de Beaupre šventovę. Išvyksta nuo šv. Kazimiero bažnyčios autobusu 7.30 val. ryto.

Parapijos piknikas įvyks "Palangoje" rugpjūčio 26 d. Pamaldos 11 val., po to pramoginė dalis.

Kanados kariuomenės ryšių karininkas Pr. V. Paukštaitis, šį pavasarį išlaikęs egzaminus kapitono laipsniui, yra keliamas tarnybos reikalais į Europą. E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios

Sesuo Marija Augusta, N. Pradėtosios Marijos vienuolyno vadovė, rugpjūčio 15 atšventė 25 metų vienuolinio gyvenimo jubilėjų Putname. Ji gerai pažįstama ir Montrealy, nes dažnai čia lankosi rūpindamasi vietinių seserų veiklos reikalais. Jubilėjaus proga linkime jai Dievo palaimos tolimesniame gyvenime ir darbuose.

Vaikų darželio seserys buvo išvykusios į savo centrinius namus Putname dalyvauti metinėse 8 dienų rekolekcijose, kurias vedė Tėvas J. Kubilius, SJ. Jos taip pat dalyvavo motinos Augustos ir sesers Juozapos 25 m. jubilėjaus iškilmėse.

Sesuo Celina, seserų vyresnioji, dalyvavo specialiuose kursuose JAV. Jie buvo skirti vienuolynų vyresniosioms. Buvo gvildenami vienuolinės bendruomenės klausimai.

Tėvas J. Borevičius, SJ, klebonas, baigia savo atostogas JAV ir netrukus grįš į savo pareigas. Jį pavaduoja T. K. Pečkys, SJ.

Kun. Alf. Grauslys iš Čikagos vieši AV klebonijoj. Ketina užtrukti keliolika dienų. Ta proga jis susipažįsta su Montrealio religinėmis ir kultūrinėmis įstaigomis, ypač prancūziškomis.

T. St. Kulbis, SJ, Clevelande pavadavo atostogų išvykusį kun. Ivanauską ir vieną savaitę kapelionavo skautų stovykloje prie Delhi, Ont., p. Augustinavičių ūkyje. Grįždamas aplankė kelias lietuvių kolonijas bei parapijas.

J. G. Jotkus rengiasi tuoktis su Katarina Boyko.

Red. J. Kardelis renka medžiagą apie lietuvių kolonijas Liet. Enciklopedijai. Šiuo metu tvarko rašinius, žinias, nuotraukas T raidei.

Dr. J. Mališka ir inž. Iz. Mališka atostogavo Wasagoj ir dalyvavo Liet. Fronto Bičiulių studijų savaitėje. Dr. J. M. nupirko vieną dail. J. Pautieniaus paveikslą ten surengtoj parodoj. Abu su šeimomis rado Wasagoj daug tautiečių ir pažįstamų.

J. ir P. Petruškevičiai kaip turistai išvyko į Lenkiją, Lietuvą ir Sov. Sąjungą. Išplaukė iš Bostono lenkų laivu "Batory".

Pulk. J. GIEDRAIČIUI mirus,

gilią užuojautą jo žmonai, dukterims,

sūnums ir jų šeimoms

reiškia ir kartu liūdi —

Pranckevičiai, Selowai, Vyšniauskai

POPULIARUMAS IR SPORTAS — paauglių troškimas

Garsaus John Hopkins un-to sociologijos profesorius James Coleman JAV paskelbė studiją apie paauglius. Ta jo studija pagrįsta įvairių mokyklų tyrinėjimais, kur jis stebėjo jaunuolius iš kaimų, miestelių ir didelių miestų.

Įdomios jo prieitos išvados, kurių paminėsime kelias. Jis atrado, kad geras mokinys retai kada yra "garbinamas" klasės draugų. Šiandieninių abiejų lyčių jaunuolių pagrindinis tikslas yra būti populiariu; antrą vietą užima pajėgumas sporte.

Dr. Coleman toliau pastebi: "Tie, kurie yra pirmieji mokiniai, dažnai būna ramūs, mažai kieno pastebimi mokykloje ir savo gyvenamoj aplinkoj. Daugelio yra pašiepiami kaip klausą savo tėvų".

Berniukų tarpe dažnai nepopuliarios tos mergaitės, kurios geriau mokosi, o tokios, reikia pastebėti yra kilusios iš augštesnės socialinės klasės šeimų. Populiariųjų tarpe pirmauja ūkininkų dukterys, kurių tėvai dar nėra matę tvisto šokant.

Dr. Aleman nustebo, kad paauglių pasaulis nėra toks, kokį anksčiau įsivaizdavo.

Kai bendras išsilavinimas didėja, mokytojų kadrai geriau parengiami ir mokyklos statomos daug modernesnės, būtų natūralu tikėtis, ir jaunuolių vis didesnio susidomėjimo mokslu. Tikrovė betgi visai priešinga.

Jau pamirštama, ką reiškia klausyti tėvų ir tas jaučiama labiausia vidurinėje socialinėje klasėje.

Studijos pabaigoje autorius tvirtina, kad priemiestis paaugliams yra blogiausias. Vidurinės klasės tėvai mažiausia dėmesio kreipia į savo vaikus, nes jie perdaug užsiėmę "do it yourself" darbais ir televizija. Tėvai ir vaikai turi savo atskirus pasaulius.

V. K.

ORCHARD LODGE LAKE SIMCOE, ORCHARD BEACH

Gražiausia vieta vasarojimui ir savaitgalių praleidimui. Kambariai ir kabinos su visais patogumais. Salė su likerių leidimu, nuomojama įvairiems pobūviams. Dėl platesnių informacijų kreiptis: 405 Lakeshore Rd., Keswick, Ont. Tel: GR. 6-4053 arba Toronte LE. 3-8733

Savininkai: J. Zavys ir J. Baronaitis

Skubiai parduodama

ELEKTRINĖ PLYTA — stiprios srovės, 4 elementų — 10 dolerių.

ŠALDYTUVAS — 35 doleriai.

VONIOS KAMBARIO 3 GABALŲ SETAS — vonia, tualetas ir praustuvė — 25 doleriai.

Skambinti tel. BE. 3-5996

DAŽYTOJAS—DEKORATORIUS

- Įvairūs dažymai
- Natūralaus medžio išbaigimas
- Popieriavimas ir t.t.

Skambinti:
KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.

30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių 200 štukų — **už $3.09**

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojinės — Nylon seamless — reg. $1.00 pora —speciali nuolaida—2 poros už $1.00

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERŽINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

NEPILNAM LAIKUI
reikalingas
KOMISO
pardavėjas.
Privalo mokėti angliškai.

Kreiptis: Merchants Finance,
EM. 3-1935, Mr. Stoddart

Mes draudžiame

Nuo gaisro ir nelaimingų atsitikimų namus, baldus, mašinas. Dirbame Royal Insurance Co. Ltd., kuri yra viena iš Royal Globe draudimo kompanijų grupės. Tai yra viena iš didžiausių pasaulyje draudimo bendrovių. Neperseniai nupirkusi Western-British America Group už $43.000.000 ir London & Lancashire Group už $100.000.000.

P. ADAMONIS, RA. 2-2472

Taupyk ir skolinkis savo KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. 3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX): trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIS kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2733. LE. 6-2664
Vakarais — HU. 9-1543.

DUNDAS — BROCK. Dvi krautuvės ir 4 butai, geros pajamos, vandeniu alyva apšildoma. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į Ameriką. Prašoma kaina $36.000.

SUNNYSIDE — HIGH PARK. 11 kambarių, atskiras plytų namas, vandeniu alyva šildomas, moderniškai įrengtas, atskiras butas 4 kambarių I-me augšte. Didelis sklypas, garažas. Prašoma kaina $23.000.

RUSHOLME — DUNDAS. $15.500 pilna kaina. 8 kambariai per 3 augštus, gražiai įrengtas, geras nuomavimui, arti susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti apie $2.500. Vienas morgičius balansui.

JANE — ANNETTE. $17.600 pilna kaina. Atskiras, rauplėtų plytų namas. 6 kambariai ir saulės kambarys. Garažas.

DU ŪKIAI. $18.500 pilna kaina už abu, įmokėti apie $6.000, balansas 10 metų iš 6%. Abu ūkiai po 100 akrų žemės su upeliu. Abu ūkiai su visais atskirais ūkio trobesiais, gera žemė, tinka gyvulių auginimui arba mišriam ūkininkavimui. Randasi prie Dundelk, Ont.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.